

Monitor for sekundærflytting

Sekundærflytting blant personer med flyktningbakgrunn bosatt i Norge
2007-2016

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2020/36

Frøydis Strøm, Mads Ivar Kirkeberg og Jon Epland

Frøydis Strøm, Mads Ivar Kirkeberg og Jon Epland

Monitor for sekundærflytting

Sekundærflytting blant personer med
flyktningbakgrunn bosatt i Norge 2007-2016

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 8. oktober 2020

ISBN 978-82-587-1184-8 (trykt)
ISBN 978-82-587-1185-5 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Dette er den ellefte rapporten i rekken av Monitor for sekundærflytting blant personer med flyktningbakgrunn. Blant målgruppene for rapporten er Integreringsavdelingen i Kunnskapsdepartementet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), Utlendingsdirektoratet, KS (kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon), fylkeskommuner og kommuner.

Denne monitoren er først og fremst en oppdatering av de fleste tall fra de to foregående monitorene. Men nytt i denne versjonen er et eget kapittel som beskriver ulikheter i økonomiske levekår for flyktninger før og etter sekundærflytting. Frøydis Strøm, Mads Ivar Kirkeberg og Jon Epland har skrevet de ulike kapitlene. Tove Irene Slaastad har produsert mye av tallgrunlaget til rapporten.

Rapporten er finansiert av Kunnskapsdepartementet under rammeavtalen for innvandringsrelatert statistikk og er tilgjengelig i PDF-format på Statistisk sentralbyrås internettsider under adressen <http://www.ssb.no/publikasjoner>.

Statistisk sentralbyrå, 17. september 2020

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

I denne monitoren ser vi på personer med flyktningbakgrunn som har blitt bosatt i en kommune i årene 2007-2016, og i hvilken grad de velger å forlate denne de første årene etter bosetting. Fra år til år skjer det endringer i hvilke grupper som er bofaste eller flytter videre og disse endringene prøver vi å belyse gjennom å se på hvor de ble bosatt, hvilket land de kom fra, alder, kjønn etc. Vi sammenligner ulike kohorter. Med en kohort mener vi alle personer med flyktningbakgrunn som blir bosatt et bestemt år.

Sekundærflyttingen er nå lavere de første årene etter bosetting, og den prosentvise andelen som flytter fra første bosettingskommune er samlet sett på et noe lavere nivå nå enn i tidligere bosettingskohorter. Som også påpekt i tidligere monitorer, ser introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere ut til å gi personer med flyktningbakgrunn en sterkere forbindelse til sin første bosettingskommune.

Oslo er den kommunen som har flest personer med flyktningbakgrunn. Mindre sekundærflytting generelt gjenspeiles imidlertid i at færre enn tidligere flytter til Oslo. Det er også færre som blir bosatt i Oslo når de kommer til Norge. Det er vanligere å flytte mellom bydelene enn å flytte ut av hovedstaden.

Personer med flyktningbakgrunn som kommer til Norge, blir i utgangspunktet bosatt mindre sentralt enn slik befolkningen generelt bor. Vi ser imidlertid at det skjer en tilflytting av personer med flyktningbakgrunn til de mest sentrale områdene innen fem år. Personer med flyktningbakgrunn i aldersgruppen 18-24 år flytter mest, men ikke like mye som personer i samme aldersgruppe i hele befolkningen. Kvinner er mer bofaste enn menn, men de siste årene er forskjellen mellom kjønnene blitt mindre.

Hvordan går det økonomisk med dem som flytter, sammenlignet med dem som forblir i bosettingskommunen? Når det gjelder de tidligste kohortene, de som ble bosatt i 2007 og 2008, er det en klar tendens til at de som flytter oppnår et lavere økonomisk velferdsnivå over tid, enn de som velger å bli i bosettingskommunen. De mottar også en mindre andel av inntekten i form av yrkesinntekt, enn de som velger å bli i bosettingskommunen, og sosialhjelp utgjør en noe større andel av samlet husholdningsinntekt. For nyere kohorter - de som ble bosatt i 2009 eller senere - er det klart mindre økonomiske forskjeller mellom de som flytter og de som blir. Denne forskjellen i inntektsutvikling mellom tidligere og senere kohorter kan trolig tilskrives ulik demografisk sammensetning. I tillegg kan det være forskjeller i de økonomiske konjunktorene som møter de ulike kohortene. Både 2007- og 2008-kohortene ble sterkere påvirket av finanskrisen når de skulle ut i jobb, enn 2009- og senere kohorter.

Menn som flytter har gjennomgående større yrkesinntekter enn menn som blir i bosettingskommunen. For kvinner er bildet motsatt – her har de som velger å bo i bosettingskommunen større yrkesinntekter enn de som flytter. Dette kan skyldes at menn flytter på grunn av tilbud om bedre betalte jobber i andre kommuner, uten at dette er tilfelle for eventuelle medfølgende ektefeller.

En stor andel av de som flytter, flytter til de mest sentrale kommunene i landet. Det er imidlertid klare forskjeller i inntektsutviklingen avhengig av hvor man flytter. Den klart svakeste inntektsutviklingen har de som valgte å flytte til Østfold-byene Fredrikstad og Sarpsborg, mens de som gjør det best økonomisk er de som flyttet til Skedsmo eller Lørenskog. Blant de som flytter til storbyene oppnår de som flytter til Trondheim et høyere inntektsnivå, sammenlignet med de som flytter til Bergen eller Oslo. Det er igjen demografiske forskjeller som er med på å forklare disse inntektsforskjellene. En stor andel av dem som flytter til Fredrikstad/Sarpsborg har bakgrunn fra enten Somalia eller Irak. Personer med bakgrunn fra disse landene gjør det gjennomgående klart dårligere på en rekke økonomiske indikatorer, sammenlignet med andre flyktninger.

Abstract

In this monitor we study persons with refugee background that have been settled in a municipality in 2007-2016, and whether they either remain in their first municipality of residence or migrate. For each year we see changes in what groups who remain settled in the first municipality and who migrate. We analyze where and when these people were settled the first time, where they came from and where they move to in addition to demographic aspects like gender and age.

The migration frequency is lower the first years after settlement, and the total proportion of refugees migrating from their settlement municipality is now at lower level than in earlier settlement cohorts. The introduction scheme for newly arrived immigrants contribute to a stronger connection between persons with refugee background and their settlement municipality.

Oslo has the largest settlement of persons with refugee background. General decrease in migration is however also reflected in less migration to Oslo. The migration between districts in Oslo is significantly higher than the migration from Oslo to other municipalities.

Persons with refugee background are at first settled in less central municipalities than the rest of the population. After five years there has been a migration towards more central areas. Persons with refugee background in the age group 18-24 years migrate most frequently, but not to the same degree as the rest of the population in this age group. Men with refugee background migrate more than women, but the difference is decreasing.

We also compare the economic well-being of refugees that choose to stay in the settlement municipality with those that choose to move to another municipality. For the cohorts arriving in 2007 and 2008, there is a clear tendency that those who choose to stay fare better financially than those who choose to move. Refugees that stay in their settlement municipality also receive a larger proportion of their household income from work and a smaller proportion from social assistance than refugees that choose to move on. For more recently arrived cohorts, 2009 and later, the picture is more mixed. In general, within these cohorts there are only marginal differences in the income level and income composition between those who stay and those who leave. There may be differences in the demographic composition of cohorts that arrive early compared to more recently arrived cohorts, that explains the difference in income levels. In addition, business cycles may have an impact. Refugees that arrived in 2007 and 2008 entered the labour market in the middle of a financial crisis, while the situation was more favourable for more recently arrived refugees.

Looking at individual earnings, men that choose to leave their settlement municipality in general seem to earn more than men who choose to stay. In respect to women it is the other way around. This may be explained by the fact that some men probably move to another municipality in order to find a better paid job (or a job at all), while this will not always be the case for their spouses.

Many of the refugees that choose to move end up in the larger cities. However, there are huge differences in the size of household income they end up with, depending on where they choose to relocate. Those that move to either of the two cities Fredrikstad or Sarpsborg, end up with a substantially lower household income than those that move to other parts of the country. On the other hand, refugees that move to Lørenskog or Skedsmo, fare substantially better and have a larger household income compared both to those who stay put but also those that move to other parts of the country. Again, much can be explained by demography. A large proportion of the refugees that choose to settle in Fredrikstad or Sarpsborg come from Somalia or Iraq. Immigrants from these two countries in general earn less than other immigrants and have a weaker attachment to the labour force.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Datagrunnlag og datakvalitet	8
1.2. Begreper og definisjoner	9
2. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i perioden 2007-2016	13
2.1. Årlig antall bosatte flyktninger 2007-2016	13
2.2. Litt nærmere om de to siste bosettingskohortene - 2015 og 2016	14
3. Årlige flyttinger for personer med flyktningbakgrunn bosatt i perioden 2007–2016	16
3.1. Personer med flyktningbakgrunn som har forlatt første bosettingskommune.....	16
3.2. Flytting innenfor bosettingsfylket	19
3.3. Flytting til Oslo.....	21
4. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012, bosted etter fem år	24
4.1. Personer med flyktningbakgrunn fem år etter bosetting	25
4.2. Personer med flyktningbakgrunn i fylkene fem år etter bosetting	28
4.3. Mer bofasthet over tid i alle fylker.....	39
4.4. Personer med flyktningbakgrunn i kommunene fem år etter bosetting	40
5. Nettoinnflytting til kommuner	45
5.1. Personer med flyktningbakgrunn bosted etter fem år	49
5.2. Personer med flyktningbakgrunn etter sentralitet fem år etter bosetting	51
6. Bofaste og utflyttere etter fem år. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012, etter kjønn, alder, familietype og flyktningtype	53
6.1. Alder og kjønn	53
6.2. Familietype.....	57
6.3. Overføringsflyktninger er mest bofast	59
7. Bofaste og utflyttere bosatt 2007-2016 etter landbakgrunn	61
7.1. Bosetting etter landbakgrunn	61
7.2. Bosted etter fem år, etter landbakgrunn. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012	62
8. Bydelene i Oslo	71
8.1. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i Oslo i 2011 og 2012, bosted etter fem år .	71
9. Økonomiske levekår før og etter sekundærflytting	76
9.1. Hvordan måle økonomiske levekår?	77
9.2. Husholdningsinntekter.....	78
9.3. Individuelle yrkesinntekter.....	90
9.4. Betyr det noe hvor en flytter?	94
Referanser	102
Figurregister	104
Tabellregister	107

1. Innledning

Mads Ivar Kirkeberg

Ved inngangen til 2020 var det bosatt 238 300 personer med flyktningbakgrunn i Norge (Strøm 2020). Det vil si personer som har kommet til Norge av fluktgrunner, og de som senere har familieinnvandret til disse (familiegjenforening eller familieetablering).

Mange av personene med flyktningbakgrunn som blir bosatt rundt om i landet etter å ha fått innvilget oppholdstillatelse, flytter etter hvert til en annen kommune, eller ut av landet. I denne rapporten gis en oversikt over de bosatte med flyktningbakgrunn som flytter, og de som blir værende i sin bosettingskommune.

Denne monitoren beskriver og analyseres flytteadferden til personer med flyktningbakgrunn bosatt i 10-årsperioden 2007-2016. Monitoren viser hvor mange som flyttet ut av bosettingskommunen sin, og hvor de som flyttet bosatte seg. De som har flyttet blir beskrevet etter ulike kjennetegn som kjønn, alder, flyktningstype, familietype og landbakgrunn. Siden forrige utgave av monitoren (Ordemann 2017) har 2005- og 2006-kohortene falt ut og 2015- og 2016-kohortene kommet til. Observasjonsperioden er med andre ord forskjøvet med to år. Mange av flyttingene som var med i forrige monitor er derfor også med i denne.

Denne monitoren følger mye av det samme oppsettet som de to foregående monitorene, og mange tabeller og figurer er oppdatert i denne utgaven.

Det som først og fremst skiller denne monitoren fra tidligere utgaver er et nytt kapittel til slutt i rapporten som beskriver de økonomiske levekårene til personer med flyktningbakgrunn *før og etter* sekundærflytting. Ved hjelp av paneldata fra inntektsstatistikken følges inntektssituasjonen til personer med flyktningbakgrunn over flere år. Vi ser både på individuell (arbeids)inntekt og den samlede inntekten til husholdningen som vedkommende tilhører. De økonomiske levekårene sammenlignes med bofaste personer med flyktningbakgrunn - de som fortsetter å bo i bosettingskommunen - med kontroll for ulike variabler som landbakgrunn, botid, utdanningsnivå og husholdningsstørrelse. Kapitlet forsøker å gi noen svar på hvilke økonomiske konsekvenser det har å flytte fra bosettingskommunen. Medfører det at en flytter til en inntektsforbedring for eksempel ved at yrkesinntektene øker, eller er det motsatte tilfelle ved at stønadsandelen øker? I hvilken grad kan en observere en endring i flytternes inntektssammensetning, for eksempel sammenlignet med de som ikke flytter? Medfører en flytting forbedret husholdningsøkonomi (målt som ekvivalentinntekt), eller øker sannsynligheten for å tilhøre lavinntektsgruppen? I kapitlet ser vi også litt på om det er forskjeller i økonomiske levekår ut i fra hvilke deler av landet man flytter til.

Resten av dette kapitlet handler om datagrunnlaget og datakvalitet, samt en oversikt over begreper som brukes i rapporten.

1.1. Datagrunnlag og datakvalitet

Befolkningsstatistikk

Mye av dataene som er brukt i rapporten er hentet fra SSBs befolkningsstatistikk. Kildene i denne statistikken er hovedsakelig Det sentrale folkeregisteret (DSF) komplettert med data fra Datasystem for utlendings- og flyktningssaker (DUF). Siden datamaterialet om personene med flyktningbakgrunn er satt sammen ved bruk av flere kilder, kan dette gi en viss grad av inkonsistens i dataene. Eksempelvis er det en del med flyktningbakgrunn som ifølge DUF er blitt bosatt et år, mens de ifølge DSF fremdeles ikke var registrert bosatt per 1. januar året etter. I noen tilfeller kan det med andre ord gå noe tid før personer med flyktningbakgrunn får tildelt fødselsnummer, og blir registret som bosatt i Folkeregisteret. De aller fleste av disse har imidlertid fått registrert bostedskommune i DSF det påfølgende året. Det motsatte kan også være tilfelle ved at personer med flyktningbakgrunn som ifølge DSF har vært bosatt, og har flyttet rundt i landet, før de er blitt registrert bosatt ifølge Utlendingsforvaltningen.

SSBs ordinære statistikk over personer med flyktningbakgrunn som har innvandret til landet, er basert på tildeling av fødselsnummer i Folkeregisteret. Dette kan som nevnt skje uavhengig av når de med flyktningbakgrunn får tildelt en bostedskommune. Hvor mange personer som har flyktningbakgrunn kan variere alt etter hvor man henter data, og også etter hvordan vi definerer personer med flyktningbakgrunn. I SSBs ordinære statistikk er det flere som er definert som personer med flyktningbakgrunn enn de som er bosatt av IMDi. Om man sammenligner antall bosatte det enkelte år med antall innvandrede med flyktningbakgrunn de samme årene, vil man derfor få til dels store avvik. Monitor for sekundærflytting er basert på data fra DUF over bosatte flyktninger, og tar ikke hensyn til eventuelle avvik til data fra Folkeregisteret. Data fra DUF regnes som den sikreste kilden i forhold til hvem som får første tildelte bostedskommune faktisk har flyktningbakgrunn. Disse personene blir fulgt i årene etter bosetting, med fokus på flyttinger og bofasthet.

Bearbeidingen og bruken av datamaterialet gir stadig bedre data med tiden. Noen forbedringer i datamaterialet kan gi endringer som vises ved at det kan oppstå avvik i tabeller og figurer mellom de ulike utgavene av monitoren, der to tabeller eller figurer i utgangspunktet skulle gi identiske tall for samme år. De nyeste oppdaterte tallene er da riktigere enn de eldre.

I noen tilfeller opplever vi at personer med flyktningbakgrunn blir tildelt bosettingskommune et år, mens den faktiske bosettingen først skjer det påfølgende året. I slike tilfeller kan det oppstå feilregistreringer som blir rettet opp senere.

Utdanningsstatistikk

Datagrunnlaget for befolkningens utdanningsnivå trekkes direkte ut fra Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB) som er supplert med data fra Nasjonal vitnemålsdatabase, Helsepersonellregisteret og UDIs Utlendingsdatabase.

NUDB omfatter all utdanningsstatistikk over avsluttet utdanning fra og med skoleåret 1970/71, igangværende utdanning fra skoleåret 1974/75 og opplysninger om befolkningens utdanningsnivå fra 1970. Grunnlaget omfatter personer registrert bosatt i Norge per 1. oktober og som er i aldersgruppen 16 år og eldre ved utgangen av rapporteringsåret. I tillegg registreres 15-åringer som har fullført grunnskolen eller som er i gang med en utdanning utover grunnskolenivå. Dersom det er registrert flere utdanningsaktiviteter, velges den som har høyest nivå i Standard for utdanningsgruppering (NUS2000).

De fleste registreringer av utdanning blant personer med flyktningbakgrunn blir foretatt fortløpende i asylmottakene før bosetting, men noen registreringer kommer fra det første bosettingsintervjuet etter at en asylsøker har fått innvilget opphold og blitt tildelt en bosettingskommune. Ansatte på asylmottakene foretar intervjuene. Ett av formålene med intervjuet er å kunne tilpasse asylsøkernes bakgrunn og kvalifikasjoner til lokale og regionale arbeidsmarkedsbehov, for å øke sannsynligheten for en rask og god arbeidslivsintegrering.

Det er viktig å være klar over at det er en høy andel med uoppgitt utdanningsnivå blant personer med flyktningbakgrunn.

Inntektsstatistikk

Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger omfatter alle registrerte kontante inntekter og ytelser som husholdningene mottar.

Fra og med inntektsåret 2004 er dette en heldekkende statistikk som omfatter personer i alle landets privathusholdninger, og som bor i landet ved utgangen av året. Inntektsopplysninger påkobles fra ulike administrative registre i blant annet Skattedirektoratet, NAV, Husbanken og Lånekassen.

Husholdningstype er avledet ved hjelp av ulike administrative kilder som det sentrale folkeregisteret (DSF), Lånekassen, Postens adresseregister og opplysninger fra skattemeldingen.

Fordelene ved å ha en inntektsstatistikk som omfatter alle landets privathusholdninger er mange. Det er nå mulig å lage mer detaljert statistikk, blant annet for mindre grupper i befolkningen som for eksempel personer med flyktningbakgrunn, og etter deres landbakgrunn. I tillegg får en sikrere tall siden en ikke lenger har utvalgsvarians slik tilfellet var tidligere med utvalgsbaserte inntektsundersøkelser for husholdninger.

Ved å koble flere årganger av statistikken sammen har man et panel som dekker hele befolkningen, og som gjør det mulig å studere blant annet forekomsten av vedvarende lavinntekt og graden av inntektsmobilitet.

For mer informasjon om denne statistikken, se under «Om statistikken» i Statistisk sentralbyrå (2019).

1.2. Begreper og definisjoner

Bosetting/bosatt

Som begrepene brukes i utlendingsforvaltningen blir en person med flyktningbakgrunn bosatt, enten etter særskilt avtale mellom IMDi og en kommune, eller som «selvbosatt». I den betydningen kan en person bli bosatt bare én gang, i én kommune og på ett tidspunkt. Bosetting viser til første bosettingskommune og tidspunktet da personen ble bosatt. I de aller fleste tilfellene er dette en annen kommune enn der personene med flyktningbakgrunn har bodd i mottak. Men noen blir også bosatt i kommunen der de har bodd i mottak.

Familietype

Etter SSBs definisjon består en familie av personer som er fast bosatt i samme bolig og som er knyttet til hverandre som ektefeller, samboere, registrerte partnere, og/eller som foreldre og ugifte barn (uavhengig av det ugifte barnets alder). En familie kan i høyden bestå av to påfølgende generasjoner og kun et ektepar/partnerskap/samboerpar. I Statistisk sentralbyrå regnes også enkeltpersoner som en familie, slik at alle personer er med i en familie, enten sammen med andre eller alene.

<i>Flyktningstype</i>	En person med flyktningbakgrunn kan være enten en primærflyktning eller en sekundærflyktning. Primærflyktninger omfatter personer med asyl eller opphold på humanitært grunnlag, overføringsflyktninger og kollektiv beskyttelse. Sekundærflyktninger er familieinnvandrede til primærflyktninger. Vi deler familieinnvandring i to typer: familieetablering og familiegjeningforening.
<i>Gjenutvandring</i>	En person med flyktningbakgrunn som flytter ut av Norge igjen.
<i>Introduksjonsordningen</i>	<p>Introduksjonsordningen følger Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven). Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.</p> <p>http://www.imdi.no/opplaring-og-utdanning/introduksjonsprogram/</p> <p>Alle kommuner som bosetter personer med flyktningbakgrunn etter avtale med IMDi har plikt til å tilby et introduksjonsprogram. Deltakelse i kommunale introduksjonsprogram er obligatorisk for personer med flyktningbakgrunn mellom 18 og 55 år. Introduksjonsprogram er imidlertid bare en rettighet personene har i første bosettingskommune, ettersom en eventuell sekundærflytting skjer på eget initiativ og ikke er en avtale mellom stat og kommune. De som flytter fra første bostedskommune i løpet av de første to årene mister retten til introduksjonsprogram og den økonomiske stønaden.</p> <p>Målet med det kommunale introduksjonsprogrammet er å kvalifisere personer med flyktningbakgrunn for videre utdanning eller arbeid. Dette gjøres blant annet ved å gi norskopplæring, tilby språk- og arbeidspraksis og gi innsikt i norsk samfunnsliv. Personer som deltar i programmet har krav på en introduksjonsstønad. Det er lagt opp til et nært samarbeid mellom kommune og NAV i arbeidet med programmet.</p> <p>Som nyankommet regnes den som har vært bosatt i en kommune i mindre enn to år når vedtaket om deltakelse i introduksjonsordningen fattes. Programmet kan vare i inntil to år, men når særlige grunner taler for det, kan det vare i inntil tre år. Programmet varer hele året og regnes som et fulltidsprogram, og det utarbeides en individuell plan for hver av deltakerne.</p> <p>Introduksjonsloven trådte i kraft 1. september 2003. I det første året var dette en frivillig ordning for kommunene. Fra og med 1. september 2004 har det vært obligatorisk for alle kommuner som bosetter personer med flyktningbakgrunn å tilby et individuelt tilrettelagt introduksjonsprogram.</p> <p>For mer informasjon om Introduksjonsordningen, les Lunde og Lysen (2019), som også tar for seg hvordan det går med dem som deltar i ordningen med tanke på deltakelse i arbeid og utdanning, samt inntekt, i tiden etter deltakelse.</p>
<i>Kohort</i>	Alle personene med flyktningbakgrunn som ble bosatt i ett og samme kalenderår.
<i>Landbakgrunn</i>	Opprinnelseslandet til personen med flyktningbakgrunn.
<i>Nettflytting</i>	Differansen mellom antallet som flytter til og antallet som flytter fra en kommune, et fylke eller en region. Er innflyttingen større enn utflyttingen snakker man om <i>nettoinnflytting</i> , mens det motsatte refereres til som <i>nettoutflytting</i> .
<i>Personer med flyktningbakgrunn</i>	Betegnelsen person med flyktningbakgrunn inkluderer alle personer som kom som primærflyktninger (personer med asyl eller opphold på humanitært grunnlag, overføringsflyktninger og kollektiv beskyttelse), samt familietilknyttede til disse (sekundærflyktninger).

	Barn som personene med flyktningbakgrunn har fått etter at de kom til Norge, er ikke regnet som en person med flyktningbakgrunn.
<i>Bosettingskommune</i>	Kommunen hvor personer med flyktningbakgrunn ble bosatt eller bosatte seg etter å ha fått innvilget oppholdstillatelse. Primærflyktninger tildeles bosettingskommune av IMDi, mens sekundærflyktninger selv velger hvor de vil bosette seg. Det er rimelig å anta at de fleste sekundærflyktninger bosetter seg i samme kommune som primærflyktningene de tilknyttes.
<i>Sekundærflytting</i>	Videre flytting fra den første kommunen en person med flyktningbakgrunn er bosatt i (bosettingskommunen) etter at han eller hun fikk opphold i Norge. Flytting ut av landet hører ikke med under definisjonen. Alle flyttinger (innenfor landet) er benevnt som sekundærflyttinger, selv om det kan være flytting nummer to, tre, eller lengre ut i rekken.
<i>Bofaste</i>	Personer med flyktningbakgrunn som bor i samme kommune som den de ble bosatt i.
<i>Fem år etter bosetting</i>	De første fem årene etter bosetting mottar kommunene et statlig tilskudd for hver person med flyktningbakgrunn som blir bosatt (eller bosetter seg der). Dette tidsperspektivet er derfor av særlig økonomisk interesse for kommuneplanleggere.
<i>Samlet inntekt</i>	Summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer, i løpet av kalenderåret.
<i>Yrkesinntekter</i>	Summen av lønnsinntekter og netto næringsinntekter i løpet av kalenderåret.
<i>Kapitalinntekter</i>	Omfatter renteinntekter, aksjeutbytte, realisasjonsgevinster og andre kapitalinntekter i løpet av kalenderåret. Til fradrag kommer årets realisasjonstap.
<i>Skattepliktige overføringer</i>	Omfatter pensjoner fra folketrygden, tjenstepensjon, avtalefestet pensjon, syke- og fødselspenger, introduksjonsstønad og andre skattepliktige overføringer.
<i>Skattefrie overføringer</i>	Omfatter barnetrygd, kontantstøtte, bostøtte, studiestipend, sosialhjelp, grunn- og hjelpstønad og andre skattefrie overføringer. Det omfatter ikke overføringer som regnes som lån, for eksempel studielån.
<i>Inntekt etter skatt</i>	Samlet inntekt fratrukket utlignet skatt og negative overføringer (det vil si premie og tilskudd til privat og offentlig pensjonsordning i arbeidsforhold, underholdsbidrag underlagt offentlig avtale og føderådnytelse). Dette inntektsbegrepet viser hva husholdningen har disponibelt til forbruk og sparing.
<i>Inntekt etter skatt per forbruksenhet</i>	For å kunne sammenligne inntektsnivået til ulike typer husholdninger er det vanlig at man justerer husholdningsinntekten ved hjelp av såkalte ekvivalensskalaer eller forbruksvekter. Man beregner da inntekt etter skatt per forbruksenhet. En ekvivalensskala gir uttrykk for hvor stor inntekt en husholdning på for eksempel fire personer må ha, for å ha samme levestandard eller økonomisk velferd som en enslig person. Det må imidlertid bemerkes at når en benytter slike ekvivalensskalaer, forutsetter en at all husholdningsinntekt blir likt fordelt på alle husholdningsmedlemmer. Forbruksvektene skal både ta hensyn til at store husholdninger trenger høyere inntekt enn mindre husholdninger for å ha tilsvarende levestandard, men også at store husholdninger vil ha stordriftsfordeler når det gjelder flere goder (for eksempel TV, vaskemaskin, bredbåndstilknytning, avis, elektrisitetsutgifter etc.).

Det eksisterer flere typer ekvivalensskalaer. I denne rapporten benytter vi den såkalte EU-skalaen, som beregnes ved at første voksne husholdningsmedlem får vekt lik 1,0, mens neste voksne får vekt lik 0,5 hver og barn vekt lik 0,3 hver. Etter denne ekvivalensskalaen vil for eksempel en husholdning med to voksne og to barn ha til sammen $(1+0,5+0,3+0,3) = 2,1$ forbruksenheter. En slik tobarnsfamilie må da ha en inntekt etter skatt tilsvarende 2,1 ganger inntekten til en enslig, for å ha samme økonomiske levestandard.

Vedvarende lavinntekt Grovt sett finnes det to ulike metoder å konstruere en lavinntektsgrense på. Man kan enten ta utgangspunkt i en absolutt tilnærming, eller en relativ tilnærming. Vi har valgt en relativ tilnærming, som er mest vanlig å benytte i land som har et høyt generelt inntektsnivå. I denne metoden er det vanlig å benytte det generelle inntektsnivået i landet som referanse. Man tar da ofte utgangspunkt i medianinntekten for hele befolkningen. Medianinntekten er det inntektsbeløpet som deler en gruppe i to like store halvdel, etter at inntekten er sortert stigende (eller synkende). Det vil altså være like mange personer med en inntekt over som under medianinntekten. Personer med en inntekt under ulike avstander til medianinntekten defineres som å tilhøre lavinntektsgruppen. Lavinntektsgrensen settes ofte til 50 eller 60 prosent av medianinntekten.

En vanlig måte å definere *vedvarende lavinntekt* på er å slå sammen husholdningsinntektene (etter skatt) gjennom en periode på flere år – for eksempel tre år – og deretter definere alle personer med en gjennomsnittlig inntekt lavere enn for eksempel 50 eller 60 prosent av mediangjennomsnittet i samme periode, som tilhørende en lavinntekts-husholdning.

Siden mottatt studielån ikke omfattes av det inntektsbegrepet som benyttes (inntekt etter skatt), er det vanlig å utelate studenter fra lavinntektsgruppen.

2. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i perioden 2007-2016

Mads Ivar Kirkeberg

I perioden 2007–2016 ble det bosatt 87 225 personer med flyktningbakgrunn i Norge. Personer med flyktningbakgrunn inkluderer alle personer som kom som primærflyktninger (personer med asyl eller opphold på humanitært grunnlag, overføringsflyktninger og kollektiv beskyttelse), samt senere familietilknyttede til disse.

2.1. Årlig antall bosatte flyktninger 2007-2016

I løpet av årene 2007-2016 har det blitt bosatt flyktninger og familietilknyttede med bakgrunn fra 142 forskjellige land og områder. Noen land skiller seg ut ved å ha et relativt høyt antall personer med flyktningbakgrunn. Flest har bakgrunn fra Eritrea, Syria og Somalia. Godt over halvparten (56 prosent) har bakgrunn fra ett av disse tre landene (se tabell 2.1). Vi finner også et relativt høyt antall flyktninger med bakgrunn fra Afghanistan, Irak, Etiopia, Sudan og Iran.

Årlig antall bosatte personer med flyktningbakgrunn varierer ikke så mye fra 2007 til 2014 før den store økningen i flyktningstrømmen i 2015 og 2016 som vi omtaler nærmere i avsnitt 2.2. Men som det fremgår av figur 2.1 har sammensetningen av de årlige bosettingskohortene med hensyn på flyktningenes landbakgrunn, endret seg en del i perioden.

I 2007 ble det bosatt drøyt 5 000 personer med flyktningbakgrunn. Flest hadde bakgrunn fra Somalia med nesten 1 000 personer, og hvor rundt halvparten kom som primærflyktninger. Antallet bosatte personer med flyktningbakgrunn økte til om lag 6 000 personer året etter hvor somaliere og irakere utgjorde de største gruppene. Blant irakerne kom de fleste som flyktninger, mens blant somaliere kom over halvparten som familietilknyttede til tidligere flyktninger.

I 2009 øker antallet personer med flyktningbakgrunn til 7 800 personer, og eritreere og afghanere utgjør nå de største gruppene som blir bosatte det året. De aller fleste av disse innvilges opphold som flyktninger.

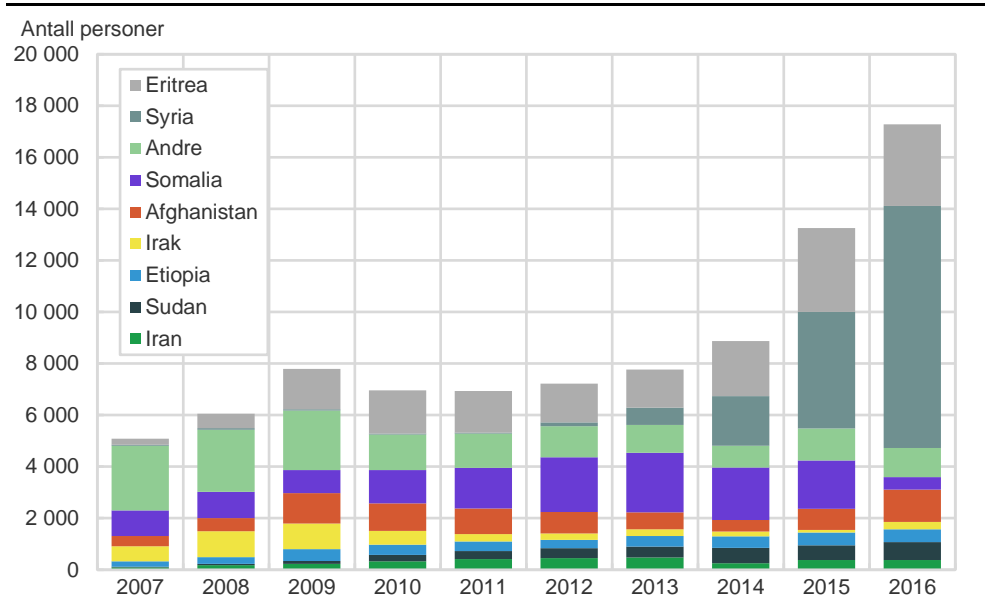
I 2010 og 2011 blir det bosatt i underkant av 7 000 personer med flyktningbakgrunn hvert år. Flest blir bosatt fra Eritrea fulgt av Somalia og Afghanistan. Flestparten kommer som flyktninger, men det kommer også en del familietilknyttede til tidligere flyktninger fra de to afrikanske landene.

I 2012 og 2013 blir det bosatt henholdsvis 7 200 og 7 800 personer med flyktningbakgrunn, og somaliere er den klart største gruppen med en andel på 30 prosent i begge årene fulgt av eritreere med en andel på om lag 20 prosent. I 2013 begynner også antallet syriske flyktninger å øke og utgjør den tredje største gruppen sammen med afghanere.

I 2014 når antallet bosatte personer med flyktningbakgrunn 8 900 personer. Drøyt 6 000 av disse har bakgrunn fra Eritrea, Somalia og Syria. I den største gruppen, eritreere, kommer 85 prosent som primærflyktninger, mens blant somaliere er det 57 prosent som får oppholdstillatelse på grunn av flukt. Øvrige eritreere og somaliere som blir bosatte det året er familietilknyttede til tidligere flyktninger. Blant de drøyt 1 900 syrerne som blir bosatt i 2014 er de aller fleste primærflyktninger (92 prosent). Blant de som får opphold i 2014 som overføringsflyktninger gjennom FN-systemet, er syrerne for første gang den største

gruppen. I årene 2015-2016 har syrerne vært den største gruppen blant de overføringsflyktingene som Norge har tatt imot i samarbeid med FNs Høykommissær for flyktinger (UNHCR).

Figur 2.1 Personer med flyktningsbakgrunn som ble bosatt i perioden 2007-2016, etter landbakgrunn¹

¹ Kategorien "Andre" omfatter flere land enn tilsvarende kategori i tabell 2.1.
Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.1 Personer med flyktningsbakgrunn som ble bosatt i perioden 2007-2016, etter landbakgrunn. Antall

	I alt	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
I alt	87 225	5 087	6 055	7 792	6 961	6 933	7 220	7 767	8 876	13 253	17 281
Eritrea	17 197	241	566	1 559	1 676	1 616	1 505	1 477	2 138	3 251	3 168
Syria	16 864	36	54	50	39	33	144	667	1 926	4 525	9 390
Somalia	14 598	985	1 023	887	1 292	1 576	2 133	2 316	2 032	1 874	480
Afghanistan	8 146	403	506	1 185	1 063	992	821	659	446	819	1 252
Irak	4 507	589	1 005	994	536	293	256	252	186	102	294
Etiopia	3 833	200	255	459	397	364	316	407	444	494	497
Sudan	3 453	31	51	114	257	315	388	431	605	567	694
Iran	3 181	92	183	228	323	416	455	475	251	381	377
Palestina	2 435	229	688	798	334	170	76	27	28	45	40
Myanmar	1 829	457	367	316	259	174	176	28	10	13	29
Russland	1 581	484	274	114	124	121	126	117	103	80	38
Kongo	976	279	61	94	69	43	23	190	82	123	12
Kina	741	57	41	37	91	173	112	90	47	62	31
Libanon	522	21	38	12	9	5	10	16	31	109	271
Sri Lanka	408	65	84	70	50	31	16	21	17	21	33
Saudi-Arabia	401	6	22	19	25	34	35	49	41	94	76
Libya	372	16	21	7	4	114	67	11	21	68	43
Kosovo	353	149	125	10	8	13	10	11	6	14	7
Pakistan	313	27	32	15	31	21	47	31	29	44	36
Jemen	308	25	20	32	47	43	26	12	27	16	60
Andre	5 207	695	639	792	327	386	478	480	406	551	453

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

2.2. Litt nærmere om de to siste bosettingskohortene - 2015 og 2016

De to siste bosettingskohortene i tabell 2.1 skiller seg ut ved at et langt større antall personer med flyktningsbakgrunn ble bosatt de to årene sammenlignet med foregående år. I 2015 ble det bosatt nesten 13 300 personer med flyktningsbakgrunn. Året etter økte antallet til nesten 17 300 personer.

År med et høyt antall flyktninger er ofte relatert til kriger og konflikter rundt om i verden. Det høye antallet bosatte personer med flyktningbakgrunn i 2015 og 2016 skyldes mye den store flyktningestrømmen til Europa høsten 2015, hvor svært mange kom fra det krigsherjede Syria. Syrere var både i 2015 og 2016 den klart største flyktninggruppen som fikk innvilget opphold i Norge.

I 2015 ble det bosatt drøyt 4 500 syrere med flyktningbakgrunn – hvorav 85 prosent kom som primærflyktninger. De utgjorde 34 prosent av alle bosatte personer med flyktningbakgrunn det året. I 2016 økte antallet bosatte syrere med flyktningbakgrunn til 9 400 personer, og utgjorde over halvparten av bosettingskohorten det året (55 prosent). Også i 2016 kom om lag 85 prosent av syrerne som primærflyktninger, mens resterende kom som familietilknyttede.

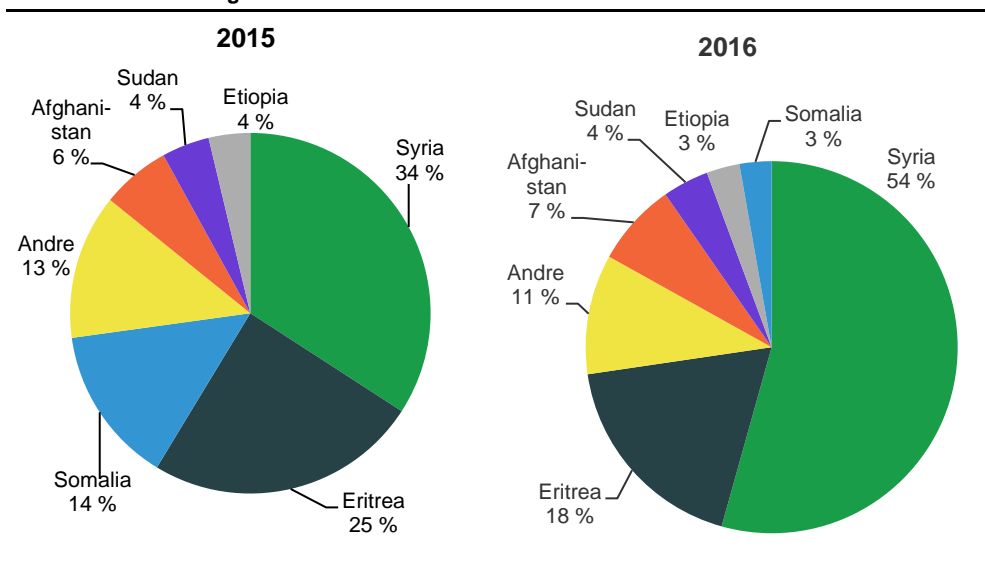
Både i 2015 og i 2016 var Eritrea nest største gruppe blant bosatte personer med flyktningbakgrunn. I 2015 ble det bosatt drøyt 3 200 eritreere – 25 prosent av alle bosatte det året. De fleste eritreere kom som primærflyktninger (87 prosent). Om lag samme antall eritreere ble bosatt i 2016, og utgjorde da 18 prosent av hele bosettingskohorten det året. Noen færre kom som primærflyktninger i 2015 sammenlignet med året før (81 prosent).

Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia var tredje største gruppe i 2015, og utgjorde 14 prosent av bosettingskohorten det året. Nesten 1 900 somaliere ble bosatt – seks av ti kom som familietilknyttede til en flyktning. Året etter ble det bosatt langt færre somaliere – i underkant av 500 personer. Somalierne utgjorde den sjette største flyktninggruppen i 2016.

Tredje største gruppe i 2016 var afghanere med 1 250 bosatte – 7 prosent av bosettingskohorten i 2016, fulgt av personer med flyktningbakgrunn fra Sudan (4 prosent) og Etiopia (3 prosent).

Vi skal senere i monitoren se at flyktingers sekundærflyttinger har en sammenheng med deres landbakgrunn og botid. Det er derfor viktig å ha en oversikt over variasjoner i bosettingskohortene når vi skal analysere disse flyttingene nærmere.

Figur 2.2 Personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2015 og 2016, etter landbakgrunn. Prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

3. Årlige flyttinger for personer med flyktningbakgrunn bosatt i perioden 2007–2016

Mads Ivar Kirkeberg

I kapittel 2 så vi på hvor mange personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i de ulike årene, og hvordan bosettingskohortene var sammensatt med hensyn på landbakgrunn. I dette kapitlet skal vi se nærmere på flyttemønsteret til de bosatte med flyktningbakgrunn. I hvilken grad blir de boende i den første kommunen de blir bosatt etter innvilget oppholdstillatelse? Og hvor flytter de hvis de forlater første bostedskommune?

I tabellene i dette kapitlet skal vi følge bosettingskohortene frem til 1. januar 2017. Den første bosettingskohorten vi følger i denne monitoren, 2007-kohorten, har med andre ord 10 års flytتهistorie, mens de årlige kohortene deretter har tilsvarende kortere historie. Vi velger også å ta med den siste kohorten i tabellene, de som ble bosatt i løpet av 2016, selv om disse personene bare har noen måneders flytتهistorie.

3.1. Personer med flyktningbakgrunn som har forlatt første bosettingskommune

Tabell 3.1 viser andelen personer med flyktningbakgrunn bosatt i årene 2007-2016 som har flyttet ut av sin første bosettingskommune. I likhet med hva som også er vist i de siste to monitorene for sekundærflytting (Thorsdalen 2014 og Ordemann 2017), er nå fraflyttingen i selve bosettingsåret svært lav – kun 1-2 prosent av flyktningene forlater sin første bostedskommune samme år som de blir bosatt der. Litt avvik fra denne trenden finner vi allikevel blant de som ble bosatt i 2016. Som vi så i kapittel 2 var dette en svært stor bosettingskohort - nesten 17 300 personer med flyktningbakgrunn ble bosatt det året. Tabell 3.1 viser at 4 prosent av denne kohorten har flyttet ut av sin bosettingskommune allerede samme år som de ble bosatt der. Som omtalt i forrige kapittel er denne bosettingskohorten sterkt dominert av syriske flyktninger. Blant de nesten 700 personene med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2016 og som sekundærflyttet allerede samme år, hadde 45 prosent syrisk bakgrunn, 27 prosent afghansk bakgrunn og 10 prosent eritreisk bakgrunn. Sammenlignet med andel av hele bosettingskohorten 2016 som vist i figur 2.2, var det med andre ord en sterk overrepresentasjon av afghanere blant de som sekundærflyttet allerede i bosettingsåret.

Få sekundærflytter de første 2-3 årene etter bosetting

Tabell 3.1 viser en avtagende trend i andelen som flytter de første årene etter bosetting for hver ny kohort. I 2007-kohorten hadde seks prosent flyttet det første året etter bosetting (år 2 i tabellen), mens denne andelen falt til fire prosent for 2011-kohorten og videre ned til to prosent for 2015-kohorten. Tilsvarende nedgang i andelen som sekundærflytter ser vi også for de ulike kohortene to år etter bosettingsåret (år 3 i tabellen).

At relativt få sekundærflytter de første 2-3 årene etter bosetting henger mye sammen med innføringen av introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere. Fra og med 1. september 2004 har det vært obligatorisk for alle kommuner som bosetter personer med flyktningbakgrunn å tilby et individuelt tilrettelagt introduksjonsprogram. Introduksjonsprogrammet er en rettighet personene med flyktningbakgrunn bare har i første bosettingskommune. De som flytter fra første bostedskommune i løpet av de første to årene, mister retten til introduksjonsprogram og den tilhørende økonomiske stønaden. Tidligere monitorer har også

påpekt at introduksjonsordningen i stadig større grad gir personer med flyktningbakgrunn et sterkere forhold til sin første bostedskommune.

Tabell 3.1 Personer med flyktningbakgrunn som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid¹. Antall og prosent

Bosettingskohort	Andel som Personer hadde flyttet med flyktningbakgrunn i alt før 1.1.2017	Andel som hadde flyttet fra første bostedskommune	Prosent som hadde forlatt første bostedskommune innen utgangen av									
			Bo-settings-året	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
2007	5 087	43	2	6	11	17	23	28	33	36	40	43
2008	6 055	40	2	5	10	16	22	28	32	37	40	-
2009	7 792	37	1	4	9	16	22	28	33	37	-	-
2010	6 961	35	1	3	8	16	22	29	35	-	-	-
2011	6 933	27	1	4	7	14	20	27	-	-	-	-
2012	7 220	19	1	3	7	14	19	-	-	-	-	-
2013	7 767	15	1	3	8	15	-	-	-	-	-	-
2014	8 876	7	1	3	7	-	-	-	-	-	-	-
2015	13 253	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	17 281	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-

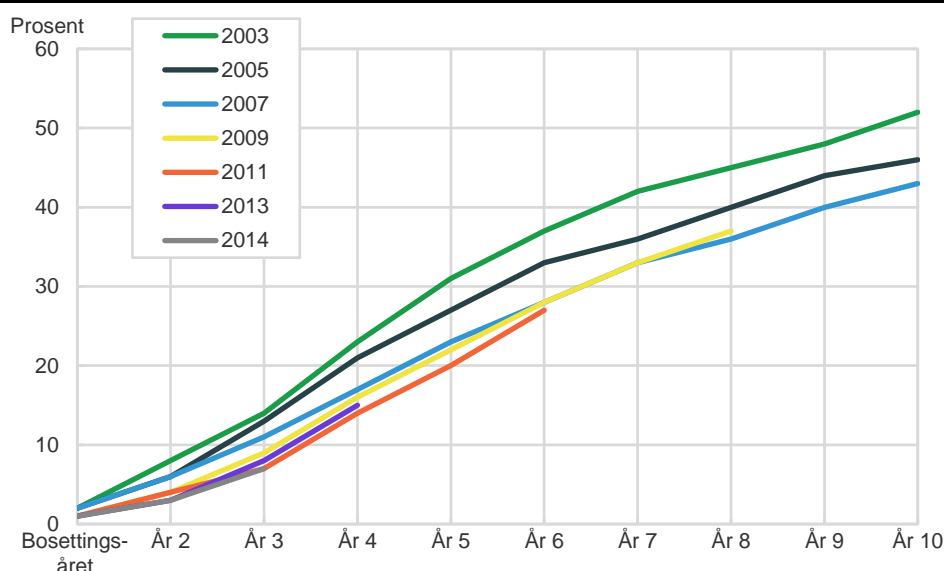
¹ Omfatter også personer som har flyttet ut av landet.

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

Sekundærflyttingen stabiliseres etter hvert

Hvis vi sammenligner de ulike bosettingskohortenes flyttemønster fra år fire og senere etter bosettingsåret, viser tallene at sekundærflyttingen stabiliseres. I år fire og fem etter bosetting ser det ut til at andelen som flytter til en annen kommune avtar noe for hver ny bosettingskohort, og fra år seks og utover er flyttemønsteret stabilt for de bosettingskohortene vi kan følge i tabell 3.1. I de tre første bosettingskohortene vi studerer, 2007-2009, hadde 36-37 prosent av kohorten flyttet etter åtte år. Etter ni års botid i landet hadde fire av ti personer med flyktningbakgrunn flyttet vekk fra sin første bostedskommune – den samme andelen blant de som ble bosatt i henholdsvis 2007 og 2008.

Figur 3.1 Personer med flyktningbakgrunn som har forlatt første bostedskommune, etter botid. Ulike bosettingskohorter

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

I figur 3.1 har vi tatt med fem bosettingskohorter fra årets monitor, og viser andelen personer med flyktningbakgrunn som har flyttet fra sin første bostedskommune, etter botid¹. Som referanse er kohortene 2003 og 2005 fra de

¹ Figuren blir vanskelig å lese dersom alle bosettingskohorter 2007-2016 inkluderes.

to foregående monitorene tatt med. Figuren viser tydelig at andelen personer med flyktningbakgrunn som sekundærflytter nå er på et lavere nivå enn tidligere. Blant de som ble bosatt i 2003 hadde over halvparten (52 prosent) flyttet ut av sin bosettingskommune etter 10 år, mens dette var tilfellet for 46 prosent i 2005-kohorten og 43 prosent i 2007-kohorten. Andelen som sekundærflytter ligger også lavere i senere bosettingskohorter når vi sammenligner etter samme botid. Figuren viser at andelen som sekundærflytter har stabilisert seg på et lavere nivå etter at introduksjonsordningen ble innført.

Årlig mobilitet

Tabell 3.2 viser årlig utflytting fra første bostedskommune som prosentvis andel av dem som bodde i kommunen ved inngangen av året. Tallene gir med andre ord en beskrivelse av den årlige mobiliteten blant dem med flyktningbakgrunn som ved årets inngang fortsatt bodde i sin første bostedskommune.

Tabell 3.2 Andel av personene med flyktningbakgrunn bosatt i første bostedskommune 1. januar hvert år, og som flyttet fra kommunen i løpet av året. Bosettingskohortene 2007-2016. Antall og prosent

Bosettingskohort	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Andel som hadde flyttet fra første bosteds-kommune før 1.1.2017	Prosent av bosatte per 1. januar som forlot første bostedskommune i løpet av året										
			Bosettings-året	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
2007	5 087	43	2	5	5	7	7	7	7	7	6	6	6
2008	6 055	40	2	3	5	8	7	8	7	7	5	-	-
2009	7 792	37	1	3	5	8	8	8	7	7	-	-	-
2010	6 961	35	1	2	5	9	9	10	9	-	-	-	-
2011	6 933	27	1	2	4	8	8	10	-	-	-	-	-
2012	7 220	19	1	2	4	8	6	-	-	-	-	-	-
2013	7 767	15	1	2	5	8	-	-	-	-	-	-	-
2014	8 876	7	1	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	13 253	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	17 281	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

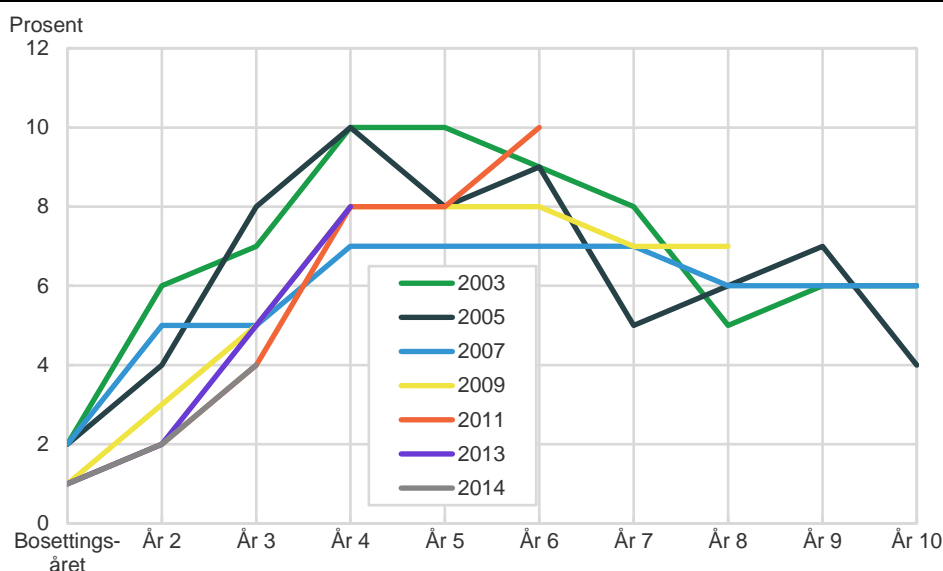
Tallene viser en relativt beskjeden utflytting fra bosettingskommunen de første tre årene, som vi også har vært inne på tidligere. Sekundærflyttingen øker og når en topp de neste 2-3 årene (år 4-6 i tabellen). Igjen ser vi effekten av introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere som gir et økonomisk insentiv til å bli værende i bosettingskommunen til introduksjonsprogrammet er avsluttet, og at man deretter i noe større grad velger å flytte på seg.

I selve bosettingsåret er det (som også vist i tabell 3.1), kun 1-2 prosent av de bosatte som har flyttet til en annen kommune. I 2007-kohorten, har 5 prosent av de bosatte ved inngangen til det andre året flyttet til en annen kommune (år 2 i tabellen). For senere bosettingskohorter er det en avtagende trend. I bosettingskohortene 2008 og 2009 har 3 prosent av restbefolkningen flyttet året etter bosetting, mens for kohortene 2010-2014 er andelen 2 prosent. Blant de som ble bosatt i 2015, har kun 1 prosent flyttet av de bosatte i året etter de ble bosatt for første gang i en norsk kommune. I løpet av det tredje året etter bosetting, har 4-5 prosent av de bosatte ved inngangen til året flyttet før året er slutt. Dette gjelder for alle bosettingskohortene 2007-2014.

Ser vi på de tre første bosettingskohortene, 2007-2009, i tabell 3.2 som har en flytthistorie på 8-10 år, ser den årlige andelen som sekundærflytter ut til å stabilisere seg på rundt 6-7 prosent av de som ved årets inngang fortsatt bodde i sin bosettingskommune.

I figur 3.2 har vi, i likhet med figur 3.1, tatt med fem bosettingskohorter fra årets monitor. Tallene er hentet fra tabell 3.2. Som referanse er igjen kohortene 2003 og 2005 fra de to foregående monitorene inkludert. Figuren bekrefter at sekundærflyttingen er høyest i årene etter at introduksjonsprogrammet er avsluttet (år 4-6), for deretter å stabilisere seg. Sammenligner vi med bosettingskohortene fra 2003 og 2005, året før og året etter innføringen av introduksjonsordningen, ser vi at sekundærflyttingen i disse kohortene var høyere i årene rett etter bosetting. De ligger også på minst samme flyttefrekvens i årene deretter sammenlignet med senere bosettingskohorter i figuren. Tallene bekrefter, som også tidligere monitorer har vist, at introduksjonsordningen har hatt en vedvarende påvirkning på sekundærflyttingen. Flyttefrekvensen er nå lavere de første årene etter bosetting, og den prosentvise andelen som flytter fra første bosettingskommune er samlet sett på et lavere nivå nå enn i tidligere bosettingskohorter. Blant de som ble bosatt i 2003, hadde 52 prosent flyttet fra sin bosettingskommune etter 10 år (Ordemann 2017). Tabell 3.2 viser at i 2007-kohorten hadde 43 prosent flyttet fra sin første bosettingskommune etter 10 år.

Figur 3.2 Mobiliteten i restbefolkningen av personer med flyktningbakgrunn. Årlig utflytting fra første bostedskommune som andel av de som bodde i kommunen ved inngangen av året. Ulike bosettingskohorter

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

3.2. Flytting innenfor bosettingsfylket

Vi har så langt sett på hvor mange som velger å flytte fra sin første bosettingskommune. Nå skal vi se litt nærmere på hvor disse personene med flyktningbakgrunn flytter, og hvordan dette har utviklet seg for bosettingskohortene 2007-2016.

Fylkesintern sekundærflytting vil si de som flytter fra sin bosettingskommune til en annen kommune i samme fylke. Dette skal vi se nærmere på ved to ulike måter. Først ved å se på hvor mange som har sekundærflyttet innen samme fylke siden bosettingsåret, og deretter ved å se på den årlige fylkesinterne sekundærflyttingen som andel av den totale sekundærflyttingen i samme år.

Stabil flytting innenfor fylket

Tabell 3.3 viser andelen av den opprinnelige bosettingskohorten som har flyttet fra sin bosettingskommune og til en annen kommune i samme fylke – etter botid. Som vi kan se viser andelen for de ulike bosettingskohortene en høy grad av stabilitet i

denne type sekundærflytting over tid. Vi har tidligere vist at svært få forlater sin bosettingskommune i selve bosettingsåret. Blant de som sekundærflytter så raskt er det nesten ingen som flytter til en kommune i samme fylke. Året etter bosetting (år 2) har 1 prosent av de ulike bosettingskohortene flyttet internt i fylket, mens andelen øker til 2 prosent i løpet av det tredje året etter bosetting, og 3 prosent i år fire. Andelene er tilnærmet like for alle bosettingskohorter. Tidligere monitorer har også vist at andelen som flytter innenfor fylket holder seg relativt stabilt mellom de ulike bosettingskohortene (Thorsdalen 2014 og Ordemann 2017).

Tallene i tabell 3.3 viser noe økt sekundærflytting internt i fylket etter noe lengre botid (fra år 7 etter bosetting). Blant de som ble bosatt i 2007, hadde 6 prosent flyttet til en annen kommune i samme fylke i år sju, mens denne andelen var 8 prosent blant de som ble bosatt i 2009 og 2010. Men det er vanskelig å konkludere om dette er en trend for de involverte kohortene, eller om det mer skyldes tilfeldige variasjoner fra år til år.

Tabell 3.3 Personer med flyktningbakgrunn som hadde flyttet fra bosettingskommunen til en annen kommune i fylket innen utgangen av år N etter bosetting. Bosettingskohortene 2007-2016. Andel av opprinnelig kohort

Kohort	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Andel som hadde flyttet til annen kommune i fylket før 1.1.2017	Andelen av opprinnelig kohort som hadde flyttet fra første bosettingskommune til annen kommune i fylket i løpet av									
			Bosettings- året	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
2007	5 087	7	0	1	2	3	4	5	6	6	7	7
2008	6 055	8	1	1	2	3	4	6	7	8	8	-
2009	7 792	8	0	1	2	3	5	6	8	8	-	-
2010	6 961	8	0	1	2	3	5	7	8	-	-	-
2011	6 933	6	0	1	2	3	5	6	-	-	-	-
2012	7 220	4	0	1	2	3	4	-	-	-	-	-
2013	7 767	4	0	1	2	4	-	-	-	-	-	-
2014	8 876	2	0	1	2	-	-	-	-	-	-	-
2015	13 253	1	0	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	17 281	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

I tabell 3.4 ser vi på personer med flyktningbakgrunn som flyttet innenfor første bostedsfylke som andel av alle som flyttet innenfor hele landet. Tabellen viser hvordan dette utvikler seg i forhold til bosettingskohort og antall år etter bosetting.

Den første bosettingskohorten (2007) avviker noe fra senere kohorter i tabellen. Andelene som flytter hvert år til en annen kommune i samme fylke (etter bosettingsåret) ligger gjennomgående lavere enn i senere kohorter.

Tabell 3.4 Personer med flyktningbakgrunn som sekundærflyttet fra bosettingskommunen til en annen kommune i fylket som andel av alle som sekundærflyttet. Bosettingskohortene 2007-2016. Prosent

Kohort	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Flyttet innen første bostedsfylke som andel av alle som flyttet innenfor landet									
		Bosettings- året	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
2007	5 087	33	17	20	18	19	19	20	20	20	19
2008	6 055	35	30	23	24	24	24	25	24	24	-
2009	7 792	31	20	21	25	26	26	26	26	-	-
2010	6 961	27	19	23	25	25	25	25	-	-	-
2011	6 933	29	20	24	27	27	25	-	-	-	-
2012	7 220	25	27	30	26	27	-	-	-	-	-
2013	7 767	27	26	27	28	-	-	-	-	-	-
2014	8 876	28	27	31	-	-	-	-	-	-	-
2015	13 253	39	38	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	17 281	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

Tallene i tabell 3.4 tyder ikke på at flytting innenfor samme fylke er blitt et mindre aktuelt alternativ når vi ser på de senere bosettingskohortene i tabellen. Blant alle personer med flyktningbakgrunn som flytter innenlands i løpet av ett år, så flytter om lag hver fjerde person til en annen kommune i samme fylke. Dette gjelder for alle bosettingskohorter 2008-2013 fra år fire og senere etter bosetting. I de to-tre første årene etter bosetting er det større årlige variasjoner, og vanskeligere å se noen underliggende trend i flyttemønsteret, men tallene viser at flytting innenfor samme fylke er like vanlig nå som det tidligere monitorer har vist. I den store kohorten som ble bosatt i 2015, fant så mange som fire av ti av dem som flyttet, en annen kommune i samme fylke året etter bosetting.

3.3. Flytting til Oslo

Oslo er uten sammenligning den kommunen hvor det bor flest personer med flyktningbakgrunn. Ved inngangen til 2020 bodde det 50 500 personer med flyktningbakgrunn i hovedstaden (se <https://www.ssb.no/statbank/table/03810>). Det betyr at 21,2 prosent av alle personer med flyktningbakgrunn her i landet, bor i Oslo og utgjør 7,3 prosent av den totale folkemengden der. Oslos totale befolkning utgjorde 12,9 prosent av alle landets innbyggere per 1. januar 2020. Om lag 22,4 prosent av alle landets innvandrere var bosatt i hovedstaden på samme tidspunkt.

Flere tidligere utgaver av monitor for sekundærflyttinger har vist at det er en relativt høy andel personer med flyktningbakgrunn som flytter fra bosettingskommunen og til hovedstaden. Vi skal nå se på sekundærflyttingen til Oslo på samme to måter som under delkapittel 3.2.

Tabell 3.5 Personer med flyktningbakgrunn som hadde flyttet fra bosettingskommunen til Oslo innen utgangen av år N etter bosetting. Bosettingskohortene 2007-2016. Andel av opprinnelig kohort

	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Andel som hadde flyttet til Oslo innen 1.1.2017	Andel av opprinnelig kohort som hadde flyttet til Oslo innen utgangen av									
			Bosettings-året	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
2007	5 087	8	0	2	3	4	5	6	7	7	8	8
2008	6 055	9	0	1	2	4	5	7	7	8	9	-
2009	7 792	8	0	1	2	4	5	6	8	8	-	-
2010	6 961	8	0	1	2	4	5	7	8	-	-	-
2011	6 933	6	0	1	2	3	5	6	-	-	-	-
2012	7 220	4	0	1	1	3	4	-	-	-	-	-
2013	7 767	3	0	1	2	3	-	-	-	-	-	-
2014	8 876	1	0	0	1	-	-	-	-	-	-	-
2015	13 253	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	17 281	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

Oslo fortsatt populært

Tabell 3.5 viser andelen av opprinnelig bosettingskohort som har flyttet fra sin bosettingskommune og til Oslo, etter botid. Som vi kan se, viser andelen for de ulike bosettingskohortene en høy grad av stabilitet i denne type sekundærflytting - når kohortene sammenlignes etter samme botid. Året etter bosetting har én prosent av bosettingskohortene flyttet til hovedstaden, og året deretter (år 3 i tabellen) har andelen økt til to prosent for de fleste kohorter.

Andelen av opprinnelig bosettingskohort som flytter til Oslo, fortsetter deretter å øke i alle kohorter. For 2007-kohorten har 8 prosent flyttet til Oslo innen ni år etter bosetting. For 2008-kohorten er denne relative flytteandelen oppnådd åtte år etter bosetting, og for 2009- og 2010-kohortene har samme andel flyttet til Oslo etter syv år. Hovedstaden ser dermed ikke ut til å bli noe mindre aktuelt sted for de som flytter i bosettingskohortene i tabell 3.5.

Men sammenlignet med eldre bosettingskohorter fra tidligere monitorer, ligger andelen som flytter til Oslo nå lavere enn før. Blant de som ble bosatt i 2003, hadde 13 prosent flyttet til Oslo 10 år etter bosetting (Thorsdalen 2014). For 2005-kohorten var tilsvarende andel 11 prosent. Forrige monitor for sekundærflytting peker også på at flyttingen til Oslo ser ut til å ha avtatt noe (Ordemann 2017).

I tabell 3.6 ser vi på personer med flyktningbakgrunn som flyttet til Oslo som andel av alle som flyttet innenfor hele landet i hvert år. Tabellen viser hvordan dette utvikler seg i forhold til bosettingskohort og antall år etter bosetting.

I selve bosettingsåret varierer det mye i hvilken grad de som sekundærflytter innenlands bosetter seg i Oslo, men som tidligere vist er det her snakk om små flyttetall. I året etter bosetting øker andelen som flytter til hovedstaden - av alle flyttinger innenlands - for de fleste kohorter. Blant de som ble bosatt i 2011, og flyttet året etter bosetting, valgte hver tredje person Oslo som ny bostedskommune. Men for de senere bosettingskohortene, 2012-2015, faller denne andelen. I 2015-kohorten er tilsvarende andel 13 prosent. Fra år 3 og utover stabiliserer flyttingen til Oslo seg. Blant alle personer med flyktningbakgrunn som flytter innenlands i løpet av ett år, så flytter om lag hver fjerde person til hovedstaden. Dette gjelder stort sett for alle bosettingskohorter i tabell 3.6.

Hvis vi igjen sammenligner med to eldre bosettingskohorter fra tidligere monitorer, så kan det se ut til at andelen som velger å flytte fra bosettingskommunen og til Oslo etter noen års botid, er blitt lavere. I 2007-kohorten ligger den årlige andelen

av alle innenlandske flyttinger som flytter til Oslo, på 23 prosent 8-10 år etter bosetting. For 2005-kohorten var tilsvarende andel 26-27 prosent (Ordemann 2017). Blant de som ble bosatt i 2003 valgte 29-30 prosent av de som flyttet etter like lang botid, hovedstaden som sin nye bostedskommune (Thorsdalen 2014).

Tabell 3.6 Personer med flyktningbakgrunn som sekundærflyttet fra bosettingskommunen til Oslo som andel av alle som sekundærflyttet. Bosettingskohortene 2007-2016. Prosent

Kohort	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Andel som flyttet til Oslo som andel av alle som flyttet innenfor landet									
		Bosettings- året	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
2007	5 087	13	30	27	28	26	25	24	23	23	23
2008	6 055	16	22	26	28	28	28	27	26	26	-
2009	7 792	28	25	28	28	26	26	26	25	-	-
2010	6 961	12	23	27	27	27	27	27	-	-	-
2011	6 933	14	33	28	26	26	25	-	-	-	-
2012	7 220	29	27	24	25	25	-	-	-	-	-
2013	7 767	6	25	23	25	-	-	-	-	-	-
2014	8 876	18	20	20	-	-	-	-	-	-	-
2015	13 253	4	13	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	17 281	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå

Vi skal senere i denne rapporten se nærmere på flytting til de enkelte bydelene i Oslo.

4. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012, bosted etter fem år

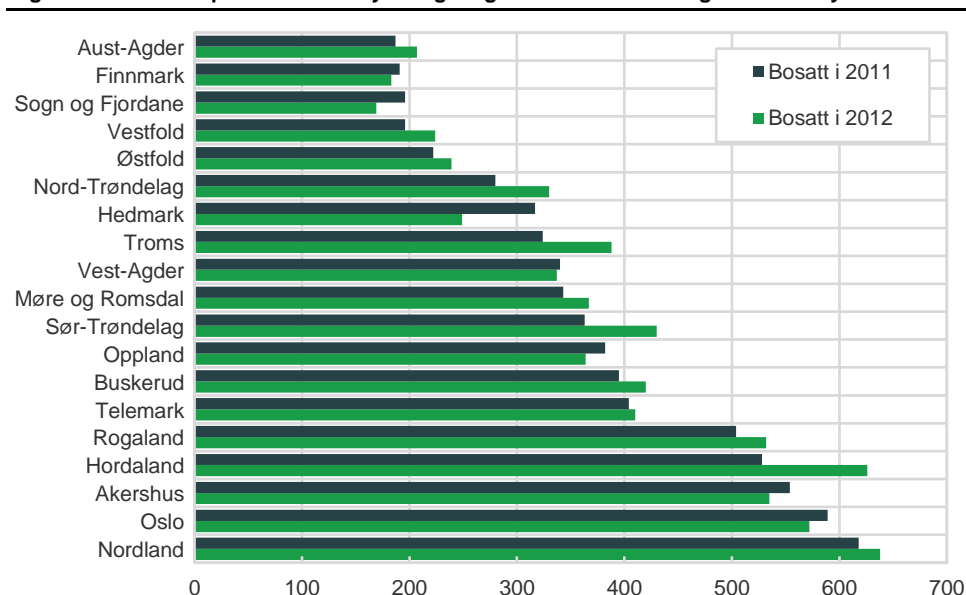
Frøydis Strøm

I dette kapitlet skal vi se spesielt på personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2011 og 2012, og hvor de bodde etter fem år. Disse to kohortene er valgt, da de har rukket å bo i landet i fem år. Vi vil her se på hvilke fylker personene fra disse kohortene ble bosatt i, og deres flyttemønster.

I 2011 og 2012 ble det bosatt henholdsvis 6 900 og 7 200 personer med flyktningbakgrunn i Norge. De fleste kom fra Eritrea og Somalia. I 2011 kom det omtrent like mange fra disse to landene – om lag 1 600 personer. I 2012 var Somalia det største landet, med om lag 2 100 personer, mens det kom 1 500 fra Eritrea.

I 2011 var Afghanistan det tredje største landet (1 000), og deretter Iran (400) og Etiopia (350). Også i 2012 var Afghanistan og Iran tredje og fjerde største land, med henholdsvis 800 og 450 personer. Deretter kom det flest fra Sudan (400) og Etiopia (300). Se tabell 2.1 for detaljer.

Figur 4.1 Antall personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det ble bosatt personer med flyktningbakgrunn i alle fylkene i landet. Figur 4.1 viser antall personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i fylkene i 2011 og 2012. Både i 2011 og 2012 ble det bosatt flest i Nordland, med over 600 personer for hver kohort. Dette er et fylke med et relativt lite folketall sammenlignet med andre fylker. I 2011 ble det bosatt færrest i Aust-Agder, og i 2012 færrest i Sogn og Fjordane, med under 200 personer. Disse fylkene er blant de med lavest folketall generelt.

Fra 2011 til 2012 var det en økning i antall bosettinger i 12 av 19 fylker, og størst økning finner vi i Hordaland, som bosatt nesten 100 flere personer med flyktningbakgrunn i 2012 enn året før. I Hedmark var det størst nedgang, med 70 færre bosettinger i 2012.

Vi ser nå nærmere på hvordan flyttemønsteret til personene som ble bosatt i 2011 og 2012 har vært fem år etter.

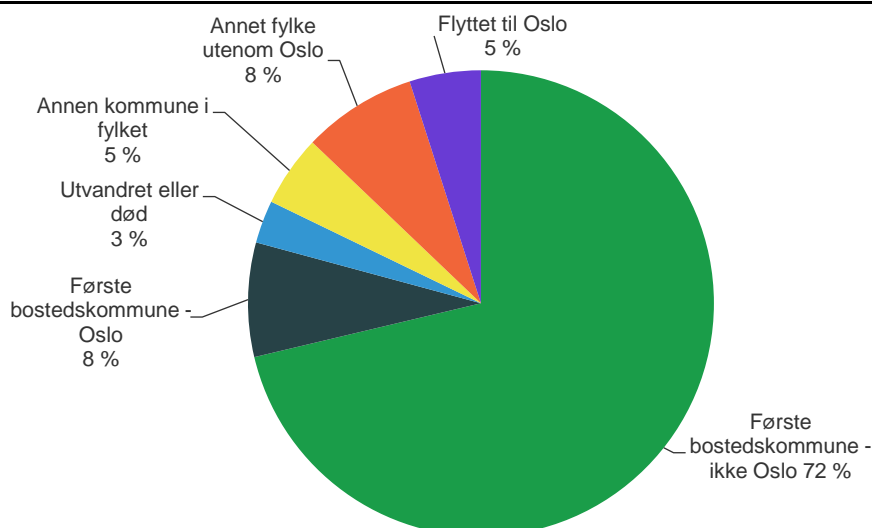
4.1. Personer med flyktningbakgrunn fem år etter bosetting

Av de 6 900 personene med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2011, bodde 80 prosent fremdeles i sin første bostedskommune fem år etter. For de 7 200 personene i 2012-kohorten gjaldt dette 81 prosent. Sammenlignet med tidligere kohorter (før 2011) er andelen som flytter blitt mindre.

Mindre flytting til Oslo

Figur 4.2 og 4.3 viser hvor personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2011 og 2012 bodde fem år etter bosetting. Her ser vi om de fremdeles bodde i samme kommune som de ble bosatt i da de kom til Norge, om de hadde flyttet til en annen kommune i samme fylke, til en kommune i et annet fylke, eller til Oslo. Vi skiller på dem som ble bosatt i Oslo første gang, og dem som hadde første bosettingskommune i et annet fylke. Vi ser at mønsteret for sekundærflytting er ganske likt for begge kohortene. I tidligere rapporter har vi sett at det på lang sikt er blitt større grad av bofasthet blant personer med flyktningbakgrunn, men at det har vært variasjoner fra kohort til kohort (Ordemann, 2017). I både 2011- og 2012-kohortene hadde 3 prosent dødd eller utvandret innen fem år.

Figur 4.2 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 etter bosted 1.1.2016. Prosent av opprinnelige bosatte

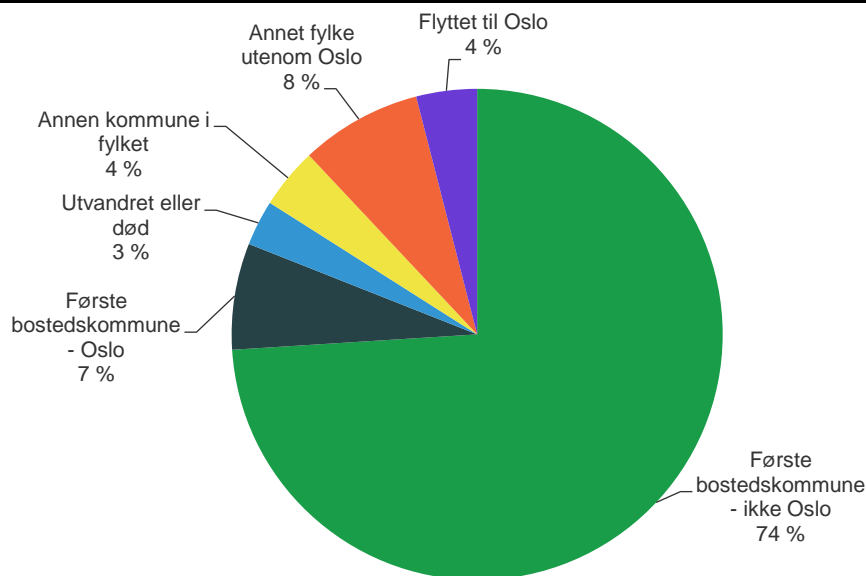

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2011-kohorten ble 72 prosent bosatt i en annen kommune enn Oslo, og bodde fremdeles i denne kommunen fem år etter. 8 prosent hadde Oslo som første bosted, og bodde fremdeles her fem år etter. I alt utgjorde dette 80 prosent bofaste i denne kohorten.

Totalt hadde 18 prosent i 2011-kohorten flyttet til en annen kommune. 5 prosent hadde flyttet til en annen kommune i samme fylke, 8 prosent flyttet til et annet fylke (ikke Oslo), mens 5 prosent flyttet til Oslo. I alt var 13 prosent av 2011-kohorten bosatt i Oslo fem år etter bosetting.

Figur 4.3 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 etter bosted 1.1.2017. Prosent av opprinnelige bosatte

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2012-kohorten ble 74 prosent bosatt i en annen kommune enn Oslo, og bodde fremdeles i denne kommunen fem år senere. Dette er 2 prosentpoeng større andel enn for 2011-kohorten. 7 prosent hadde Oslo som første bostedskommune, og bodde fremdeles her fem år etter. Med andre ord var det i alt 81 prosent som var bofaste i sin første bosettingskommune etter fem års botid i 2012-kohorten, 3 prosent hadde dødd eller utvandret, mens 16 prosent hadde sekundærflyttet (se for øvrig tabell 3.1).

Utenom Oslo, flyttet 4 prosent til en annen kommune i samme fylke, 8 prosent flyttet til et annet fylke, men ikke til Oslo, og 4 prosent flyttet til Oslo.

I alt bodde 11 prosent av 2012-kohorten i Oslo fem år etter bosetting, når vi legger sammen dem som hadde Oslo som første bostedskommune og dem som hadde flyttet dit. Dette er hittil den laveste andelen personer med flyktningbakgrunn bosatt i Oslo. Denne nedgangen kan sees i sammenheng med at færre blir bosatt i Oslo når de kommer til Norge, og en svak nedgang i andelen som flytter til Oslo innen fem år. (Se også kapittel 3.3).

Av alle som flyttet i løpet av de fem første årene i begge kohortene, flyttet nesten halvparten til et annet fylke (ikke Oslo), om lag én av fire flyttet til en annen kommune i fylket og omtrent like mange flyttet til Oslo. Dette vil vi se nærmere på nå, samtidig som vi setter tallene inn i et lenger tidsperspektiv.

Stadig flere bofaste

Tabell 4.1 gir oss et bilde av sekundærflyttinger i et lenger tidsperspektiv. Vi ser her hvor personene med flyktningbakgrunn var bosatt fem år etter første bosetting for kohortene 1995 til 2012. Tallene i tabellen kan ikke direkte sammenlignes med tallene i figur 4.2 og figur 4.3, da tabellen viser prosent av dem som fremdeles bodde i Norge fem år etter første bosetting (eksklusive døde og utvandrede), mens figurene viser prosent av dem som opprinnelig ble bosatt.

Tabell 4.1 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i Norge fra 1995-2012, etter bosted fem år etter bosetting. Prosent av dem som fremdeles er bosatt i Norge. Antall og prosent

Kohort	Opprinnelig kohort	Utvandret/død	I alt	Første	Annen	Annet fylke utenom Oslo	Flyttet til Oslo
				bosteds-kommune	kommune i fylket		
Antall			Prosent				
1995	5 583	387	5 196	72	4	18	5
1996	2 505	234	2 271	66	6	17	10
1997	2 662	224	2 438	67	4	16	13
1998	2 969	203	2 766	64	4	15	16
1999	6 754	875	5 879	59	7	22	12
2000	6 622	876	5 746	62	6	20	12
2001	7 073	450	6 623	65	6	19	10
2002	8 246	374	7 872	68	5	18	9
2003	6 823	197	6 626	71	7	14	9
2004	5 770	115	4 062	72	6	13	9
2005	4 736	112	4 619	75	6	13	7
2006	5 120	104	5 016	78	4	11	7
2007	5 052	157	4 895	80	4	11	5
2008	6 015	200	5 815	81	5	9	5
2009	7 751	218	7 533	80	5	10	5
2010	6 913	151	6 762	79	5	10	6
2011	6 933	198	6 735	82	5	9	5
2012	7 220	188	7 032	83	4	8	4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Andelen bofaste har aldri vært større enn for 2012-kohorten, og dermed har det aldri før vært lavere andeler sekundærflyttinger. Sekundærflytting var størst for 1999-kohorten, og har avtatt jevnt frem til 2007-kohorten, og har deretter vært lav.

I 1999-kohorten flyttet 34 prosent til et annet fylke innen fem år, enten det var til et fylke utenom Oslo eller til Oslo. Bare 12 prosent i 2012-kohorten har flyttet til et annet fylke. Dette er hittil den laveste andelen.

Flytting til en annen kommune i samme fylke som man ble bosatt i første gang har holdt seg mer stabil. Den laveste andelen er på 4 prosent, som vi finner for noen av de tidlige kohortene her, samt 2006- og 2007-kohortene, og igjen for 2012-kohorten.

Tabell 4.2 Flytting innen fylket, til annet fylke og til Oslo, som andeler av innenlands flytting, fem år etter første bosetting. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 1999-2012. Prosent

Kohort	Andel som har flyttet innen landet Prosent av kohort	Andel av flytting innen landet. Prosent av alle flyttinger			
		I alt	Innen fylket	Til annet fylke, ikke Oslo	Til Oslo
1999	35	100	16	54	30
2000	33	100	16	53	31
2001	34	100	17	53	29
2002	31	100	17	56	27
2003	28	100	22	48	30
2004	28	100	22	46	33
2005	25	100	22	51	27
2006	22	100	17	52	31
2007	20	100	19	54	27
2008	18	100	24	48	29
2009	19	100	26	48	26
2010	20	100	26	47	27
2011	18	100	27	48	26
2012	17	100	27	49	25

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.2 viser oss flyttemønsteret til dem som har flyttet. Vi ser at det er mest vanlig å flytte til et annet fylke, selv om trenden er svakt nedadgående. I 1999 flyttet i alt 84 prosent av flytterne til et annet fylke. 54 prosent flyttet ut fra sitt første bostedsfylke til et annet fylke som ikke var Oslo, mens 30 prosent flyttet til Oslo. I 2012 var det i alt 74 prosent som flyttet til et annet fylke – 49 prosent til et annet fylke enn Oslo, og 25 prosent til Oslo.

Samtidig har det blitt mer vanlig å flytte innenfor det fylket man først ble bosatt i, når vi ser på dem som har flyttet totalt. I 1999 flyttet 16 prosent innen sitt første bosettingsfylke, og for 2011- og 2012-kohortene var det 27 prosent. Det har imidlertid vært litt variasjoner fra kohort til kohort.

Samtidig med at sekundærflyttingen var på sitt laveste for 2012-kohorten, har det aldri før vært så store andeler av dem som har flyttet, som har flyttet innen samme fylke. Andelen som har flyttet til Oslo blant dem som flytter, er den laveste hittil – 25 prosent i 2012-kohorten.

Dette er en utvikling i flyttemønsteret som gjelder for alle personer med flyktningbakgrunn i Norge. Det er imidlertid geografiske forskjeller, som vi vil se nærmere på.

4.2. Personer med flyktningbakgrunn i fylkene fem år etter bosetting

Mens halvparten av dem som flytter, velger å bosette seg i et annet fylke utenom Oslo, har vi sett at det er én av fire som flytter til Oslo. Dette gjør Oslo til den enkeltkommunen som får flest tilflyttinger av personer med flyktningbakgrunn, selv om andelen har blitt mindre over tid. Av alle med flyktningbakgrunn i Norge er vel to av ti bosatt i Oslo.

Flyttemønsteret til personer med flyktningbakgrunn varierer med hvilke fylker de først ble bosatt i. I første omgang ser vi på hvordan dette ser ut for 2011- og 2012-kohortene hver for seg, før vi setter det inn i et lenger tidsperspektiv, da vi ser nærmere på dem som har blitt bosatt i perioden 2007 til 2012, og deres bostedskommune fem år etter.

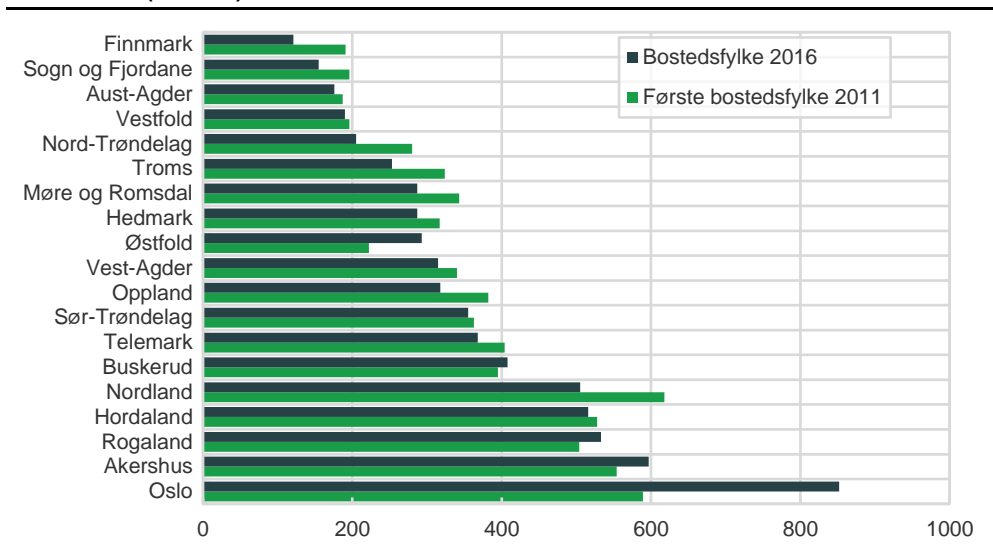
Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011

Figur 4.4 viser hvor mange i 2011-kohorten som ble bosatt i ulike fylker i 2011, og hvordan de fordelte seg på fylkene fem år senere, i 2016.

I 2011 ble det bosatt flest personer med flyktningbakgrunn i Nordland, fulgt av Oslo, Akershus og Hordaland. Status fem år etter viser at de fleste i 2011-kohorten var bosatt i Oslo, fulgt av Akershus og Rogaland. Færrest var bosatt i Finnmark, Sogn og Fjordane og Aust-Agder, både i 2011 og 2016.

Bak tallene for nettoflyttinger ligger differansen mellom innflytting og utflytting. Nettoflyttinger, sammen med de bofaste, gir oss antall bosatte i fylkene fem år etter.

Figur 4.4 2011-kohorten etter første bostedsfylke (2011) og bostedsfylke fem år etter (1.1.2016). Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

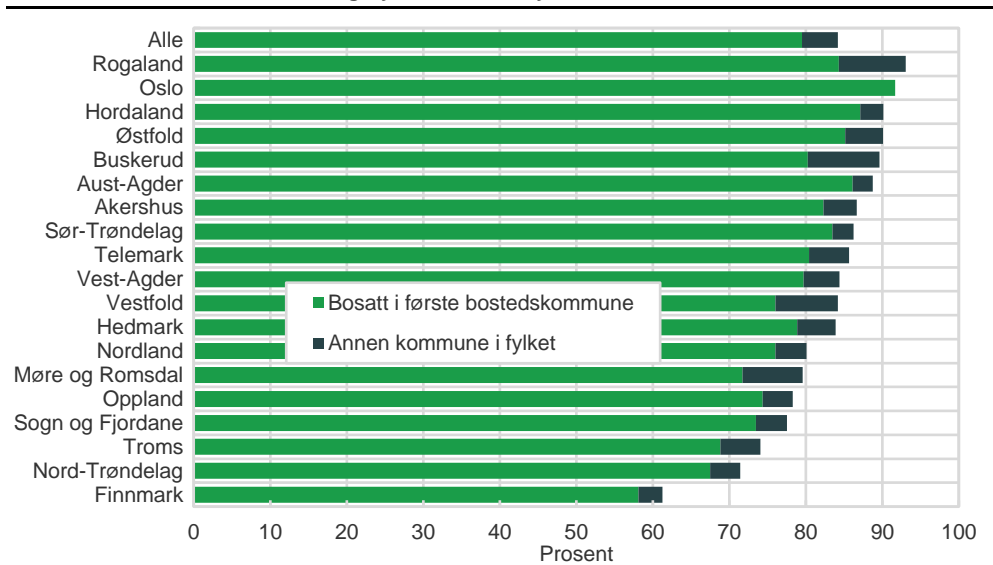
Størst tilflytting til Oslo

Oslo var blant fylkene som bosatte flest med flyktningbakgrunn i 2011, og hadde også den største økningen i den påfølgende femårsperioden (45 prosent). Østfold var ikke blant fylkene som hadde størst bosetting i 2011, men etter Oslo er dette det fylket som har hatt størst økning fra 2011 til 2016, på 32 prosent. De andre fylkene som har hatt en vekst i antall bosatte personer med flyktningbakgrunn er Akershus (8 prosent), Rogaland (6 prosent) og Buskerud (3 prosent). Ellers ser vi at det har vært en nedgang i de andre fylkene, og den største nedgangen har vært i Finnmark (37 prosent). Deretter kommer Nord-Trøndelag (27 prosent), Troms (22 prosent) og Sogn og Fjordane (21 prosent). Nordland har hatt den største nedgangen i absolutte tall, med 113 færre i 2016.

Personer med flyktningbakgrunn i Rogaland blir boende

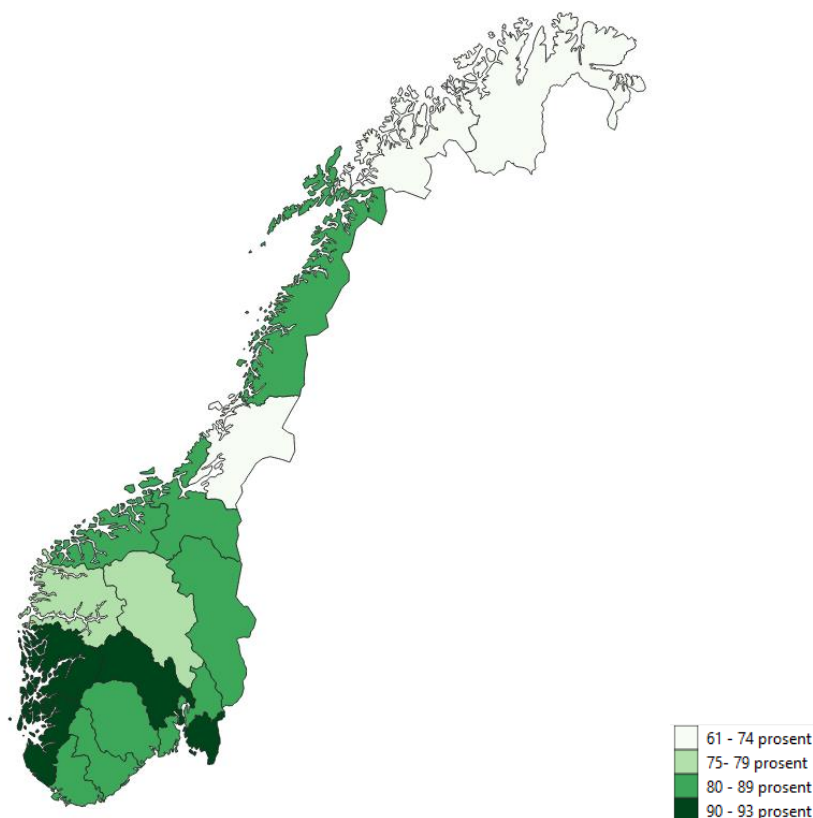
Som vi har sett, har sekundærflyttingen avtatt, og personer med flyktningbakgrunn er blitt mer bofaste. Det er likevel forskjeller i flyttemønsteret i de ulike fylkene, som vi ser av figur 4.5 og 4.6.

Figur 4.5 Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011, med samme bostedskommune og -fylke 1.1.2016. Fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.6 Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 som hadde samme bostedsfylke 1.1.2016. Fylker. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.5 viser andeler av 2011-kohorten som ikke hadde forlatt første bosettingsfylke i løpet av de fem første årene etter bosetting, etter fylkene de ble bosatt i. I alt var 84 prosent av 2011-kohorten bosatt i sitt første fylke i 2016.

For 2011-kohorten hadde Rogaland den største andelen av personer med flyktningbakgrunn som ble boende i fylket fem år etter bosetting, med 93 prosent. Deretter kom Oslo med 92 prosent. Også i Hordaland, Østfold og Buskerud var ni av ti bofaste i fylket. Deretter fulgte Aust-Agder og Akershus med henholdsvis 89 og 87 prosent. Finnmark hadde lavest andel bofaste, med 61 prosent, fulgt av Nord-Trøndelag og Troms med henholdsvis 71 og 74 prosent.

Det er også regionale forskjeller når vi ser på fylkesinterne flyttinger. Tabell 4.3 gir oss flere detaljer om nettoflyttingen, fordelt på fylker.

Tabell 4.3 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 etter hvor de bodde 1.1.2016, etter fylker. Antall og prosent

	Bosatt i 2011 etter første bostedsfylke	Bosatt i første bosteds-kommune fem år etter	Bosatt i første bosteds-kommune fem år etter	Flyttet til annen kommune i fylket	Til annet fylke, ikke Oslo	Flyttet til Oslo	Utvandret eller død	Bosatt i første bosteds-kommune fem år etter	
								Antall	Prosent
I alt	6 933	5 513	80	5	8	5	3		
Østfold	222	189	85	5	5	5	1		
Akershus	554	456	82	4	4	5	4		
Oslo	589	540	92	:	4	:	4		
Hedmark	317	250	79	5	6	4	6		
Oppland	382	284	74	4	12	7	4		
Buskerud	395	317	80	9	6	2	2		
Vestfold	196	149	76	8	10	5	1		
Telemark	404	325	80	5	7	6	1		
Aust-Agder	187	161	86	3	7	4	:		
Vest-Agder	340	271	80	5	10	3	3		
Rogaland	504	425	84	9	3	3	1		
Hordaland	528	460	87	3	4	2	4		
Sogn og Fjordane	196	144	73	4	14	4	5		
Møre og Romsdal	343	246	72	8	12	6	3		
Sør-Trøndelag	363	303	83	3	6	3	4		
Nord-Trøndelag	280	189	68	4	15	9	4		
Nordland	618	470	76	4	12	6	2		
Troms	324	223	69	5	14	10	2		
Finmark	191	111	58	3	30	6	2		

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fylkesinterne flyttinger mest utbredt i Rogaland og Buskerud

Vi skal her se litt nærmere på forskjellene når det gjelder fylkesintern flytting. Rogaland og Buskerud var de fylkene som hadde de største andelene som flyttet innad i fylket. 9 prosent av personene med flyktningbakgrunn som ble bosatt i disse to fylkene i 2011 flyttet til en annen kommune i samme fylke i løpet av de fem årene som kom. Fylkesintern flytting var nesten like vanlig i Vestfold og Møre og Romsdal, der 8 prosent flyttet til en annen kommune i fylket.

Minst grad av fylkesintern flytting finner vi i Finnmark. I dette fylket var det relativt mange som flyttet ut av fylket, og svært få flyttet internt i fylket, bare 3 prosent. Også i Hordaland, Aust-Agder og Sør-Trøndelag var fylkesintern flytting lite utbredt, (3 prosent), men her var det i mye større grad av bofasthet i første bosettingskommune. Nest etter Oslo er Bergen og Trondheim de kommunene som har størst andeler av bosettinger av personer med flyktningbakgrunn.

Størst antall flyttinger fra Nordland

Vi skal se nærmere på de som har flyttet innen fem år etter bosetting, og tabell 4.4 viser flyttemønsteret til disse fordelt på de ulike fylkene de ble bosatt i første gang, i 2011.

Tabell 4.4 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 etter hvor de bodde per 1.1.2016

	Flyttet til				
	Flyttet i alt	Annen kommune i fylket	Annet fylke, ikke Oslo	Oslo	Utlandet
				Prosent	
Antall					
Alle	1 420	23	41	22	14
Østfold	33	33	30	30	6
Akershus	98	24	22	30	23
Oslo	49	-	51	-	49
Hedmark	67	24	27	21	28
Oppland	98	15	45	26	14
Buskerud	78	47	32	12	9
Vestfold	47	34	43	21	2
Telemark	79	27	38	32	4
Aust-Agder	26	19	54	27	-
Vest-Agder	69	23	48	13	16
Rogaland	79	56	18	18	9
Hordaland	68	24	31	18	28
Sogn og Fjordane	52	15	52	15	17
Møre og Romsdal	97	28	41	21	10
Sør-Trøndelag	60	17	38	20	25
Nord-Trøndelag	91	12	47	29	12
Nordland	148	17	49	26	8
Troms	101	17	45	32	7
Finmark	80	8	73	15	5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

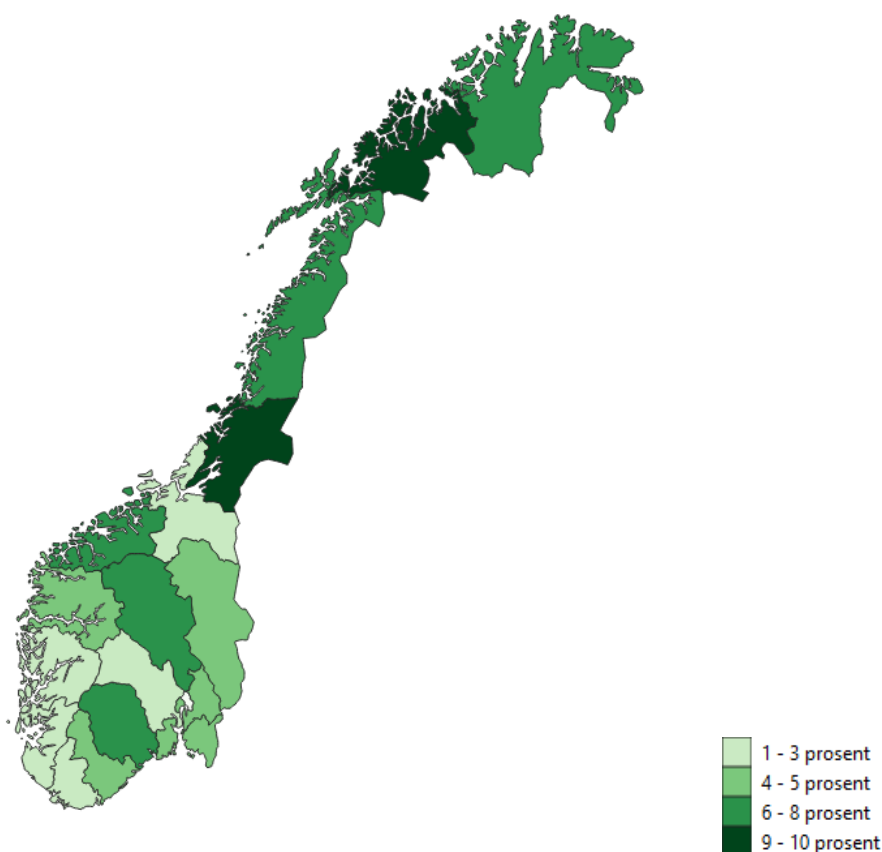
Vi har sett at Nordland er det fylket der det ble bosatt flest personer med flyktningbakgrunn i 2011. Det er imidlertid her vi også finner størst antall flyttinger. I alt hadde 148 personer flyttet fra sin første bostedskommune etter fem år, og de fleste flyttet til et annet fylke. Halvparten av dem som flyttet, hadde flyttet til et annet fylke enn Oslo, mens én av fire flyttet til Oslo.

Også i Troms var det mange som flyttet fra sin første bosettingskommune, 101 personer. Også her var det relativt lite fylkesintern flytting. 32 prosent av alle som flyttet fra sin første kommune flyttet til Oslo. Denne andelen er større enn i andre fylker. 45 prosent flyttet til et annet fylke.

I Finnmark finner vi den største andelen av dem som flyttet til et annet fylke utenom Oslo. Tre av fire flyttet til et annet fylke, men ikke Oslo, mens 15 prosent flyttet til Oslo. Bare 8 prosent flyttet til en annen kommune i fylket.

De største andelene som flyttet til Oslo i 2011-kohorten finner vi i Telemark og Troms. Her hadde 32 prosent av dem som flyttet innen fem år Oslo som bostedskommune per 1.1.2016. Også av dem som flyttet fra Østfold og Akershus var det 30 prosent som flyttet til Oslo. For Akershus sin del var det flere som flyttet til Oslo enn til et annet fylke. I Østfold var det like mange som flyttet til Oslo som til et annet fylke. Fraflyttingen i de andre fylkene går i større grad til andre fylker enn til Oslo.

Figur 4.7 Personer med flyktningbakgrunn bosatt (utenfor Oslo) i 2011 som bodde i Oslo 1.1.2016. Fylker. Prosent

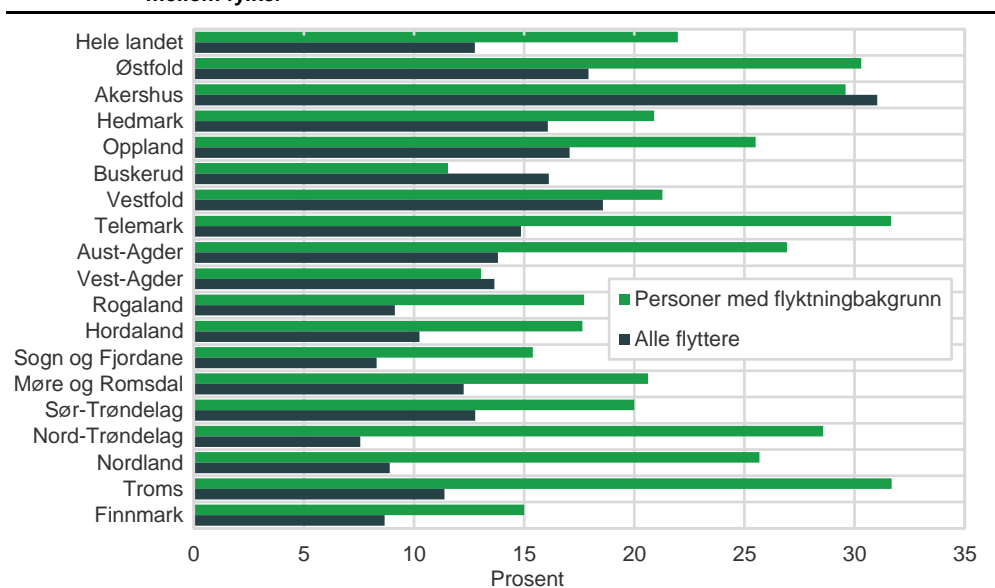

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mange i 2011-kohorten flytter til Oslo

Figur 4.8 viser innenlands flyttinger fra alle fylker i landet til Oslo. Figuren sammenligner 2011-kohorten av personer med flyktningbakgrunn med hele befolkningen bosatt i 2011.

Figur 4.8 Andel flyttinger til Oslo 2011-2016. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og hele befolkningen, etter fraflyttingsfylke. Prosent av innenlands flyttinger mellom fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

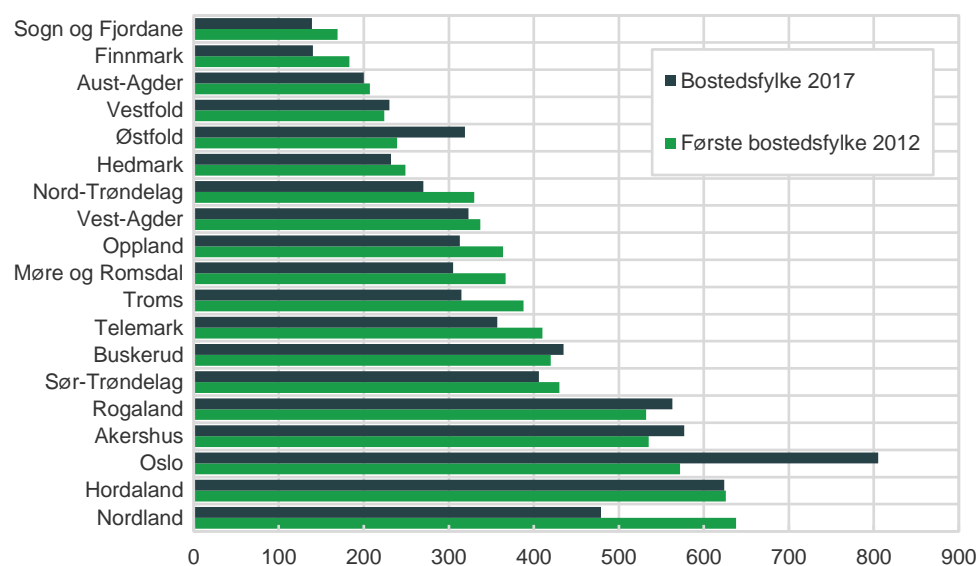
For hele landet var det mer vanlig for personer med flyktningbakgrunn å flytte til Oslo enn i hele befolkningen. Det er størst forskjell i Nord-Trøndelag og Troms, hvor andelen som flyttet til Oslo blant personer med flyktningbakgrunn var 20 prosentpoeng større enn for hele befolkningen. Også i Telemark og Nordland var det store forskjeller – 17 prosentpoeng.

I noen fylker er det imidlertid litt større grad av utflytting til Oslo når vi ser på hele befolkningen, sammenlignet med personer med flyktningbakgrunn. Dette ser vi for Buskerud, Akershus og Vest-Agder.

Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012

Personer med flyktningbakgrunn bosatt i Norge i 2012 hadde vært bosatt i fem år i 2017. Figur 4.9 viser fylkesfordelingen for bosettingen av disse personene i 2012 og 2017.

Figur 4.9 2012-kohorten etter første bostedsfylke og bostedsfylke 1.1.2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2012 ble det bosatt flest personer med flyktningbakgrunn i Nordland, fulgt av Hordaland og Oslo. Status fem år etter viser at de fleste i 2012-kohorten var bosatt i Oslo, fulgt av Hordaland og Akershus. Færrest var bosatt i Sogn og Fjordane og Finnmark, både i 2012 og 2017.

Størst vekst i Oslo og Østfold

Som for 2011-kohorten var det også Oslo som hadde den største veksten i perioden 2012-2017, med 41 prosent. Nettoveksten var på over 200 personer. Nest størst økning var det i Østfold, med en økning på 33 prosent. Også i Akershus, Rogaland, Buskerud og Vestfold var det en økning i antall personer med flyktningbakgrunn fem år etter første bosetting. I de andre fylkene er det færre bosatte i 2017 enn i 2012. Særlig gjelder dette i Nordland og Finnmark, hvor nedgangen var på henholdsvis 25 og 23 prosentpoeng. Nordland hadde den største nedgangen i absolutte tall, med 159 færre i 2017.

Tabell 4.5 viser mer detaljert hvordan nettoflyttingen har vært for 2012-kohorten.

Tabell 4.5 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 etter hvor de bodde 1.1.2017. Fylker. Prosent

	Ankomne i	Bosatt i 1.	Bosatt i 1.	Flyttet til	Til annet	Flyttet til	Utvandret
	2012 etter	bostedsko	bostedsko	annen	fylke, ikke	Oslo	eller død
	bostedsfylke	mmune	mmune	kommune i	Oslo	Oslo	
	Antall			fylket	Prosent		
I alt	7 220	5 866	81	4	8	4	3
Østfold	239	197	82	5	4	4	4
Akershus	535	456	85	4	4	5	2
Oslo	572	515	90	-	5	-	5
Hedmark	249	193	78	6	8	5	3
Oppland	364	273	75	6	6	10	3
Buskerud	420	349	83	6	5	5	2
Vestfold	224	185	83	5	5	5	2
Telemark	410	316	77	5	9	5	3
Aust-Agder	207	171	83	8	5	2	3
Vest-Agder	337	293	87	4	5	3	1
Rogaland	532	474	89	6	2	2	1
Hordaland	626	565	90	3	3	2	1
Sogn og Fjordane	169	126	75	5	15	4	1
Møre og Romsdal	367	268	73	7	13	5	2
Sør-Trøndelag	430	368	86	3	5	3	3
Nord-Trøndelag	330	255	77	3	15	3	1
Nordland	638	443	69	4	18	4	4
Troms	388	287	74	4	13	6	3
Finnmark	183	132	72	2	17	7	2

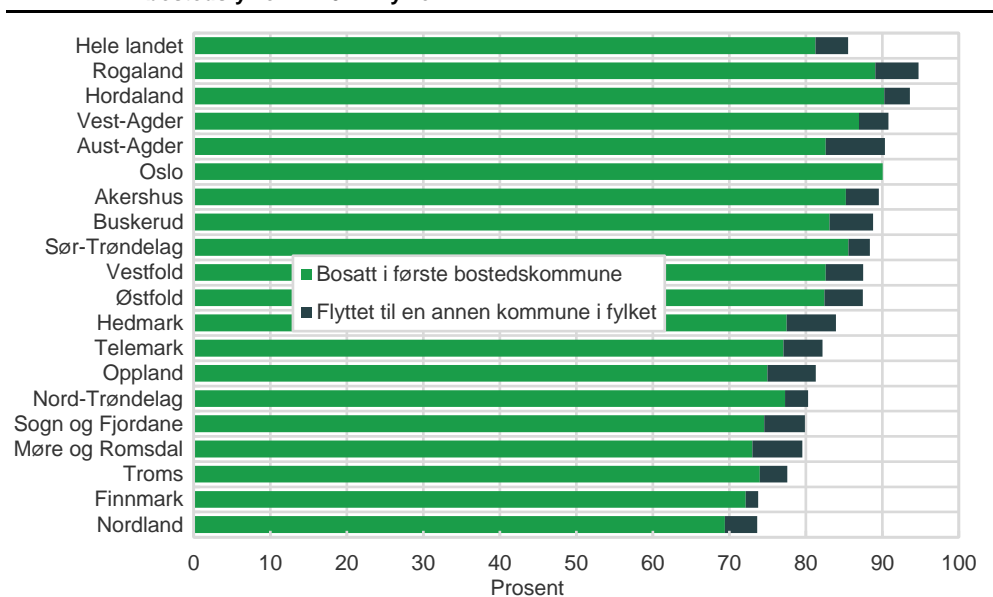
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I alt var det 85 prosent bofaste i fylkene i 2012-kohorten, når vi ser på situasjonen fem år etter, 1 prosentpoeng mer enn for 2011-kohorten.

Bofastheten i Rogaland og Hordaland øker

I likhet med 2011-kohorten, var det Rogaland som hadde størst grad av bofasthet i fylket for 2012-kohorten (se figur 4.10). 95 prosent bodde fremdeles i Rogaland fem år etter bosetting. Denne andelen er 2 prosentpoeng større enn for 2011-kohorten. Også Hordaland hadde fått en større andel bofaste for 2012- enn for 2011-kohorten, henholdsvis 90 og 94 prosent. For Oslo sin del hadde andelen bofaste gått ned fra 92 til 90 prosent. Også i Akershus og Aust-Agder var ni av ti bofaste i fylket fem år etter bosetting. Deretter fulgte Buskerud med 89 prosent, og Vestfold og Sør-Trøndelag med 88 prosent. Som for 2011-kohorten var det Finnmark som hadde lavest grad av bofasthet, sammen med Nordland, med 74 prosent. Andelen bofaste i Finnmark har økt, mens andelen i Nordland har gått ned.

Figur 4.10 Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 som hadde samme bostedsfylke 1.1.2017. Fylker

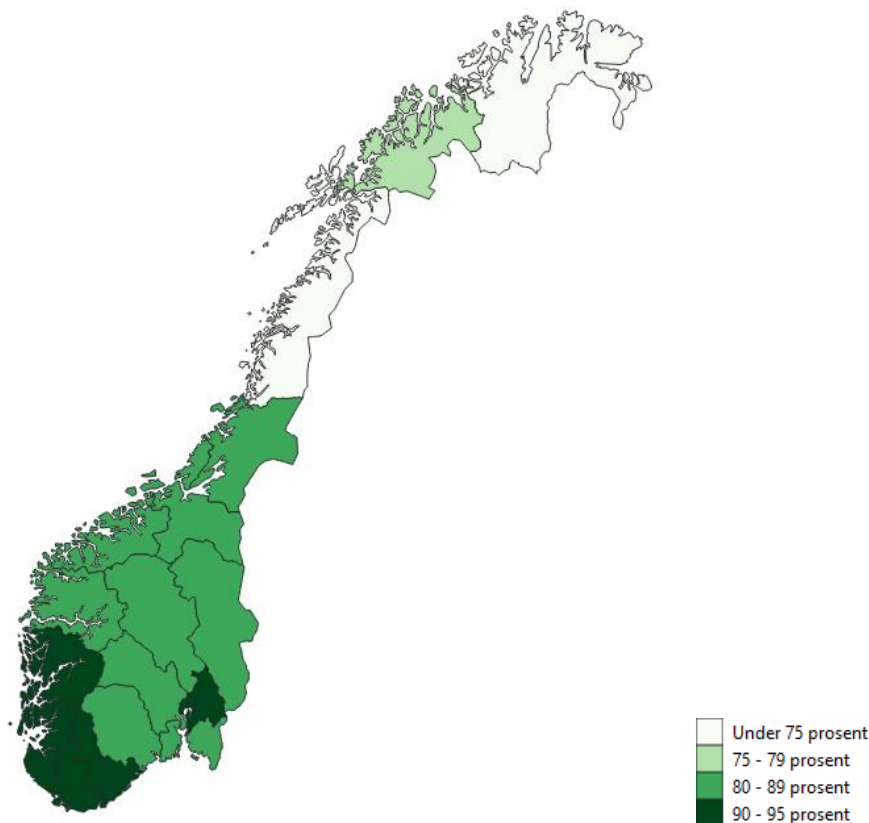

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For Østlandsfylkene, unntatt Telemark, flytter det stort sett flere til Oslo enn til andre fylker, mens situasjonen er omvendt fra Telemark og rundt hele kysten til Finnmark, her er det flere som flytter til andre fylker enn til Oslo.

Også for 2012-kohorten er det forskjeller mellom fylkene når vi ser på fylkesinterne flyttinger, som vi ser av tabell 4.5.

Figur 4.11 Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 som hadde samme bostedsfylke 1.1.2017. Fylker. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fylkesinterne flyttinger mest utbredt i Aust-Agder og Møre og Romsdal

Jevnt over er det større grad av bofasthet i alle fylkene i 2012-kohorten, sammenlignet med 2011-kohorten, men det er noen variasjoner mellom fylkene.

Fylkesinterne flyttinger var mest utbredt i Aust-Agder og Møre og Romsdal, hvor henholdsvis 8 og 7 prosent hadde flyttet til en annen kommune i fylket (se tabell 4.5). Minst flytting innad i fylket finner vi i Finnmark, Nord- og Sør-Trøndelag samt Hordaland. For Finnmark og Nord-Trøndelag sin del skyldes dette at mange flyttet ut av fylket. For Sør-Trøndelag og Hordaland var årsaken at store andeler var bofaste i sin første bosetningskommune.

Flest flyttinger fra Nordland

Tabell 4.6 viser variasjoner i flyttemønsteret i de ulike fylkene for 2012-kohorten. Vi holder utenfor de som er bofaste, og ser her bare på de som hadde flyttet innen fem år.

Tabell 4.6 Personer med flyktningbakgrunn i 2012-kohorten som flyttet, etter hvor de hadde flyttet per 1.1.2017. Fylker. Prosent

	Flyttet i alt Antall	Flyttet til			
		Annen kommune i fylket	Annet fylke, ikke Oslo	Flyttet til Oslo	Utlandet
Alle	1 354	23	42	21	14
Østfold	42	29	24	24	24
Akershus	79	29	24	33	14
Oslo	57	-	51	-	49
Hedmark	56	29	36	23	13
Oppland	91	25	25	38	11
Buskerud	71	34	27	28	11
Vestfold	39	28	31	31	10
Telemark	94	22	39	23	15
Aust-Agder	36	44	28	11	17
Vest-Agder	44	30	39	25	7
Rogaland	58	52	16	21	12
Hordaland	61	34	26	25	15
Sogn og Fjordane	43	21	60	14	5
Møre og Romsdal	99	24	49	20	6
Sør-Trøndelag	62	19	35	21	24
Nord-Trøndelag	75	13	68	13	5
Nordland	195	14	59	13	14
Troms	101	14	51	22	13
Finmark	51	6	61	25	8

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I likhet med 2011-kohorten var det i Nordland det ble bosatt flest personer med flyktningbakgrunn i 2012. Det er også i dette fylket det er flest fraflyttinger. I alt hadde 195 personer flyttet fra sin første bosettingskommune i Nordland innen fem år. Av disse flyttet 59 prosent til et annet fylke (ikke Oslo), mens 13 prosent flyttet til Oslo. En mindre andel flyttet altså til Oslo for 2012-kohorten, sammenlignet med 2011-kohorten, og flere flyttet til et annet fylke. Andelen som flyttet til en annen kommune i Nordland gikk ned med 3 prosentpoeng fra 2011- til 2012-kohorten.

Også fra Troms og Møre- og Romsdal var det mange som flyttet, om lag 100 personer. Omtrent halvparten flyttet til et annet fylke, ikke Oslo, og om lag én av fem flyttet til Oslo. Det var imidlertid mer vanlig med fylkesintern flytting i Møre og Romsdal enn i Troms.

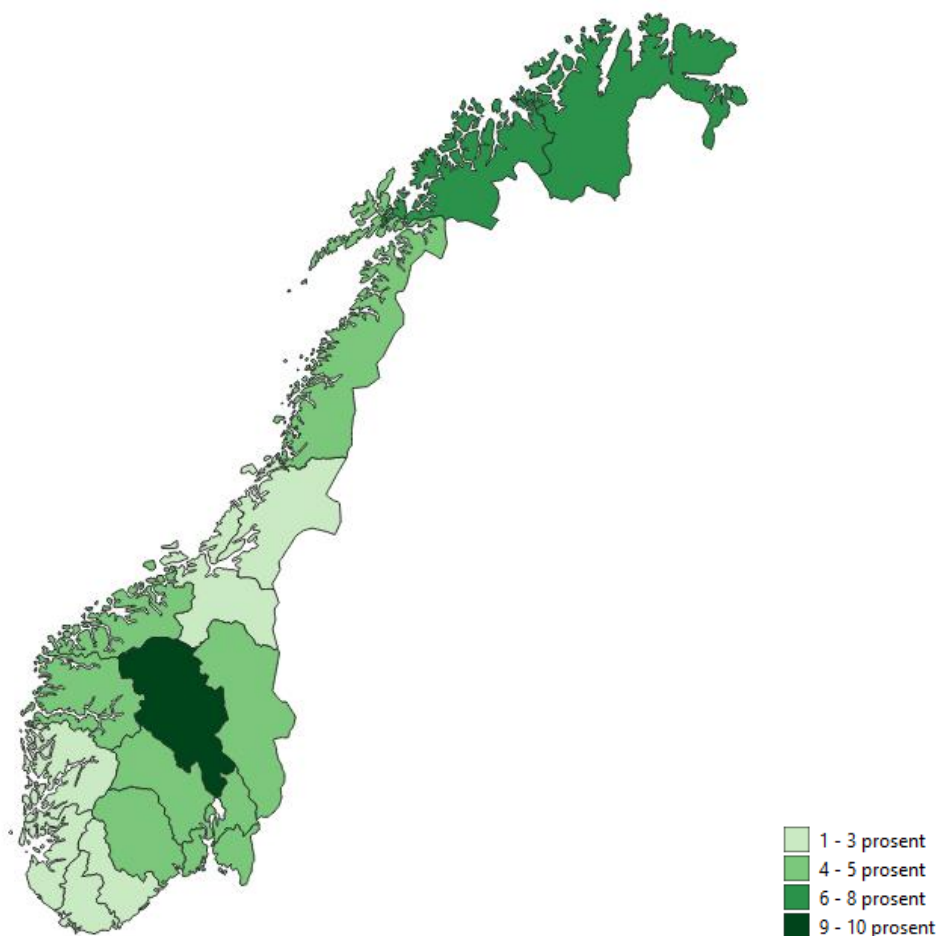
Størst andel av dem som flyttet, som valgte Oslo, hadde sitt første bosted i Oppland. Nesten fire av ti av dem som flyttet fra dette fylket, endte i Oslo. Også i Akershus var det relativ stor flytting til Oslo, hvor én av tre av dem som forlot fylket flyttet til Oslo. For dem som hadde sin første bosettingskommune i Aust-Agder, Nord-Trøndelag, Nordland og Sogn og Fjordane var det minst vanlig å flytte til Oslo. Vi ser altså et mønster her i at det er vanligere å flytte til Oslo for dem som er bosatt i fylker nær Oslo. For dem som blir bosatt i fylker som ligger lenger fra Oslo er det vanligere å flytte til andre fylker.

Blant de fylkene det skjer mest fylkesinterne flyttinger, finner vi Rogaland og Aust-Agder, der henholdsvis 52 og 44 prosent av dem som flyttet bodde i en annen kommune i fylket fem år etter.

Flyttinger til Oslo – personer med flyktningbakgrunn og hele befolkningen

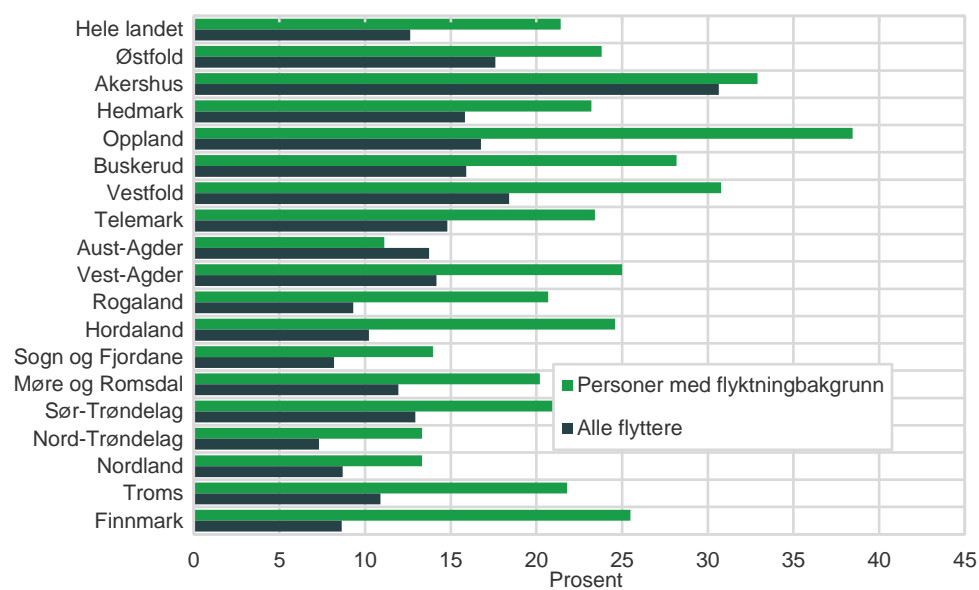
Figur 4.13 viser andeler som har flyttet fra sitt første bosettingsfylke til Oslo, sammenlignet med andeler i hele befolkningen som har flyttet fra de ulike fylkene til Oslo. Vi ser at det er mer vanlig for personer med flyktningbakgrunn å flytte til Oslo enn det er i befolkningen generelt. For 2012-kohorten er denne forskjellen størst for Oppland. Her er andelen personer med flyktningbakgrunn som har flyttet til Oslo innen 2017 22 prosentpoeng større enn for hele befolkningen. Bare i Aust-Agder er det en mindre andel personer med flyktningbakgrunn som har flyttet til Oslo.

Figur 4.12 Personer med flyktningbakgrunn bosatt (utenfor Oslo) i 2012 som bodde i Oslo 1.1.2017. Fylker. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.13 Andel flyttinger til Oslo 2012-2017. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 og hele befolkningen, etter fraflyttingsfylke. Prosent av innenlands flytting mellom fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til nå har vi sett på flyttemønsteret til personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012. Vi går videre til å se nærmere på en lenger tidslinje, og utviklingen i flyttemønsteret i fylkene over tid.

4.3. Mer bofasthet over tid i alle fylker

Tabell 4.7 viser andelen bofaste personer med flyktningbakgrunn etter fem år, som andel av dem som ble bosatt i de ulike kohorten fra 2000 til 2012, etter hvilke fylker de først ble bosatt i. Vi har tidligere sett at stadig flere med flyktningbakgrunn velger å bli boende i sin første bostedskommune eller -fylke, og at sekundærflyttingen avtar. I tabell 4.7 ser vi at dette stort sett gjelder for alle fylker, men at det er noen årlige variasjoner i utviklingen for de ulike fylkene.

Tabell 4.7 Personer med flyktningbakgrunn som bodde i første bostedskommune etter fem år, som andel av hele kohorten. Fylker. Prosent

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall i kohorten	6 622	7 073	8 246	6 823	5 770	4 736	5 120	5 052	6 015	7 751	6 913	6 933	7 220
Hele landet	62	64	68	71	72	75	78	80	81	78	78	80	81
01 Østfold	72	78	77	73	73	72	87	90	87	85	83	85	82
02 Akershus	69	79	81	83	81	81	83	87	82	82	84	82	85
03 Oslo	93	95	96	93	95	95	95	94	95	92	94	92	90
04 Hedmark	61	59	69	74	68	65	82	86	83	78	79	79	78
05 Oppland	55	63	55	59	64	69	80	69	69	67	76	74	75
06 Buskerud	62	72	69	73	77	72	77	75	82	81	79	80	83
07 Vestfold	81	75	79	82	76	80	72	80	80	63	83	76	83
08 Telemark	68	65	67	71	80	77	77	81	82	76	77	80	77
09 Aust-Agder	66	74	84	78	84	92	85	88	88	77	79	86	83
10 Vest-Agder	75	70	81	83	78	79	89	84	84	78	83	80	87
11 Rogaland	71	71	74	80	79	87	87	81	84	83	82	84	89
12 Hordaland	67	66	71	76	72	78	82	84	80	84	84	87	90
14 Sogn og Fjordane	29	46	37	49	50	45	45	54	81	71	67	73	75
15 Møre og Romsdal	45	49	50	68	56	83	71	79	75	78	74	72	73
16 Sør-Trøndelag	60	66	75	78	72	79	87	80	87	85	78	83	86
17 Nord-Trøndelag	58	42	44	54	56	52	52	71	84	73	58	68	77
18 Nordland	37	42	39	51	50	46	53	68	71	61	60	76	69
19 Troms	31	34	38	54	53	47	61	63	67	71	69	69	74
20 Finnmark	28	35	43	25	55	72	59	73	73	74	71	58	72

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I Oslo har det vært stabilt høy bofasthet, på over 90 prosent fra 2000- til 2012-kohortene. Oslo har hatt den største andelen av bofaste i hele perioden, sammenlignet med de andre fylkene. Andelen for 2012-kohorten, på 90 prosent bofaste, er imidlertid den minste andelen av de kohortene vi ser på her. Ingen andre fylker, med ett enkeltårs unntak, har noen kohort kommet over 90 prosent bofaste.

Også i Hordaland var andelen bofaste 90 prosent for 2012-kohorten, som er den største andelen i denne perioden. Rogaland hadde også den største andelen av bofaste for 2012-kohorten, med 89 prosent. I disse to fylkene har andelen variert noe fra kohort til kohort, men har i hele perioden vært større enn for de fleste andre fylker. Utviklingen fra 2000 til 2012 har gått i retning av at stadig flere er blitt bofaste. For Rogaland sin del har det gått fra 71 prosent bofaste i 2000 til 89 prosent i 2012-kohorten. Hordaland har hatt en økning fra 67 prosent til 90 prosent fra 2000- til 2012-kohorten.

I Akershus er det også relativt mange bofaste. Også her har det vært en oppadgående trend, fra 69 prosent for 2000-kohorten til 85 prosent for 2012-kohorten. Sammenlignet med andre fylker, viser summen av bofasthet i perioden 2000-2012 at Akershus har hatt en stabilt høy bofasthet. Andre fylker som også viser stabilitet er Østfold, Vest-Agder og Rogaland med et snitt på 80 prosent eller høyere. Oslo har størst stabilitet, med et snitt på 94 prosent i denne perioden.

De minste andelen av bofaste for 2000-kohorten finner vi i Sogn og Fjordane, Finnmark og Troms, med om lag én av tre. Andelen bofaste har imidlertid økt også

for disse fylkene, og for 2012-kohorten er det over 70 prosent som ikke har flyttet etter fem år.

Vestfold hadde den største andelen bofaste i 2000-kohorten, utenom Oslo, på 81 prosent. Andelen har vært nokså stabil i hele perioden, med noen årlige svingninger. Også flere andre fylker har hatt store årlige variasjoner i andelen bofaste, som kan være tilfeldige variasjoner. For 2012-kohorten er Møre og Romsdal blant fylkene med minst andel bofaste.

Bortsett fra de tre nordligste fylkene, Nordland, Troms og Finnmark, har alle fylkene hatt en andel bofaste på 80 prosent eller mer i løpet av perioden 2000-2012. De tre nordligste fylkene har derimot aldri hatt en andel over 80 prosent, og er de fylkene som hadde lavest andel bofaste også for 2012-kohorten.

Færre flytter til Oslo

Samtidig med at personer med flyktningbakgrunn i større grad bor i samme fylke som de ble bosatt i første gang, har det over tid blitt færre flyttinger til Oslo. Dette ser vi i tabell 4.8.

Tabell 4.8 Personer med flyktningbakgrunn som har flyttet til Oslo fem år etter bosetting, som andel av hele kohorten. Fylker. Prosent

	Kohort												
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall i kohorten	6 622	7 073	8 246	6 823	5 770	4 736	5 120	5 052	6 015	7 751	6 913	6 933	7 220
Hele landet	12	11	9	9	9	7	7	5	5	5	5	5	4
01 Østfold	6	7	4	4	11	12	6	3	5	4	3	5	4
02 Akershus	11	8	10	10	8	9	7	8	7	5	5	5	5
03 Oslo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
04 Hedmark	10	9	11	12	9	7	4	4	3	3	6	4	5
05 Oppland	21	9	16	14	12	13	7	11	9	6	8	7	10
06 Buskerud	18	11	7	8	9	8	6	6	6	5	6	2	5
07 Vestfold	6	8	7	6	10	1	12	2	3	6	5	5	5
08 Telemark	8	13	11	10	9	4	12	3	7	4	3	6	5
09 Aust-Agder	9	3	6	7	4	1	-	4	6	4	7	4	2
10 Vest-Agder	5	6	6	5	6	5	3	2	5	5	4	3	3
11 Rogaland	5	5	4	4	3	2	1	4	2	2	3	3	2
12 Hordaland	7	7	5	5	9	2	5	4	4	3	4	2	2
14 Sogn og Fjordane	26	16	11	16	7	9	16	14	4	14	8	4	4
15 Møre og Romsdal	16	17	13	11	19	5	15	6	8	4	7	6	5
16 Sør-Trøndelag	16	8	7	8	10	11	3	9	5	4	3	3	3
17 Nord-Trøndelag	18	21	15	12	15	14	14	9	6	11	16	9	3
18 Nordland	19	20	17	18	18	16	17	4	9	10	9	6	4
19 Troms	25	22	12	6	12	13	11	8	11	7	5	10	6
20 Finnmark	20	22	20	16	16	5	9	14	5	7	9	6	7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når vi ser på kohortene 2000 til 2012 er det fra fylkene fra Sogn og Fjordane og nordover, som sammen med fylkene i indre Østlandet som har store andeler som flytter til Oslo. Andelen har sunket i løpet av perioden, men disse regionene ligger stabilt over landsgjennomsnittet for flyttinger til Oslo. Sør-Trøndelag er unntaket, som mot slutten av perioden har andeler under landsgjennomsnittet. I alle fylkene er det en synkende trend i andeler som flytter til Oslo.

4.4. Personer med flyktningbakgrunn i kommunene fem år etter bosetting

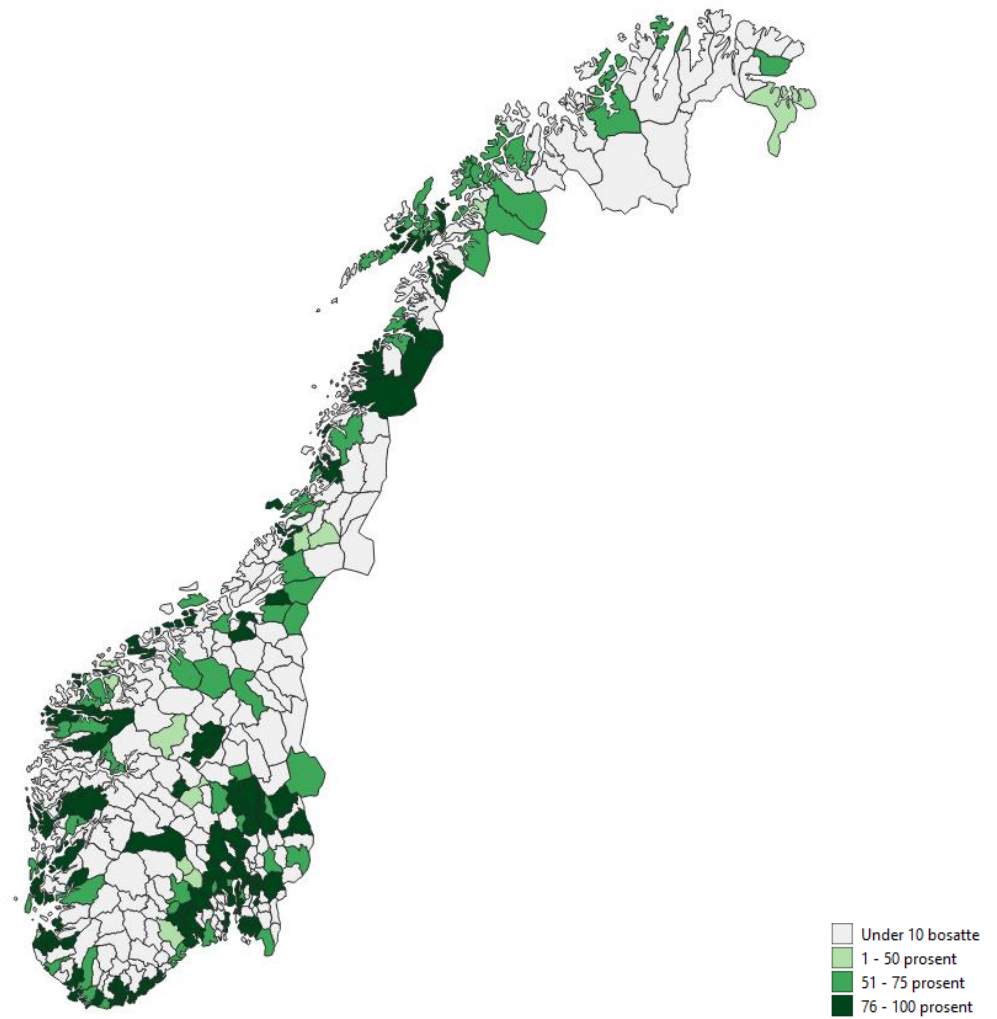
Vi skal her se på flyttemønsteret på kommunenivå. Som i tidligere monitorer, tar vi her med en ekstra kohort, slik at tabell 4.9 viser andelen bofaste personer med flyktningbakgrunn for kohortene 2010, 2011 og 2012.

Tabell 4.9 Kommuner med 30 eller flere bosatte i 2012, sortert etter størst andel bosatte etter fem år. Antall og andeler av dem som fremdeles bor i Norge fem år i kohortene 2010, 2011 og 2012

	Antall Bosatt 2010	Antall Fortsatt bosatt 1.1.2015	Prosent Fortsatt bosatt 1.1.2015	Antall Bosatt 2011	Antall Fortsatt bosatt 1.1.2016	Prosent Fortsatt bosatt 1.1.2016	Antall Bosatt 2012	Antall Fortsatt bosatt 1.1.2017	Prosent Fortsatt bosatt 1.1.2017
0502 Gjøvik	37	34	92	55	45	82	46	45	98
0805 Porsgrunn	44	38	86	39	33	85	55	53	96
1714 Stjørdal	51	43	84	45	32	71	47	45	96
1201 Bergen	344	314	91	279	249	89	370	351	95
0220 Asker	59	51	86	12	7	58	62	59	95
1149 Karmøy	38	32	84	41	29	71	55	52	95
0217 Oppegård	46	39	85	104	88	85	42	40	95
1504 Ålesund	36	30	83	35	27	77	38	36	95
1106 Haugesund	43	30	70	55	52	95	49	46	94
0904 Grimstad	36	28	78	49	46	94	32	30	94
0219 Bærum	85	75	88	66	55	83	122	113	93
1102 Sandnes	67	63	94	64	60	94	66	61	92
1505 Kristiansund	50	41	82	45	41	91	39	36	92
0213 Ski	30	26	87	9	7	78	38	35	92
0301 Oslo	540	508	94	583	540	93	566	515	91
1001 Kristiansand	152	133	88	153	141	92	153	139	91
0602 Drammen	79	73	92	100	92	92	141	128	91
0709 Larvik	63	56	89	41	28	68	45	41	91
1259 Øygarden	10	6	60	12	10	83	35	32	91
0604 Kongsberg	37	36	97	34	32	94	33	30	91
0412 Ringsaker	34	27	79	16	14	88	32	29	91
0605 Ringerike	31	25	81	30	28	93	32	29	91
1601 Trondheim	295	252	85	271	242	89	316	285	90
1103 Stavanger	121	111	92	101	90	89	104	94	90
0906 Arendal	80	71	89	76	66	87	81	73	90
0106 Fredrikstad	79	73	92	61	56	92	68	61	90
0105 Sarpsborg	64	54	84	37	33	89	60	54	90
1804 Bodø	85	53	62	76	56	74	95	84	88
1931 Lenvik	27	11	41	24	15	63	42	37	88
2004 Hammerfest	33	26	79	31	23	74	32	28	88
1719 Levanger	51	32	63	32	25	78	52	45	87
0710 Sandefjord	62	56	90	50	40	80	62	53	85
0806 Skien	127	109	86	147	126	86	109	92	84
1502 Molde	37	32	86	56	47	84	69	58	84
0403 Hamar	63	56	89	49	44	90	47	39	83
0534 Gran	51	35	69	43	38	88	42	34	81
1002 Mandal	35	33	94	45	25	56	36	29	81
1902 Tromsø	93	67	72	126	90	71	139	111	80
1860 Vestvågøy	35	17	49	49	29	59	54	43	80
0501 Lillehammer	49	47	96	57	45	79	63	49	78
0104 Moss	55	50	91	48	39	81	32	25	78
0807 Notodden	24	16	67	35	26	74	44	34	77
0231 Skedsmo	49	49	100	9	9	100	64	48	75
1563 Sunndal	31	17	55	40	26	65	34	25	74
0814 Bamble	35	30	86	44	39	89	59	42	71
1127 Randaberg	18	14	78	27	22	81	34	24	71
1401 Flora	42	28	67	48	26	54	47	33	70
1865 Vågan	35	21	60	40	24	60	33	23	70
1903 Harstad	76	66	87	73	56	77	71	49	69
0704 Tønsberg	32	28	88	26	22	85	32	22	69
1703 Namsos	52	26	50	49	38	78	43	29	67
2003 Vadsø	65	45	69	84	50	60	76	50	66
1702 Steinkjer	44	26	59	44	32	73	38	25	66
1519 Volda	42	33	79	29	18	62	32	21	66
1820 Alstahaug	34	20	59	25	21	84	43	27	63
1833 Rana	39	33	85	60	52	87	42	26	62
1870 Sortland	45	26	58	31	20	65	37	22	59
0815 Kragerø	32	21	66	38	26	68	46	26	57
0533 Lunner	24	19	79	28	23	82	36	20	56
1871 Andøy	27	12	44	29	21	72	39	21	54

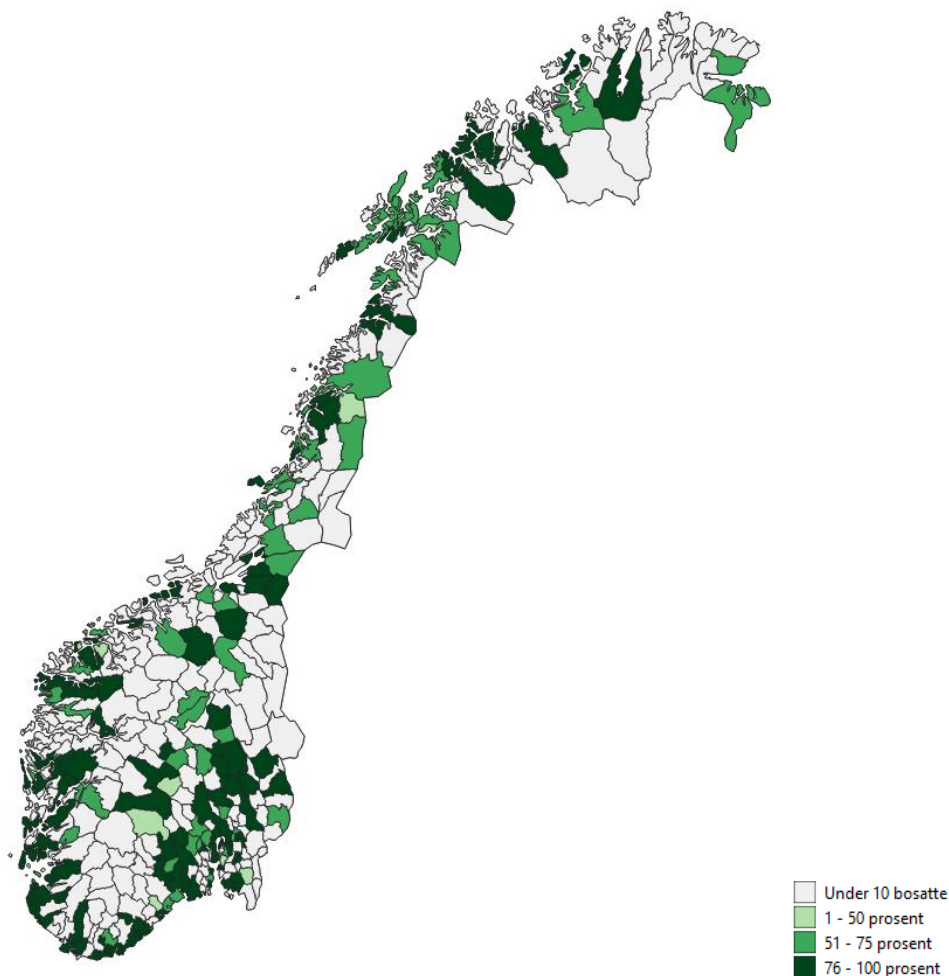
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.14 Kommuner med ti eller flere personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011. Andel fortsatt bosatt i 2016. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.15 Kommuner med ti eller flere personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012. Andel fortsatt bosatt 1.1.2017. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er variasjoner mellom kommunene og kohortene når vi ser på andelen bofaste. For noen kommuner og kohorter er det mange bofaste, mens det i andre kommuner og kohorter er det mange som flytter. I noen kommuner blir alle boende fem år etter første bosetting. Det er verdt å merke seg at det i mange kommuner er et lite antall personer som blir bosatt. Noen år flytter hele familier, dersom de for eksempel ikke finner seg til rette med jobb, skole og andre forhold. I andre tilfeller flytter for eksempel bare voksne barn fra foreldrehusholdningen for å studere eller jobbe. På samme måte er det i noen kommuner 100 prosent bofasthet, fordi det kan være én eller to familier som velger å bli boende i sin første bostedskommune. For kommuner som bosetter et lite antall flyktninger, kan dette altså gi utslag i at andelene varierer en del fra år til år, og endringene fra kohort til kohort kan derfor være litt tilfeldige. I tabell 4.9 har vi bare tatt med kommuner som har bosatt 30 eller flere personer med flyktningbakgrunn i 2012-kohorten.

Oslo kommune bosatte flest personer med flyktningbakgrunn i 2012. Av dem som fremdeles oppholdt seg i Norge fem år senere, bodde 91 prosent fortsatt i Oslo. Også i Bergen og Trondheim ble det bosatt relativt mange personer med flyktningbakgrunn i 2012. Her var henholdsvis 95 og 90 prosent av disse bofaste.

Vi har tidligere sett at Rogaland fylke har hatt en stor andel bofaste, og her ser vi at det er flere kommuner i fylket som bosatte relativt mange personer med flyktningbakgrunn i 2012: Stavanger, Sandnes, Karmøy og Haugesund. I disse kommunene var 90 prosent eller mer fremdeles bosatte fem år etter. For Stavanger

og Sandnes sin del har andelen bofaste vært rundt 90 prosent eller mer også for 2010- og 2011-kohortene. For Karmøy og Haugesund har det vært litt mer variasjoner fra kohort til kohort. I Hordaland, der graden av bofasthet har vært stor, er det Bergen kommune som skiller seg ut som den kommunen som få personer med flyktningbakgrunn flytter fra.

Vi har også tidligere sett at det har vært stor utflytting fra de nordligste fylkene. Her ser vi at det finnes unntak, når vi ser nærmere på kommunene i disse fylkene. For eksempel har det vært stor grad av bofasthet for de tre siste kohortene i Hammerfest. For 2012-kohorten er det 88 prosent som fremdeles bor i kommunen etter fem år. Også i Tromsø har det vært en relativt høy og stabil andel bofaste. Det samme ser vi i Stjørdal i Nord-Trøndelag.

Færre flytter fra de store kommunene

Tabell 4.10 viser andelen bofaste personer med flyktningbakgrunn i kohortene 2007 til 2012, etter innbyggertall i kommunene. På landsnivå har vi sett at stadig færre flytter innen fem år. Dette ser vi gjenspeiles i alle størrelseskategoriene for kommunene.

Tabell 4.10 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 og 2006 etter folketall¹ i kommunen og andel fortsatt bosatt fem år etter bosetting. Antall og prosent

	Fortsatt		2012- kohorten	2011- kohorten	2010- kohorten	2009- kohorten	2008- kohorten	2007- kohorten
	Bosatt 2012	bosatt 1.1.2017						
	Antall		Prosent					
Hele landet	7 159	5 866	82	81	79	79	80	78
100 000+	1 478	1 358	92	90	91	91	89	90
50 000 - 99 999	1 019	890	87	85	85	85	84	80
30 000 - 49 999	626	558	89	84	86	83	85	86
20 000 - 29 999	775	639	82	83	82	83	77	76
15 000 - 19 999	352	288	82	78	82	81	78	73
10 000 - 14 999	955	736	77	76	69	76	78	76
5 000 - 9 999	1 061	763	72	73	69	70	68	68
2 000 - 4 999	727	532	73	69	64	59	70	59
Under 2 000	166	102	61	70	51	48	71	73

Kilde: Statistisk sentralbyrå

¹ Folketall per 1.1.2017

Det er likevel en sammenheng mellom kommunestørrelse og andelen personer med flyktningbakgrunn som har blitt boende i fem år. Hovedtendensen er at jo flere innbyggere en kommune har, desto større sannsynlighet er det for at de med flyktningbakgrunn blir boende. Det er størst grad av bofasthet i kommuner som har 100 000 eller flere innbyggere.

For de fleste kohortene ser vi en synkende grad av bofasthet jo lavere innbyggertallene i kommunene er, men andelen bofaste blir større over tid. Det er imidlertid noen variasjoner fra kohort til kohort. Særlig for kommuner med under 2 000 innbyggere er det relativt store variasjoner mellom kohortene, men her er det også langt færre bosatte flyktninger. Som vi har sett tidligere for mindre kommuner, kan små variasjoner når det gjelder inn- og utflytting gi store utslag på den prosentvise fordelingen fra år til år.

Vi har nå sett på bofasthet og utflytting blant personer med flyktningbakgrunn fra deres første bostedskommuner innen fem år. I neste kapittel skal vi se nærmere på hvor disse personene flytter når de velger å forlate bosettingskommunen sin.

5. Nettoinnflytting til kommuner

Frøydis Strøm

I forrige kapittel så vi hovedsakelig på bofasthet og fraflytting fra fylker og kommuner. I dette kapitlet skal vi se nærmere på nettoflytting, som er innflytting minus utflytting. Fra en kommune som for eksempel bosatte fem personer med flyktningbakgrunn, kan maksimalt fem flytte ut innen fem år. Nettoutflytting har derfor en naturlig grense, mens nettoinnflytting har et mye større potensial.

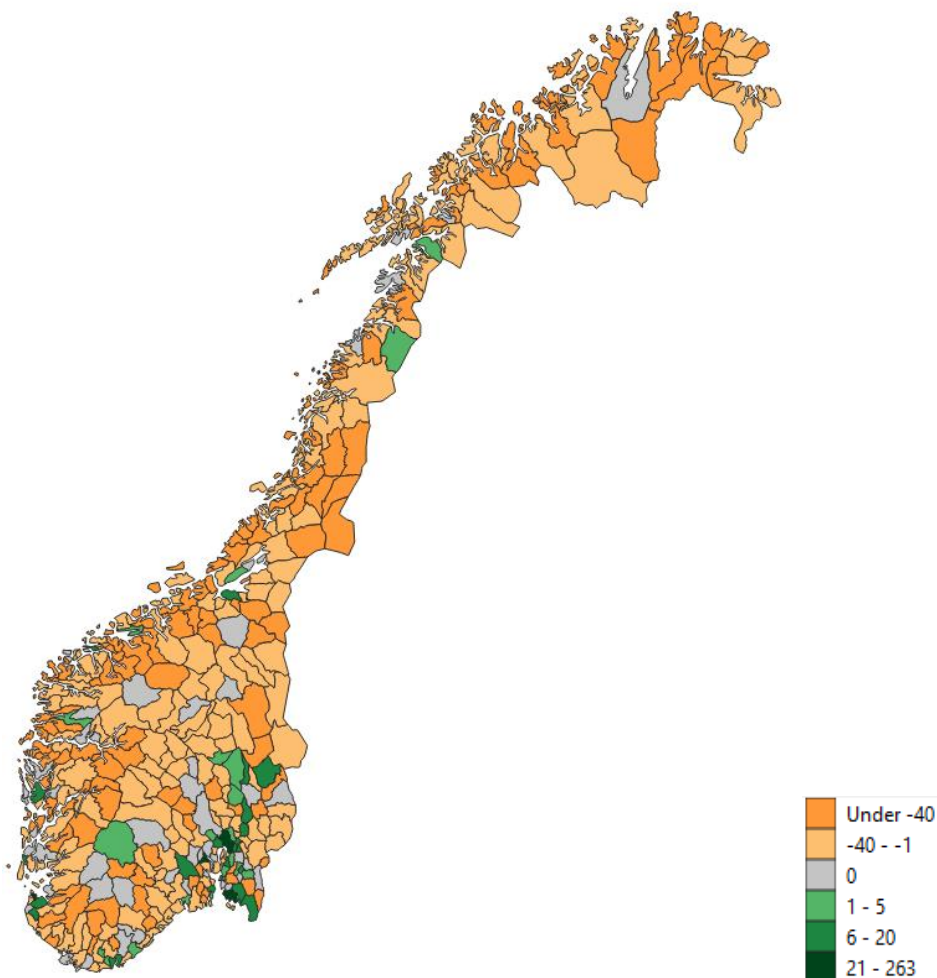
Mange kommuner med en samlet befolkningsøkning kan ha nettoutflytting av personer med flyktningbakgrunn. Dette kommer av at personer med flyktningbakgrunn har et annet flyttemønster enn den samlede befolkningen, og trekker i større grad mot mer sentrale strøk. I utgangspunktet blir de bosatt mindre sentralisert enn landets befolkning.

2011-kohorten

I alt ble det bosatt 6 900 personer med flyktningbakgrunn fordelt på 279 kommuner i 2011. 46 av kommunene hadde en netto innflytting av disse personene per 1.1.2016. Det betyr at 16 prosent av alle kommunene som bosatte personer med flyktningbakgrunn i 2011 hadde flere per 1.1.2016 enn det som opprinnelig ble bosatt.

De fleste kommunene hadde imidlertid nettoutflytting. Blant de 279 kommunene som bosatte personer med flyktningbakgrunn i 2011, hadde 181 kommuner færre bosatte per 1.1.2016. 52 kommuner hadde like mange bosatte etter fem år.

Figur 5.1 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011, vekst i kommuner per 1.1.2016. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nettoinnflytting på mer enn tre personer finner vi kun i kommuner i Sør-Norge, til og med Trondheim. Den største tilveksten har skjedd i Oslo, som hadde 263 flere personer med flyktningbakgrunn per 1.1.2016 enn i 2011. Etter Oslo følger Stavanger med en vekst på 49 personer, Fredrikstad med 38 og Drammen med 31 personer.

Størst prosentvis vekst finner vi i kommuner som bosatte svært få personer med flyktningbakgrunn i 2011. Her er det små tall som gir store utslag på den prosentvise veksten. For eksempel ble det bosatt én person med flyktningbakgrunn i Hole kommune i 2011. Tilveksten på 5 personer i 2016, gjorde at de fikk en prosentvis vekst på 500 prosent. Også i Eidsvoll og Ullensaker, der det ble bosatt henholdsvis 4 og 6 personer med flyktningbakgrunn i 2011, hadde en økning på henholdsvis 300 og 217 prosent. Blant kommuner som har bosatt flere enn ti personer med flyktningbakgrunn, finner vi blant annet Fredrikstad, som hadde en vekst på 60 prosent. Stavanger med en vekst på 49 prosent, og Oslo med en vekst på 45 prosent.

Vadsø hadde den største nettoutflyttingen, hvor det bodde 38 færre personer med flyktningbakgrunn tilhørende 2011-kohorten i 2016 enn i 2011. Dette ga en nedgang på 43 prosent. Nest største utflytting er i Vestvågøy i Nordland fylke og i Mandal i Vest-Agder fylke, med 20 færre i 2016 enn i 2011. Også i Flora, Grong, Tromsø, Haram og Harstad gikk antallet ned med 15 eller flere fra 2011 til 2016. I noen kommuner finner vi at alle har flyttet innen fem år, men dette er kommuner

som i utgangspunktet bosatte få personer med flyktningbakgrunn i 2011-kohorten. Bortsett fra disse, finner vi størst prosentvis utflytting i Rollag kommune. Med en nettoutflytting på 10 personer, utgjorde nedgangen 91 prosent. Også Haram, Hemnes, Båtsfjord og Marnardal er det mer enn 80 prosent som har flyttet innen fem år. For Haram var det en nettoutflytting på 15 personer, for Hemnes og Båtsfjord 5 personer, og Marnardal fire personer.

2012-kohorten

273 kommuner bosatte personer med flyktningbakgrunn både i 2011 og 2012. I 2012 ble det bosatt 7 200 personer med flyktningbakgrunn fordelt på 291 kommuner. 67 av disse kommunene hadde en netto innflytting per 1.1.2017, som utgjorde 23 prosent av kommunene som bosatte personer med flyktningbakgrunn i 2012. Altså bodde det flere med flyktningbakgrunn per 1. januar 2017 i disse kommunene enn det som opprinnelig ble bosatt i 2012.

Blant de 291 kommunene som bosatte personer med flyktningbakgrunn i 2012, hadde 177 kommuner færre bosatte per 1.1.2017. 47 kommuner hadde like mange bosatte.

For 2012-kohorten er det bare i Sør-Norge vi finner nettoinnflytting på mer enn tre personer. Det var størst vekst i Oslo, med 233 flere personer med flyktningbakgrunn i 2017 enn i 2012. Etter Oslo fulgte Fredrikstad (41 personer), Drammen (34 personer), Stavanger (33 personer) og Bergen (22 personer). Dette er de samme kommunene som hadde størst vekst også for 2011-kohorten.

Størst prosentvis vekst er det i Halden, som gikk fra fem bosatte personer med flyktningbakgrunn i 2012 til 14 i 2017. Dette utgjør en økning på 180 prosent. Også i Rygge og Eidsberg ser vi en nesten tilsvarende vekst, på henholdsvis 175 og 163 prosent. Alle disse kommunene hadde i utgangspunktet få bosettinger i 2011, og en svakt positiv vekst i antall utgjør en stor prosentvis vekst. Blant kommuner som bosatte flere enn ti personer med flyktningbakgrunn i 2011, finner vi størst prosentvis vekst i Fredrikstad med 58 prosent, Eidsvoll med 47 prosent og Stord med 42 prosent. Deretter kom Oslo, som bosatte flest personer med flyktningbakgrunn i 2011, og som har den største veksten i antall. Her er det en prosentvis vekst på 41 prosent.

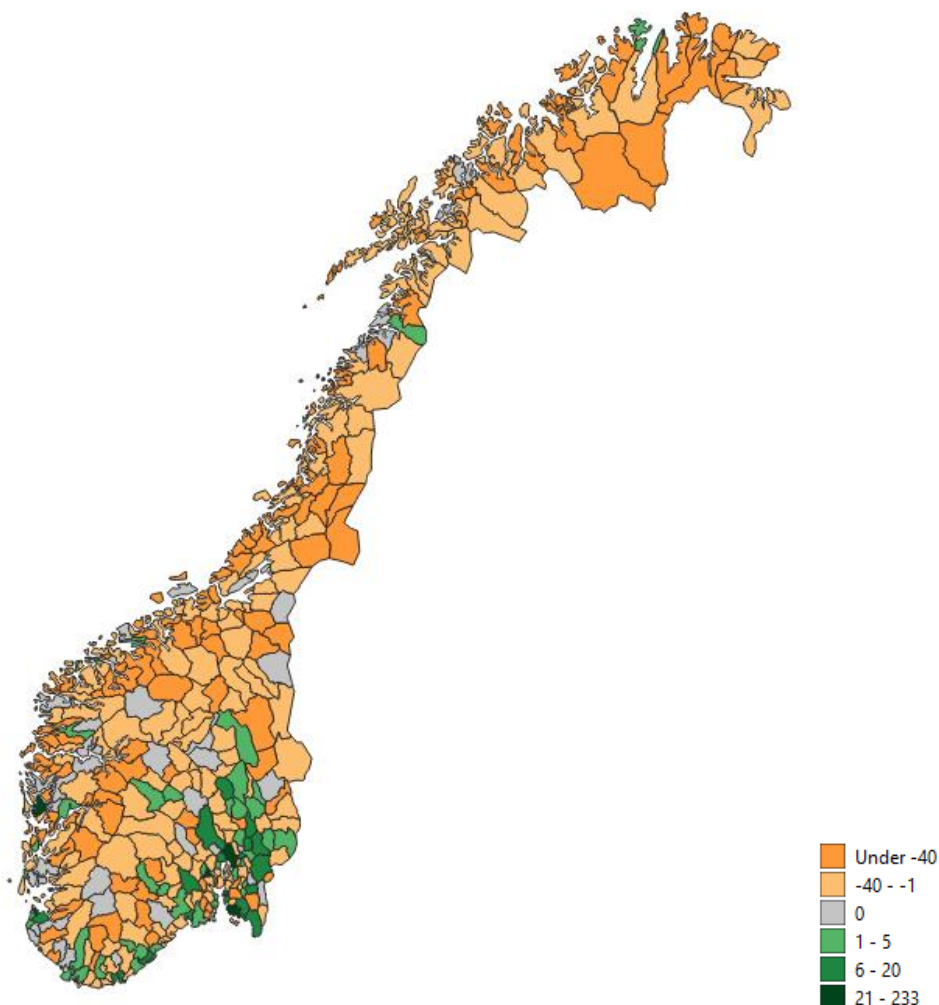
Kommuner med nettoutflytting finner vi over hele landet, fra sør til nord. Størst nettoutflytting i antall finner vi i Vadsø. Her har det vært en nettoutflytting på 26 personer i 2012-kohorten, som utgjør en prosentvis nedgang på 34 prosent. Også i Kragerø, Harstad og Andøy var det rundt 20 færre personer per 1.1.2017 enn i 2012. For Kragerø utgjør denne utflyttingen en prosentvis nedgang på 43 prosent, for Harstad 27 prosent og for Andøy 46 prosent.

I noen kommuner har alle som ble bosatt i 2012 flyttet innen fem år. Dette er kommuner som i utgangspunktet bosatte svært få personer med flyktningbakgrunn. Ser vi på nedgangen i antall bosatte personer med flyktningbakgrunn blant kommuner som bosatte flere enn ti i 2012, finner vi størst prosentvis endring i Vestby, med en nedgang på 71 prosent. Deretter kommer Sykkylven (64 prosent) og Giske (60 prosent).

Av de 291 kommunene som bosatte personer med flyktningbakgrunn i 2012, hadde syv kommuner en nettoutflytting på 15 eller flere. Av disse kommunene ligger fem i de tre nordligste fylkene (Sortland, Alstahaug, Andøy, Harstad og Vadsø), i tillegg til to i Telemark (Bamble og Kragerø).

For 2011-kohorten var kommunene med størst utflytting mer spredd. Det var åtte kommuner med en nettoutflytting på 15 eller flere i denne kohorten, og disse spredde seg fra Mandal i sør til Vadsø i nord.

Figur 5.2 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012, vekst i kommuner per 1.1.2017.
Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Oslo er den kommunen som bosetter flest personer med flyktningbakgrunn når de kommer til landet, og har dessuten hatt den største nettoinnflyttingen både for 2011- og 2012-kohortene. Av de 6 648 personene med flyktningbakgrunn som ble bosatt utenfor Oslo i 2012, hadde 290 flyttet til hovedstaden innen fem år. Dette er imidlertid noen færre enn det var som flyttet fra andre kommuner til Oslo i 2011-kohorten. Da flyttet 312 personer med flyktningbakgrunn fra andre kommuner til Oslo. Dette er i tråd med det vi tidligere har sett, at sekundærflytting til Oslo er avtagende. Den prosentvise veksten var imidlertid større for 2011-kohorten (45 prosent) enn for 2012-kohorten (41 prosent).

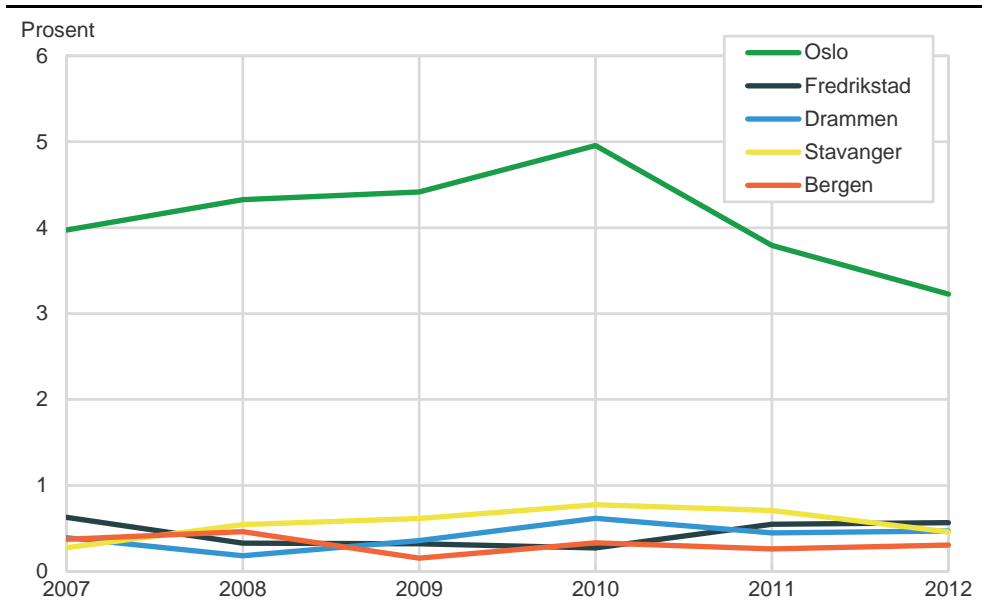
I tillegg til Oslo, var det seks andre kommuner som hadde en nettoinnflytting på minst 15 personer for 2012-kohorten. For 2011-kohorten var det fem kommuner i tillegg til Oslo som hadde en nettoinnflytting på 15 eller flere. Oslo, Fredrikstad, Drammen, Stavanger og Bergen hadde nettovekst på minst 15 personer for begge kohortene.

5.1. Personer med flyktningbakgrunns bosted etter fem år

Figur 5.3 viser utviklingen i nettoinnflyttingen til noen av de viktigste innflyttingskommunene i perioden 2007-2012. Vi ser her på nettoinnflytting i kommuner som andeler av hele kohorten som ble bosatt i denne perioden. Oslo er i en særstilling, med langt større nettoinnflytting enn det noen andre kommuner har. Den er imidlertid synkende. Fra 2004 til 2007 gikk andelen nettoinnflyttinger i Oslo, som andel av alle som ble bosatt i kohorten, ned fra vel 8 prosent til om lag 4 prosent (Thorsdalen, 2014). Deretter ser vi at andelen har gått gradvis opp igjen til 5 prosent i 2010, før den på nytt sank til 3 prosent for 2012-kohorten. Det har aldri vært så lav andel nettoinnflytting til Oslo som for denne siste kohorten.

De andre kommunene som vises i figur 5.3 har hatt langt mindre andeler av nettoinnflyttingene. Det er noen variasjoner fra år til år, men ikke for noen av kohortene mellom 2007 og 2012 har innflytting som andel av hele kohorten vært over 1 prosent.

Figur 5.3 Økning i antall personer med flyktningbakgrunn i de viktigste innflyttingskommunene, fem år etter bosetting for kohortene bosatt i 2004 til 2012, som andeler av kohortstørrelsen

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.1 gir en oversikt over kommuner som har hatt en nettoinnflytting på minst fem personer fem år etter bosetting for 2011-kohorten. Tabell 5.2 viser det samme for 2012-kohorten.

Tabell 5.1 Antall personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og antall fra denne kohorten bosatt 1.1.2016. Kommuner med vekst på fem eller flere. Antall og prosent

	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011	Flyttet ut per 1.1.2016	Flyttet inn per 1.1.2016	Bostedskomm une per 1.1.2016	Vekst	Vekst i prosent
0301 Oslo	589	49	312	852	263	45
1103 Stavanger	101	11	60	150	49	49
0106 Fredrikstad	63	7	45	101	38	60
0602 Drammen	100	8	39	131	31	31
1201 Bergen	280	31	49	298	18	6
1001 Kristiansand	157	16	33	174	17	11
1601 Trondheim	274	32	45	287	13	5
0604 Kongsberg	35	3	16	48	13	37
0235 Ullensaker	6	0	13	19	13	217
0124 Askim	9	3	15	21	12	133
0237 Eidsvoll	4	1	13	16	12	300
1102 Sandnes	65	5	16	76	11	17
0230 Lørenskog	27	4	15	38	11	41
0219 Bærum	105	17	27	115	10	10
0403 Hamar	49	5	15	59	10	20
0704 Tønsberg	27	5	14	36	9	33
0105 Sarpsborg	37	4	13	46	9	24
0228 Rælingen	32	4	13	41	9	28
0427 Elverum	53	2	11	62	9	17
1106 Haugesund	55	3	10	62	7	13
0231 Skedsmo	71	11	17	77	6	8
1504 Ålesund	36	9	15	42	6	17
0101 Halden	15	5	11	21	6	40
0214 Ås	9	2	8	15	6	67
1121 Time	22	0	6	28	6	27
0612 Hole	1	1	6	6	5	500
0722 Nøtterøy	13	2	7	18	5	38

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.2 Antall personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 og antall fra denne kohorten bosatt 1.1.2017. Kommuner med vekst på fem eller flere. Antall og prosent

	Personer med flyktning- bakgrunn bosatt i 2012	Flyttet ut per 1.1.2017	Flyttet inn per 1.1.2017	Bosteds- kommune per 1.1.2017	Vekst	Vekst i prosent
0301 Oslo	572	57	290	805	233	41
0106 Fredrikstad	71	10	51	112	41	58
0602 Drammen	141	13	47	175	34	24
1103 Stavanger	107	13	46	140	33	31
1201 Bergen	372	21	43	394	22	6
0219 Bærum	122	9	27	140	18	15
0105 Sarpsborg	60	6	21	75	15	25
1102 Sandnes	66	5	19	80	14	21
1504 Ålesund	38	2	15	51	13	34
0125 Eidsberg	8	1	14	21	13	163
0502 Gjøvik	46	1	13	58	12	26
0231 Skedsmo	64	16	27	75	11	17
0604 Kongsberg	34	4	15	45	11	32
0101 Halden	5	1	10	14	9	180
1001 Kristiansand	156	17	25	164	8	5
0710 Sandefjord	64	11	19	72	8	13
0906 Arendal	83	10	18	91	8	10
0605 Ringerike	32	3	10	39	7	22
0235 Ullensaker	10	1	8	17	7	70
0136 Rygge	4	0	7	11	7	175
0237 Eidsvoll	15	0	7	22	7	47
0104 Moss	32	7	13	38	6	19
0805 Porsgrunn	55	2	8	61	6	11
0221 Aurskog-Høland	8	1	7	14	6	75
0236 Nes	19	1	7	25	6	32
0417 Stange	28	4	9	33	5	18
0701 Horten	22	1	6	27	5	23
1221 Stord	12	0	5	17	5	42
0529 Vestre Toten	15	0	5	20	5	33

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Oslo har hatt størst vekst i antall for begge kohortene. Den prosentvise veksten var på 45 prosent for 2011-kohorten. Også i de andre store byer i Sør-Norge, som Stavanger, Bergen og Trondheim, er det relativt stor innflytting. I tillegg ser vi at det skjer en del innflytting til noen av Østfoldbyene.

Blant kommuner som har hatt en vekst på flere enn fem personer, har Halden hatt den største prosentvise veksten for 2012-kohorten, på 180 prosent. Her er det imidlertid få bosatte i utgangspunktet, og en liten vekst i antallet fem år etter gir stort utslag på den prosentvise endringen. Dette gjelder flere små kommuner. Oslo hadde den største veksten i antall, på 233 personer. Den prosentvise veksten i Oslo var på 41 prosent.

5.2. Personer med flyktningbakgrunn etter sentralitet fem år etter bosetting

Med sentralitet menes en kommunes beliggenhet i forhold til tettsteder av ulik størrelse. Tettsteder deles inn i tre nivåer etter folketall og tilbud av funksjoner. Tettsteder på nivå 3 er landsdelssentre med minst 50 000 innbyggere, nivå 2 har et folketall på mellom 15 000 og 50 000 og innbyggere, nivå 1 har et folketall på mellom 5 000 og 15 000, mens nivå 0 har under 5 000 innbyggere. For å beskrive de muligheter befolkningen i en kommune har for arbeidsreiser til et av disse tettstedene, har vi delt kommunene i fire sentralitetsnivåer.

3. Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 3 (landsdelssenter) eller som ligger innenfor 75 minutters (for Oslo: 90 minutters) reisetid fra et slikt tettsteds sentrum (sentrale kommuner).
2. Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 2 eller som ligger innenfor 60 minutters reiseavstand fra et slikt tettsteds sentrum (noe sentrale kommuner).
1. Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 1 eller som ligger innenfor 45 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum (mindre sentrale kommuner).
0. Kommuner som ikke oppfyller kravene til reisetid fra tettstedene (minst sentrale kommuner)

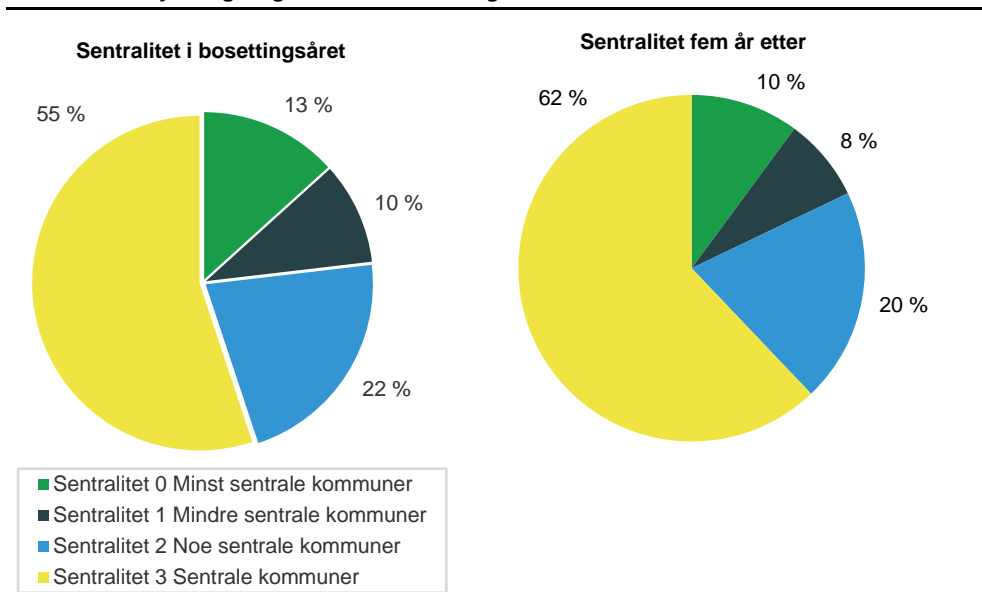
Personer med flyktningbakgrunn flytter til mer sentrale strøk

Figur 5.4 viser bosettingsmønsteret til personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2011 og 2012, og hvordan det har endret seg med tanke på sentralitet. Det er ingen forskjell i bosettingsmønsteret for disse to kohortene, og derfor er de her slått sammen.

Både i 2011 og 2012 fordelte hele befolkningen seg slik, etter kommunenes sentralitet:

- Sentralitet 3 – Minst sentrale kommuner: 67 prosent
- Sentralitet 2 – Mindre sentrale kommuner: 17 prosent
- Sentralitet 1 – Noe sentrale kommuner: 6 prosent
- Sentralitet 0 – Sentrale kommuner: 9 prosent

Figur 5.4 Sentralitet for første bostedskommune og bokommune fem år etter, personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når personer med flyktningbakgrunn kommer til Norge blir de bosatt mindre sentralt enn befolkningen generelt. I hele befolkningen var det 9 prosent som bodde i de minst sentrale kommunene. Blant personer med flyktningbakgrunn var det 13 prosent i 2011- og 2012 kohortene som ble bosatt i de minst sentrale kommunene.

Også i kommuner som blir klassifisert som mindre sentrale og noe sentrale, var det en større andel av personer med flyktningbakgrunn enn blant hele befolkningen. Litt over halvparten (55 prosent) av personene med flyktningbakgrunn ble bosatt i de mest sentrale kommunene, mens 67 prosent av hele befolkningen bodde i disse kommunene.

Vi ser at det skjer en tilflytting av personer med flyktningbakgrunn til de mest sentrale områdene innen fem år. Ved inngangen av 2016 og 2017 bodde 62 prosent av dem i sentrale kommuner, og andelen i «noe sentrale», «mindre sentrale» og «minst sentrale» kommuner ble redusert. Særlig var det en stor reduksjon i andelen bosatte i de minst sentrale kommunene. Per 1.1.2016 og 1.1.2017 bodde 10 prosent av personer med flyktningbakgrunn fra 2011- og 2012-kohortene i minst sentrale kommuner, mens andelen i hele befolkningen var 9 prosent.

Fem år etter bosetting er det likevel en mindre andel av personer med flyktningbakgrunn som bor i de mest sentrale kommunene, sammenlignet med hele befolkningen. I tidligere rapporter har vi sett at andelen i de mest sentrale kommunene er større fem år etter bosetting, sammenlignet med hele befolkningen. Dette må sees i sammenheng med at det er blitt mindre grad av sekundærflytting, og større grad av bofasthet blant personer med flyktningbakgrunn (se kapittel 4).

6. Bofaste og utflyttere etter fem år. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012, etter kjønn, alder, familietype og flyktningtype

Frøydis Strøm

6.1. Alder og kjønn

Som vi har sett, avtar sekundærflyttingen for personer med flyktningbakgrunn. Menn har i større grad enn kvinner flyttet fra sine første bostedskommuner tidligere, en trend vi imidlertid har sett avta noe de siste årene (Thorsdalen, 2014). Vi skal her se hvordan flyttemønsteret til menn og kvinner i ulike aldersgrupper har vært fra 2007- til 2012-kohortene. Alder gjelder her ved bosettingstidspunktet.

Til tross for noen variasjoner fra år til år, er hovedtrenden at andelen bofaste har blitt mer stabil de siste årene både for kvinner og menn. For kvinner har det stabilisert seg på et litt høyere nivå.

Vi ser også at de eldste personene med flyktningbakgrunn flytter minst, på samme måte som i resten av befolkningen. 87 prosent av dem som var 35 år eller eldre var bofaste i fem år etter at de ble bosatt i 2012. Personer med flyktningbakgrunn mellom 18 og 24 år, og da spesielt menn, flytter mest. I denne aldersgruppen var 78 prosent bofaste. De flytter imidlertid langt mindre enn den øvrige befolkningen i samme aldersgruppe gjør. Blant alle personer som var i aldersgruppen 18-24 år i 2011 og 2012, bodde bare 62 prosent i samme kommune fem år senere. Generelt er flyttefrekvensen mindre aldersavhengig blant personer med flyktningbakgrunn enn i befolkningen generelt.

Alle aldersgrupper har likevel blitt mer bofaste i de nyeste kohortene, og andelen som flytter til Oslo har avtatt.

Mindre forskjeller mellom kvinner og menn

En litt større andel av kvinnene med flyktningbakgrunn er bofaste, sammenlignet med mennene med samme bakgrunn. Andelen som blir boende i sin første bostedskommune øker imidlertid for begge kjønn, særlig for de to siste kohortene (2011 og 2012).

Blant menn i 2007-kohorten flyttet 25 prosent innen fem år. For 2012-kohorten var andelen gått ned til 20 prosent. Også for kvinner har andelen som har flyttet gått ned, fra 21 prosent i 2007-kohorten til 17 prosent i 2012-kohorten. 2012-kohorten representerer dermed den minste graden av sekundærflytting vi har sett så langt hos begge kjønn.

Det er litt variasjoner fra kohort til kohort i andelen bofaste kvinner og menn i perioden 2007 til 2012. Vi finner størst forskjell mellom kjønnene i 2011-kohorten, da andelen bofaste kvinner var på 82 prosent, mens den var 76 prosent for menn, en forskjell på 6 prosentpoeng. For kohorten etter (2012) var forskjellen redusert med 3 prosentpoeng. I denne kohorten finner vi den største andelen bofaste både for kvinner og menn.

Figur 6.1 Menn og kvinner med flyktningbakgrunn, 18 år og eldre ved bosetting, bofaste i første bosettingskommune etter fem år. Kohorter

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mest bofasthet blant de eldste

Samlet sett blir personer med flyktningbakgrunn i stadig større grad boende i sin første bosettingskommune. Dette er en trend vi finner igjen i alle aldergrupper.

Særlig i aldersgruppen **35 år eller eldre** er det en stor andel som velger å bli boende i første bostedskommune fem år etter bosetting – 87 prosent for 2012-kohorten. Denne gruppen har hatt minst grad av sekundærfllytting i mange år, og har stabilisert seg på over 80 prosent bofaste etter 2006. Særlig har det vært en nedgang i andelen som har flyttet til et annet fylke utenom Oslo, fra 9 prosent for 2007-kohorten til 5 prosent for 2012-kohorten. Andelen som har flyttet til Oslo, har vært stabilt lav i samme periode, 4 prosent for 2007-kohorten, og 2 prosent for 2012-kohorten. Andelen som flytter til et annen kommune i samme fylke er også stabilt lav, og har ligget mellom 2 og 4 prosent for de kohortene vi ser på her.

Tabell 6.1 Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting, etter alder ved bosetting. Prosent

		Opprinnelig kohort	Bosatt i Norge fem år etter bosetting				
			Bosatt i Norge	Bosatt i første bostedskommune	Flyttet til annen kommune i fylket	Flyttet til annet fylke utenom Oslo	Flyttet til Oslo
		Antall	Prosent				
I alt	2007	5 087	97	77	4	11	5
	2008	6 055	97	78	4	9	5
	2009	7 792	97	78	5	9	5
	2010	6 961	98	78	5	10	5
	2011	6 933	97	80	5	8	5
	2012	7 220	97	81	4	8	4
0-17 år	2007	2 142	96	77	4	11	5
	2008	2 542	97	80	4	9	4
	2009	3 339	98	79	6	10	4
	2010	2 811	98	79	5	10	4
	2011	3 002	97	80	5	8	4
	2012	3 037	97	81	5	8	4
18-24 år	2007	773	96	71	6	13	6
	2008	828	97	73	7	10	7
	2009	1 128	97	70	7	12	8
	2010	1 103	98	69	7	13	10
	2011	1 177	97	74	6	11	7
	2012	1 128	97	78	4	9	6
25-34 år	2007	1 233	98	76	4	11	7
	2008	1 529	97	76	5	9	7
	2009	1 983	97	76	5	9	7
	2010	1 874	98	76	5	10	6
	2011	1 676	97	79	5	9	5
	2012	1 893	98	81	4	8	5
35 år og eldre	2007	939	97	83	2	9	4
	2008	1 156	96	82	4	6	4
	2009	1 342	97	86	3	6	3
	2010	1 173	97	84	3	6	3
	2011	1 078	97	86	3	5	3
	2012	1 162	97	87	3	5	2

Kilde: Statistisk sentralbyrå

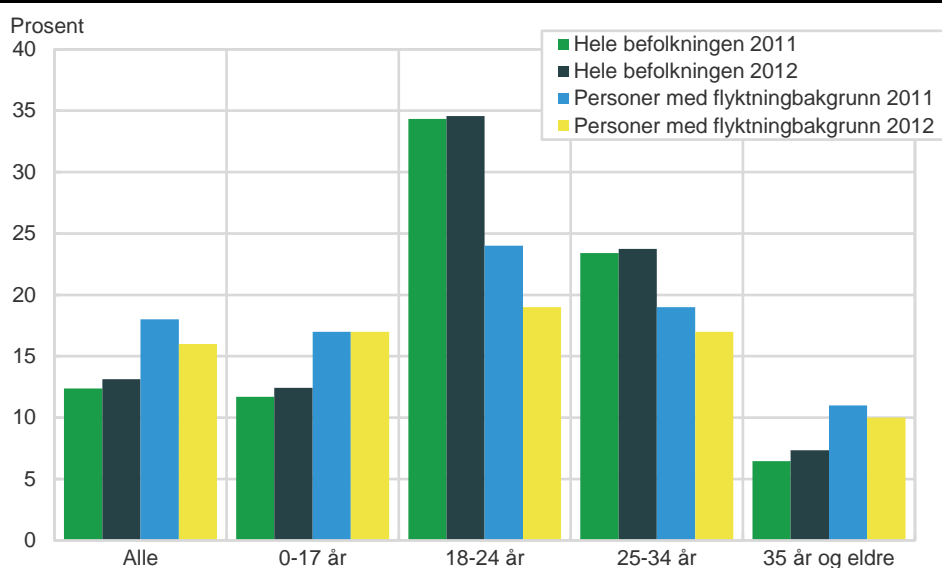
I tråd med at det stadig blir flere bofaste, blir også de fleste i aldersgruppen **18-24 år** boende i sin første bosettingskommune. Sammenlignet med de andre aldersgruppene er det imidlertid her det er mest sekundærflytting. Flere av dem flytter fra sin første bosettingskommune, både til en annen kommune i fylket, til et annet fylke (utenom Oslo), og til Oslo. Både for 2007- og 2012-kohorten var andelen som flyttet til Oslo 6 prosent, men den var noe større for 2010-kohorten (10 prosent). Det er imidlertid noen flere som flytter til et annet fylke enn Oslo, men andelen har gått ned fra 2007- til 2012-kohorten, fra 13 til 9 prosent. Det er noen variasjoner mellom kohortene når vi ser på bofastheten, men på sikt ser vi likevel at andelen bofaste økte fra 71 prosent til 78 prosent fra 2007- til 2012-kohorten. Dette gjør at aldersgruppen 18-24 år har hatt størst økning i andelen bofaste fra 2007 til 2012.

Personer med flyktningbakgrunn 18-24 år flytter mindre enn andre i samme aldersgruppe

I figur 6.2 sammenlignes flyttinger i hele befolkningen med personer med flyktningbakgrunn. Flyttinger i hele befolkningen beregnes ut fra hvor mange som var bosatt i kommunene i 2011 og 2012, og hvor mange som hadde flyttet fra sine respektive bostedskommuner fem år etter.

I hele befolkningen er flyttemønsteret nokså likt for dem som var bosatte i kommunene i 2011 og 2012. Bare i underkant av 1 prosentpoeng flere flyttet i 2012 enn i 2011. For alle personer med flyktningbakgrunn, som ble bosatt i 2011 og 2012, var det større andeler som flyttet i løpet av den kommende femårsperioden enn i hele befolkningen i samme periode.

Figur 6.2 Hele befolkningen 1.1.2011 og 1.1.2012 etter andel som har flyttet hhv. 1.1.2016 og 1.1.2017, og personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012 etter andel som hadde flyttet hhv. 1.1.2011 og 1.1.2012, etter alder i 2011 og 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er imidlertid store forskjeller mellom aldersgruppene, og det er noen forskjeller mellom 2011- og 2012-kohortene. Vi ser at det var mindre flytting for 2012-kohorten enn i 2011-kohorten, men mønsteret er det samme, sammenlignet med hele befolkningen.

Både for hele befolkningen og personer med flyktningbakgrunn varierer flytting mye med alder. I hele befolkningen har vel én av tre i aldersgruppen 18-24 år en annen bostedskommune fem år etter, enn den de var bosatt i ved inngangen av 2011. I alderen 25-34 år er det også relativt mange som er bosatt i en annen kommune fem år etter – én av fire. For de yngste (under 18 år) og de som er 35 år eller eldre er det derimot relativt få som har flyttet, henholdsvis 12 og 7 prosent av hele den bosatte befolkningen i 2012.

For personer med flyktningbakgrunn er det også størst andeler som flytter i aldersgruppen 18-24 år, men i langt mindre grad enn for hele befolkningen i samme aldersgruppe. Det er i denne aldersgruppen det er størst avvik fra hele befolkningen. Av personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2011 og 2012 var henholdsvis 74 og 78 prosent bofaste. I hver av disse kohortene hadde 3 prosent dødd eller utvandret i den påfølgende femårsperioden. For 2011-kohorten hadde 24 prosent flyttet til en annen kommune, mens det gjaldt 19 prosent i samme aldersgruppe for 2012-kohorten. Dette utgjør henholdsvis 10 og 16 prosentpoeng mindre andeler som har flyttet, sammenlignet med hele befolkningen i samme aldersgruppe. Også blant dem som er 25-34 år er det færre personer med flyktningbakgrunn enn i hele befolkningen som har flyttet i løpet av denne femårsperioden.

For de andre aldersgruppene, 0-17 år og 35 år og eldre, er det større andeler av personer med flyktningbakgrunn som flytter enn i hele befolkningen.

Unge menn flytter mer enn unge kvinner

Menn med flyktningbakgrunn har tidligere flyttet mer enn kvinner med samme bakgrunn. Selv om andelen som flytter totalt sett har gått ned, er det fremdeles forskjeller mellom kjønnene. I tabell 6.2 ser vi fordelingen på alder og kjønn for 2007-2012-kohortene samlet.

Tabell 6.2 Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting, fordelt etter alder ved bosetting og kjønn. Gjennomsnitt for personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012. Prosent

	Antall bosatte	Bosatt i Norge	Første bosteds-kommune	Annen kommune i fylket	Annet fylke utenom Oslo	Flyttet til Oslo	Ut-vandret	Død
I alt	Antall			Prosent				
Begge kjønn	40 048	97	79	5	9	5	3	:
Menn	21 577	97	77	5	10	5	3	:
Kvinner	18 471	97	81	4	8	4	3	:
0-17 år								
Begge kjønn	16 873	97	79	5	9	4	3	:
Menn	9 684	97	78	5	10	4	3	:
Kvinner	7 189	97	81	4	9	3	3	:
18-24 år								
Begge kjønn	6 137	97	73	6	11	7	3	:
Menn	2 919	97	70	7	12	8	3	:
Kvinner	3 218	97	75	5	10	7	3	:
25-34 år								
Begge kjønn	10 188	97	77	5	9	6	3	:
Menn	5 417	97	75	5	10	7	3	:
Kvinner	4 771	98	80	4	9	5	2	:
35 år og over								
Begge kjønn	6 850	97	85	3	6	3	3	:
Menn	3 557	96	83	3	6	3	4	:
Kvinner	3 293	97	86	2	6	3	3	:

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I alt er det 20 prosent av mennene og 16 prosent av kvinnene i disse kohortene som har flyttet fem år etter første bosetting, som er mindre andeler enn for noen år siden. Andelen menn og kvinner som har flyttet har gått ned i alle aldersgrupper.

I aldersgruppen 0-17 år er det i alt mange flere menn enn kvinner, som blant annet skyldes et stort overskudd av menn blant enslige mindreårige flyktninger. Menn utgjør 84 prosent blant de enslige mindreårige flyktningene, og det er høy flyttemobilitet blant menn i denne gruppen (Kirkeberg og Lunde 2020). Av tabell 6.2 ser vi at andelen bofaste menn fem år etter bosetting er noe mindre enn for kvinner, henholdsvis 78 og 81 prosent.

Det er størst forskjell mellom kvinner og menn i aldersgruppen 18-24 år når vi ser på hvor mange som har flyttet innen fem år. Her er det 5 prosentpoeng flere menn enn kvinner som flytter. Dette kan ha sammenheng med at det er mange flere enslige menn enn kvinner blant personer med flyktningbakgrunn, og at enslige er mer mobile.

Når vi ser på hvor mange som har flyttet fra sin første bostedskommune til Oslo, er det nesten like mange kvinner som menn. I aldersgruppen 18-24 år, hvor det tradisjonelt har vært flest menn som flytter til Oslo, er forskjellen mellom menn og kvinner nærmest utjevnet. Bare 1 prosentpoeng skiller – 8 prosent av mennene og 7 prosent av kvinnene. Blant dem som har flyttet til en annen kommune i fylket eller til et annet fylke, er det 2 prosent flere menn enn kvinner.

I alle aldersgrupper er det flere bofaste kvinner enn menn. Når vi ser på flyttemønsteret er det også en liten overvekt av menn som flytter både til en annen kommune i fylket, til en kommune i et annet fylke og til Oslo. Forskjellen mellom kjønn er imidlertid små, sammenlignet med tidligere kohorter (Thorsdalen 2014, Ordemann 2017).

6.2. Familietype

Tabell 6.3 viser hvilke familietyper personene med flyktningbakgrunn bosatt i 2011-kohorten tilhører, mens tabell 6.4 viser familietypene for 2012-kohorten. Alle i samme familie får samme kjennemerke. Det betyr for eksempel at et barn som bor sammen med sine gifte foreldre tilhører «ektepar med barn». Måletidspunktet for

registrert familietype er fem år etter første bosetting, altså 1.1.2017 for 2012-kohorten (til forskjell fra alder som er målt ved bosetting). Det betyr at familiesituasjonen kan ha endret seg fra de ble bosatt første gang. For eksempel kan de som er registrert som aleneboende i 2017 ha flyttet fra en familie, enten fordi de har vært barn i denne familien eller på grunn av samlivsbrudd.

Tabell 6.3 Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011, familietyper i 2016. Prosent

	Antall personer	Bosatt i første bostedskommune	Flyttet til		Flyttet til Oslo
			annen kommune i fylket	annet fylke, ikke Oslo	
	Antall	Prosent			
Hele 2011-kohorten	6 933	80	5	8	5
Ektepar uten barn	117	78	5	12	5
Ektepar med barn	2 674	90	2	6	2
Enslig mor med barn	1 335	87	2	6	5
Enslig far med barn	77	87	1	9	3
Samboerpar med felles barn	235	80	7	12	1
Enslig mann	1 706	69	9	13	8
Enslig kvinne	591	74	9	11	7

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 6.4 Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012, familietyper i 2017. Prosent

	Antall personer	Bosatt i første bostedskommune	Flyttet til		Flyttet til Oslo
			annen kommune i fylket	annet fylke, ikke Oslo	
	Antall	Prosent			
Hele 2012-kohorten	7 220	81	4	8	4
Ektepar uten barn	133	80	4	10	7
Ektepar med barn	2 955	90	3	6	2
Enslig mor med barn	1 357	87	3	6	4
Enslig far med barn	82	89	2	4	5
Samboerpar med felles barn	265	74	5	15	5
Enslig mann	1 622	74	8	12	6
Enslig kvinne	617	74	8	10	8

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Familier med barn er gjerne mest knyttet til sin første bosettingskommune. Barna går på skole og får venner i nærmiljøet, som gjør at familien blir mindre mobile. For familier uten barn og enslige er det ofte mindre som knytter dem til et lokalmiljø, og disse flytter i større grad. Valg av bosted kan være avhengig av sosiale nettverk og muligheter for utdanning og arbeid.

Vi ser her at personer som bor i familietyper **ektepar med barn** er de som har flyttet minst. 90 prosent av disse har blitt boende i sin første bosettingskommune fem år etter. Dette gjelder både for 2011- og 2012-kohorten. **Enslige mødre og fedre** er også svært bofaste, nesten ni av ti for både 2011- og 2012-kohortene. Det er noen årlige variasjoner i flyttemønsteret for enslige mødre og fedre når vi ser på hvor mange som flytter og hvor de flytter til. Det er litt flere som flytter til et annet fylke enn til Oslo blant de enslige mødrene. For de enslige fedrene er det mer årlige variasjoner. Det er viktig å merke seg at det er få enslige fedre i disse kohortene, og at det kan være tilfeldige variasjoner fra én kohort til en annen.

Aleneboende menn og kvinner er blant dem som flytter mest, selv om de fleste er bofaste også i denne gruppen. Sammenlignet med de andre familietyperne, er det denne gruppen som har størst andeler som flytter til en annen kommune i bosettingsfylket, til en kommune i et annet fylke og til Oslo.

Tidligere har enslige menn flyttet mer enn enslige kvinner. Denne trenden snudde fra 2007- og 2008-kohortene, da enslige kvinner i større grad forlot første bosettingskommune (Thorsdalen, 2014). For 2011-kohorten var 69 prosent av de

aleneboende mennene og 74 prosent av de aleneboende kvinnene bofaste. Vi ser en svak tendens til at en større andel av mennene flyttet til et annet fylke enn Oslo (13 prosent) sammenlignet med de enslige kvinnene (11 prosent), og at de i litt større grad også flyttet til Oslo.

At enslige menn er blitt mer bofaste, og at forskjellen mellom de aleneboende mennene og kvinnene er blitt mindre, er tydeligere for 2012-kohorten. Her er andelen enslige kvinner og menn som var bofaste like stor – 74 prosent. Litt større andel av de enslige mennene flyttet til et annet fylke utenom Oslo, sammenlignet med kvinner i samme situasjon. Blant kvinnene var det en større andel som flyttet til Oslo.

Det går ikke frem av tallene om de aleneboende er personer som har flyttet fra en annen husholdningstype. Dermed vet vi ikke om dette er personer som bodde alene da de kom til Norge, om de har gjennomgått samlivsbrudd, eller om det er voksne barn som har flyttet fra foreldrene sine for å starte for seg selv.

Blant **ektepar uten** barn er andelen bofaste på henholdsvis 78 og 80 prosent for 2011- og 2012-kohorten. De flytter i størst grad til en kommune i et annet fylke, utenom Oslo. For 2012-kohorten var ektepar uten barn likevel blant de familietyperne som hadde størst andel som flyttet til Oslo – 7 prosent.

Samboerpar med felles barn har hatt en nokså ustabil andel med bofaste når vi ser på tidligere kohorter. Variasjoner fra kohort til kohort bekrefte i tabell 6.4. For 2011-kohorten ble 80 prosent boende i bostedskommunen sin fem år etter. For 2012-kohorten hadde andelen bofaste gått ned til 74 prosent. Blant samboerpar med felles barn i denne siste kohorten er det altså flere som har flyttet, og da helst til et annet fylke utenom Oslo.

6.3. Overføringsflyktninger er mest bofast

Vi skal her se nærmere på alle personer med flyktningbakgrunn som var 18 år og eldre ved bosetting i perioden 2007-2012, etter flyktningstype. Av disse var 84 prosent primærflyktninger, som i tabell 6.5 er delt inn i overføringsflyktninger og asyltilfeller. De resterende 16 prosentene var familietilknyttet til en primærflyktning. Det vil si at de var i familie fra før, eller at de giftet seg med en primærflyktning etter at denne personen hadde kommet til Norge. Asyltilfeller utgjør 69 prosent av alle personer med flyktningbakgrunn, og 60 prosent av disse var menn. Blant overføringsflyktningene var det en større andel kvinner enn menn – henholdsvis 57 og 43 prosent. Blant de familietilknyttede var åtte av ti kvinner, mens bare to av ti var menn.

Tabell 6.5 Bosted for personer med flyktningbakgrunn fem år etter første bosetting, etter flyktningstype¹ og kjønn. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012, 18 år eller eldre ved bosetting. Prosent

		Bosatt i Norge fem år etter bosetting							
		Opp- rinnelig bosatt Norge	Bosatt i bostedskommune ommune	Første i fylket	Annen utenom Oslo	Annet fylke Oslo	Flyttet til Oslo	Ut- vandret	Død
		Antall	Prosent						
Alle	Alle	23 175	97	78	4	9	6	3	-
	Menn	11 893	97	76	5	10	6	3	-
	Kvinner	11 282	97	81	4	8	5	3	-
Overføringsflyktninger	Alle	3 598	98	85	3	7	3	2	-
	Menn	1 540	98	86	3	6	3	2	-
	Kvinner	2 058	98	85	3	7	3	2	-
Asyltilfeller	Alle	15 868	97	76	5	10	7	3	-
	Menn	9 549	97	75	6	10	7	3	-
	Kvinner	6 319	98	79	4	9	6	2	-
Familietilknyttede	Alle	3 695	95	80	4	8	3	5	-
	Menn	794	92	76	4	7	5	8	-
	Kvinner	2 901	96	81	4	8	3	4	-

¹ Kategoriene «andre» og «uspesifisert» er ikke med
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når vi ser på alle personer med flyktningbakgrunn bosatt i periode 2007-2012, bor 85 prosent av overføringsflyktningene i samme kommune fem år etter første bosetting. Dette gjør dem til den mest bofaste gruppen blant alle personer med flyktningbakgrunn. Sammenlignet med samme gruppe i forrige monitor (2005-2010-kohortene) er det ingen forskjell, men fra 2003-2008-kohortene er det en liten økning, fra 82 prosent. Det er liten forskjell mellom menn og kvinner, henholdsvis 86 og 85 prosent.

De som kommer til Norge av asylgrunner er mindre bofaste – 76 prosent. Vi ser også at det er kjønnsforskjeller i denne gruppen – 79 prosent av kvinnene og 75 prosent av mennene bor i samme kommune fem år etter. 10 prosent av asyltilfellene flyttet til en kommune i et annet fylke utenom Oslo, 7 prosent flytter til Oslo, mens 5 prosent flytter til en annen kommune i samme fylke.

Blant familietilknyttede er åtte av ti bofaste. Det er særlig kvinnene som blir boende i sin første bostedskommune. Mennene flytter i litt større grad til Oslo enn det kvinnene gjør, og utvandring er dessuten størst blant de mannlige familietilknyttede. Dette har vi også sett i tidligere monitorer for sekundærflytting (Thorsdalen 2014, Ordemann 2017). Her er det verdt å merke seg at det er et lite antall mannlige familietilknyttede sammenlignet med kvinnelige.

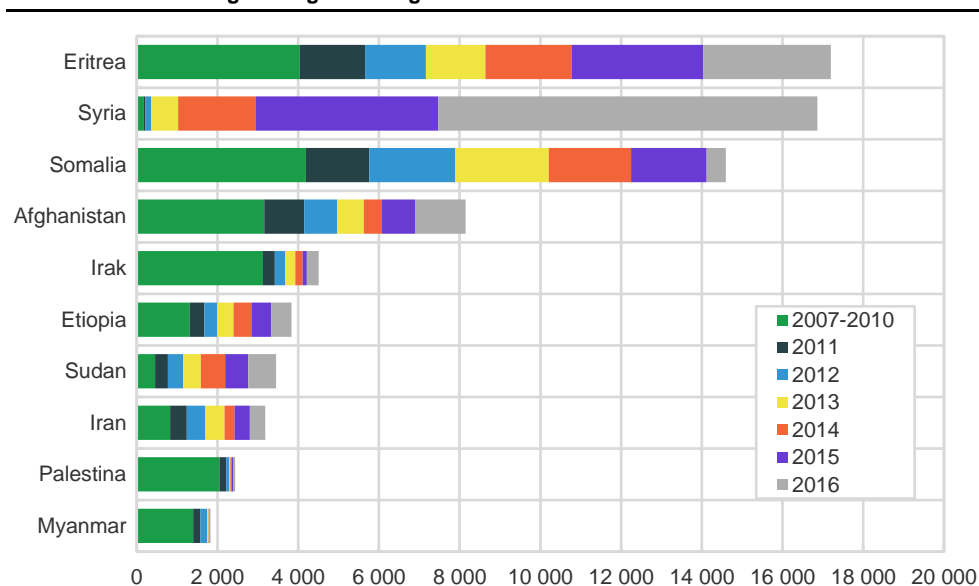
7. Bofaste og utflyttere bosatt 2007-2016 etter landbakgrunn

Frøydis Strøm

7.1. Bosetting etter landbakgrunn

Innvandringspolitikken og situasjonen rundt om i verden styrer hvor mange personer med flyktningbakgrunn som kommer til Norge, og hvilke land de kommer fra. Krieger og konflikter varierer i lengde, og påvirker flyktningstrømmen. Fra noen land er det store flyttestrømmer i et år eller to, mens det fra andre land fordeler seg over flere år. Figur 7.1 viser hvordan flyktningestrømmen har vært for de ti største gruppene som ble bosatt i perioden 2007 til 2016.

Figur 7.1 Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2016. De ti største gruppene etter landbakgrunn og bosettingsår. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå/UDI

I tiårsperioden fra 2007 til 2016 kom det flest personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea, med i alt 17 200 personer. Flyktningstrømmen herfra har vært relativt stor i flere år, og særlig de to siste årene i denne perioden. Syrere utgjorde den nest største gruppen, med nær 16 900 personer. Før 2014 kom det vært få syrere til Norge av fluktgrunner, og de fleste kom i 2015 og 2016. Somalia er det tredje største landet, hvor det kom 14 600 personer med flyktningbakgrunn fra i perioden 2007-2016. Herfra har det kommet en jevn strøm hvert år i hele denne perioden, men noen færre mot slutten av perioden.

Afghanistan og Irak har tidligere vært land som mange personer med flyktningbakgrunn har kommet fra. For tiårsperioden 2007-2016 er dette de fjerde og femte største landene. For afghanere har antallet tiltatt noe de siste årene i perioden, mens det for irakere har avtatt.

Så langt har vi studert flyttemønsteret til personer med flyktningbakgrunn som kom i 2011 og 2012, og hvor de var bosatt fem år etter. Disse to årene kom de fleste fra Somalia og Eritrea, men også en del fra Afghanistan. Vi skal her se nærmere på sammenhengen mellom landbakgrunn og flyttemønsteret til de som kom til Norge i perioden 2007 til 2012, og vi tar da for oss de fire største landene i denne perioden.

7.2. Bosted etter fem år, etter landbakgrunn. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012

Som i tidligere utgaver av «Monitor for sekundærflytting» beskrives flyttemønsteret til noen utvalgte nasjonaliteter. Dette gjelder land som har et visst antall personer med flyktningbakgrunn som har bodd lenge nok i Norge til at det har vært tid til sekundærflyttinger. I tillegg skal det ha vært bosatt så mange fra disse landene de siste årene at kunnskapen som kommer frem er relevant også for dagens bosetting av personer med flyktningbakgrunn. Somalia, Afghanistan og Irak har vært faste alle år. I de tre forrige utgavene er også Eritrea tatt med, som de siste årene har vært en sterkt voksende gruppe. Bortsett fra syrere, som begynte å komme til Norge i stort antall fra 2015, har eritreerne utgjort den største gruppen de siste årene. Det store flertallet av syrere har derimot ikke bodd lenge nok i Norge, til at vi kan kartlegge mønsteret for sekundærflytting ennå. De fire gruppene av personer med flyktningbakgrunn, som vi skal se ser nærmere på her, blir dermed somaliere, eritreere, afghanere og irakere.

Tabell 7.1 viser bosettingsstatus fem år etter for personer med flyktningbakgrunn som ankom i perioden 2007-2012. Totalt sett bodde 97 prosent av alle som ble bosatt i denne perioden fremdeles i Norge etter fem år. 3 prosent hadde utvandret, og ingen hadde dødd i denne perioden. 79 prosent bodde fremdeles i sin første bostedskommune. I alt hadde 14 prosent flyttet ut av første bosettingsfylke, enten til Oslo eller til en kommune i et annet fylke, og 5 prosent hadde flyttet til en annen kommune i fylket.

Tabell 7.1 Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting, for de største gruppene bosatt 2007-2012. Antall og prosent

	Opprinnelig kohort	Bosatt i Norge	Første bosteds-kommune	Annen kommune i fylket	Annet fylke		Utvandret	Død
					utenom Oslo	Flyttet til Oslo		
	Antall				Prosent			
Alle personer med flyktningbakgrunn	40 048	97	79	5	9	5	3	-
Herav:								
Somalia	7 896	96	79	3	7	7	4	-
Eritrea	7 163	98	82	5	8	4	2	-
Afghanistan	4 970	98	73	7	12	7	2	-
Irak	3 673	95	73	6	11	4	5	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er forskjeller mellom personenes flyttemønster, etter hvilken landbakgrunn de har. Både somaliere og irakere utvandrer i større grad enn alle personer med flyktningbakgrunn sett under ett, med henholdsvis 4 og 5 prosent. Eritreere og afghanere utvandrer i minst grad (2 prosent).

Eritreere flytter minst, og 82 prosent av dem som kom i perioden 2007-2012 bodde i sin første bostedskommune fem år etter bosetting. Både afghanere og irakere flyttet i større grad enn gjennomsnittet for dem som ble bosatt i perioden 2007-2012. Både afghanere og irakere er minst bofaste av de gruppene vi ser på her, 73 prosent bodde i sin første bostedskommune fem år etter bosetting.

Relativt mange afghanere og somaliere har flyttet til Oslo fem år etter bosetting. Av alle dem som ble bosatt i perioden 2007-2012 har 7 prosent flyttet til Oslo etter fem års botid. Afghanere flytter også i relativt stor grad til et annet fylke utenom Oslo, som også irakere gjør, henholdsvis 12 og 11 prosent. Irakere flytter i liten grad til Oslo (4 prosent). Blant eritreere, som er de mest bofaste, er det også en relativt liten andel (4 prosent) som flytter til Oslo.

Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia

I alt kom det 7 900 personer med flyktningbakgrunn fra Somalia i perioden 2007-2012. De fleste ble bosatt i Oslo – vel 900 personer. Deretter var det Nordland med vel 800 og Hordaland med nesten 650 personer. De tre fylkene der det ble bosatt færrest somaliere i denne perioden var Aust-Agder, med vel 100 personer, Sogn og Fjordane og Finnmark, med vel 200 personer i hvert fylke.

Tabell 7.2 Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent

	Første bostedsfylke	Bosatt etter fem år	Netto innflytting	Prosentvis endring
	Antall			
Alle	7 896	7 607	-289	-4
Oslo	915	1 374	459	50
Østfold	441	551	110	25
Vestfold	293	320	27	9
Rogaland	391	416	25	6
Akershus	489	483	-6	-1
Vest-Agder	299	277	-22	-7
Hordaland	638	589	-49	-8
Buskerud	458	418	-40	-9
Sør-Trøndelag	404	355	-49	-12
Hedmark	342	290	-52	-15
Telemark	518	438	-80	-15
Finnmark	236	199	-37	-16
Oppland	314	261	-53	-17
Troms	320	264	-56	-18
Møre og Romsdal	320	261	-59	-18
Aust-Agder	125	98	-27	-22
Nordland	823	605	-218	-26
Nord-Trøndelag	354	259	-95	-27
Sogn og Fjordane	216	149	-67	-31

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Etter fem år hadde 4 prosent av somaliene som ble bosatt fra 2007 til 2012 flyttet ut av landet. Vi har sett at somaliere i større grad enn andre flytter til Oslo, noe som også tabell 7.2 viser. For dem som ble bosatt i denne perioden, gikk antall somaliere bosatt i Oslo fra vel 900 til nesten 1 400, en økning på 50 prosent. Dette er likevel en moderat økning sammenlignet med tidligere. Også til Østfold var det en relativt stor nettoinnflytting i denne perioden, på 25 prosent. Andre fylker som hadde en positiv nettoinnflytting for somaliere i denne perioden var Vestfold og Rogaland.

I de andre fylkene var det en netto utflytting når vi ser på bosatte somaliere fem år etter første bosetting. Størst nettoutflytting i antall somaliere finner vi Nordland, som er ett av fylkene hvor det ble bosatt flest personer med flyktningbakgrunn fra Somalia ved ankomst. Den største prosentvise nedgangen finner vi i Sogn og Fjordane, som er et av fylkene det ble bosatt færrest somaliere i ved ankomst.

Tabell 7.3 Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia bosatt 2007-2015, som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

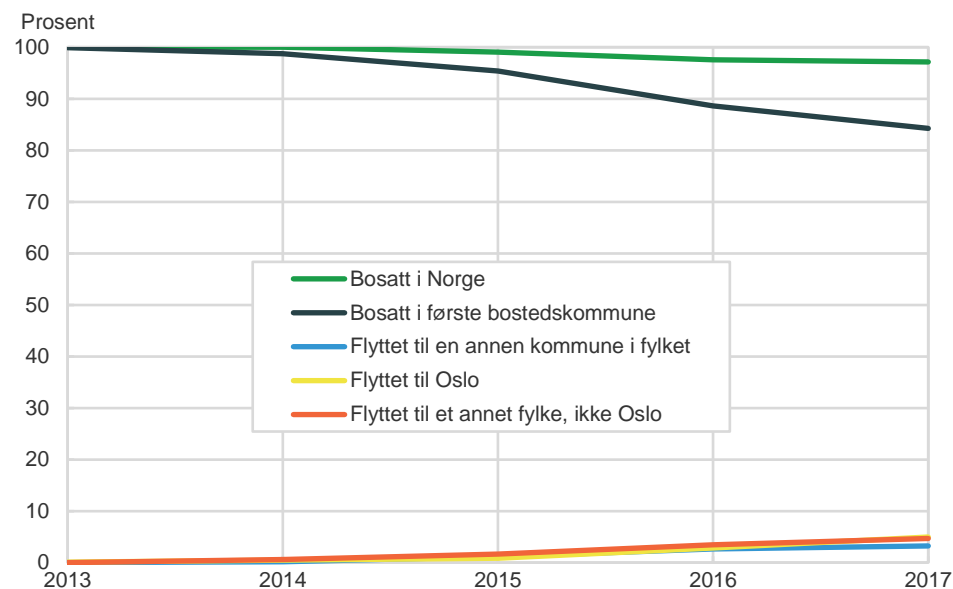
Kohort	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Andel som hadde forlatt første bostedskommune 1.1.2017	Bosettings-året	Prosent									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
2007	985	49	1	7	14	21	29	31	35	40	44	49	
2008	1 023	45	1	5	12	17	24	29	35	40	45		
2009	887	40	1	5	9	16	22	28	34	40			
2010	1 292	37	-	3	8	14	22	31	37				
2011	1 576	26	1	2	5	11	18	26					
2012	2 133	16	-	1	5	11	16						
2013	2 316	13	1	2	5	13							
2014	2 032	6	1	2	6								
2015	1 874	2	-	2									

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som for alle personer med flyktningbakgrunn, har det blitt færre sekundærflyttinger også blant somalierne. Det tar også lengre tid før de forlater sine første bostedskommuner. Blant dem som ble bosatt i 2007 hadde 14 prosent flyttet innen to år (år 3). For dem som ble bosatt i 2014, var andelen som hadde flyttet innen to år blitt mer enn halvert – 6 prosent.

I figur 7.2 ser vi nærmere på bosettingsmønsteret til somalierne i 2012-kohorten.

Figur 7.2 Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant somaliere som ble bosatt i 2012 er 84 prosent fremdeles bosatt i sin første bostedskommune fem år etter. 3 prosent hadde utvandret, og i alt 13 prosent hadde flyttet til en annen kommune. Svært få somaliere forlater første bostedskommune i løpet av første bostedtsår. Andelen som flytter øker imidlertid gradvis de påfølgende årene. Innen 1.1.2017 hadde 3 prosent flyttet til en annen kommune i bostedtsfylket, og 10 prosent flyttet til en kommune i et annet fylke, hvorav halvparten av disse flyttet til Oslo.

Personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea

Av de 7 200 personene med flyktningbakgrunn som kom fra Eritrea i perioden 2007 til 2012, ble de fleste bosatt i Hordaland, med vel 750 personer, Nordland med 700 og Akershus med 600 personer. I Finnmark ble det bosatt færrest personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea, under 100. Også i Østfold og Vestfold ble det bosatt relativt få, med om lag 150 personer i hvert av disse fylkene. Etter fem år hadde 2 prosent av alle eritreere som ble bosatt i denne perioden flyttet ut av landet.

Tabell 7.4 Personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent

	Første bosted	Bosted etter fem år		Netto innflytting	Prosentvis endring Prosent
		Antall			
Alle	7 163	7 048		-115	-2
Oslo	308	590		282	92
Rogaland	522	613		91	17
Østfold	141	160		19	13
Akershus	605	676		71	12
Buskerud	367	380		13	4
Hordaland	763	779		16	2
Sør-Trøndelag	403	392		-11	-3
Vest-Agder	308	287		-21	-7
Telemark	348	324		-24	-7
Hedmark	335	309		-26	-8
Møre og Romsdal	401	363		-38	-9
Vestfold	162	146		-16	-10
Aust-Agder	212	189		-23	-11
Oppland	471	405		-66	-14
Troms	406	336		-70	-17
Sogn og Fjordane	310	244		-66	-21
Nord-Trøndelag	330	260		-70	-21
Nordland	704	549		-155	-22
Finnmark	67	46		-21	-31

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som vi har sett, er eritreere den gruppen som i størst grad blir boende i sin første bosettingskommune av de gruppene vi ser på her. Til tross for at de i liten grad flytter, ser vi av tabell 7.4 at nettoinnflyttingen til Oslo likevel er stor. Oslo var blant fylkene som bosatte færrest personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea i perioden 2007-2012. Ved inngangen til 2017 var det blitt nesten dobbelt så mange bosatte i Oslo. Denne økningen må sees i sammenheng med at få ble bosatt i Oslo, og at andelen av kullet som bor i Oslo etter fem år fremdeles er mye mindre enn for personer med flyktningbakgrunn fra de andre landene. Også i Rogaland, Akershus, Østfold, Hordaland og Buskerud var det nettoinnflytting av eritreere. I de andre fylkene var det nettoutflytting. I Finnmark hadde om lag hver tredje eritreer flyttet fra fylket. Fra Nordland, Nord-Trøndelag og Sogn og Fjordane flyttet om lag to av ti.

Tabell 7.5 Personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea bosatt 2007-2015, som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

Kohort	Antall personer med flyktningbakgrunn i alt	1.1.2017	Bosettings-året									
			År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
2007	241	37	1	7	10	16	20	24	25	27	33	37
2008	566	36	1	2	7	12	17	22	27	33	36	
2009	1 559	35	1	2	7	13	19	25	30	35		
2010	1 676	32	1	2	7	14	20	26	32			
2011	1 616	24	1	2	6	13	17	24				
2012	1 505	17	1	2	6	11	17					
2013	1 477	11	1	2	5	11						
2014	2 138	6	1	2	6							
2015	3 251	1	-	1								

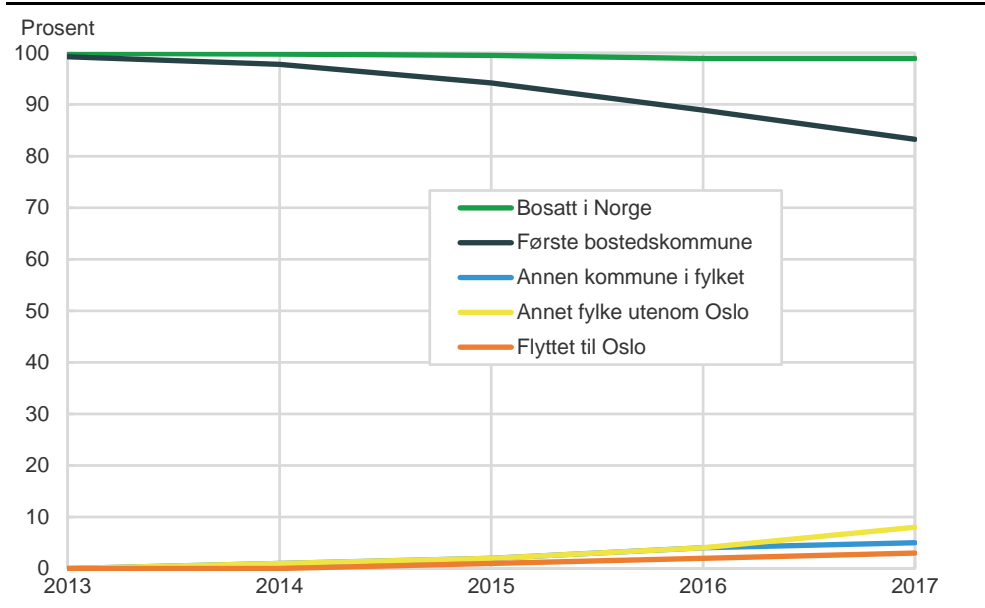
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Ser vi på de årlige kohortene i perioden 2007-2015, kom det et økende antall personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea fra 2009. I løpet av det første året er det nesten ingen som flytter. Dette kan sees i sammenheng med at man mister retten til å delta i introduksjonsprogrammet dersom man flytter fra første bostedskommune i løpet av de to første årene. I likhet med somalierne, ser vi at også eritreerne begynner å flytte vekk fra sin første bostedskommune etter noen år. For 2007-kohorten var det 7 prosent som flyttet år 2, mens andelen som hadde

flyttet i år 2 i de senere kohortene bare var på 2 prosent. Det er verdt å merke seg at 2007- og 2008-kohortene var små.

I figur 7.3 ser vi nærmere på flyttemønsteret til eritreerne i 2012-kohorten.

Figur 7.3 Personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant eritreere som ble bosatt i 2012, hadde 17 prosent forlatt sin bostedskommune innen 1.1.2017. Bare 1 prosent hadde utvandret eller dødd i denne femårsperioden, mens i alt 16 prosent hadde flyttet til en annen kommune. 5 prosent hadde flyttet til en annen kommune i bostedets fylke, og i alt 11 prosent hadde flyttet til en kommune i et annet fylke. Eritreerne flytter i mindre grad til Oslo sammenlignet med dem som kom fra Somalia samme år. De flytter imidlertid i større grad til en kommune i et annet fylke.

Personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan

I perioden 2007-2012 ble det bosatt om lag 5 000 personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan. Det er en ganske god spredning av førstegangsbosatte i alle fylkene, men flest ble bosatt i Oslo – nesten 600 personer. Deretter var det Nordland med vel 500 og Akershus med om lag 350 personer. Det ble bosatt færrest i Sogn og Fjordane, med under 100 personer. Etter fem år hadde 2 prosent av alle afghanerne som ble bosatt i denne perioden flyttet ut av landet.

Tabell 7.6 Personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent

	Første bosted	Bosted etter	Netto innflytting	Prosentvis endring Prosent
		fem år Antall		
Alle	4 970	4 878	-92	-2
Oslo	577	866	289	50
Akershus	358	473	115	32
Østfold	125	164	39	31
Buskerud	304	359	55	18
Rogaland	293	330	37	13
Hedmark	191	203	12	6
Hordaland	193	201	8	4
Vestfold	206	202	-4	-2
Vest-Agder	277	272	-5	-2
Sør-Trøndelag	286	268	-18	-6
Aust-Agder	177	163	-14	-8
Oppland	262	210	-52	-20
Telemark	252	199	-53	-21
Sogn og Fjordane	91	70	-21	-23
Møre og Romsdal	177	131	-46	-26
Nord-Trøndelag	209	149	-60	-29
Finnmark	249	158	-91	-37
Nordland	514	325	-189	-37
Troms	229	135	-94	-41

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Oslo hadde den største nettoinnflyttingen av afghanere fem år etter bosetting, med en økning på 50 prosent. Også i seks andre fylker var det positiv nettovest: Akershus, Buskerud, Østfold, Rogaland, Hedmark og Hordaland. I de andre fylkene var det nettoutflytting.

Nordland er et av fylkene der det ble bosatt flest personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan i perioden 2007-2012. I dette fylket har det imidlertid vært størst nettoutflytting målt i antall – 189 personer flyttet fra fylket. Størst prosentvis nedgang finner vi i Troms, hvor det var bosatt 41 prosent færre personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan fem år etter første bosetting.

Tabell 7.7 Personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan bosatt 2007-2015 som hadde forlatt sin første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

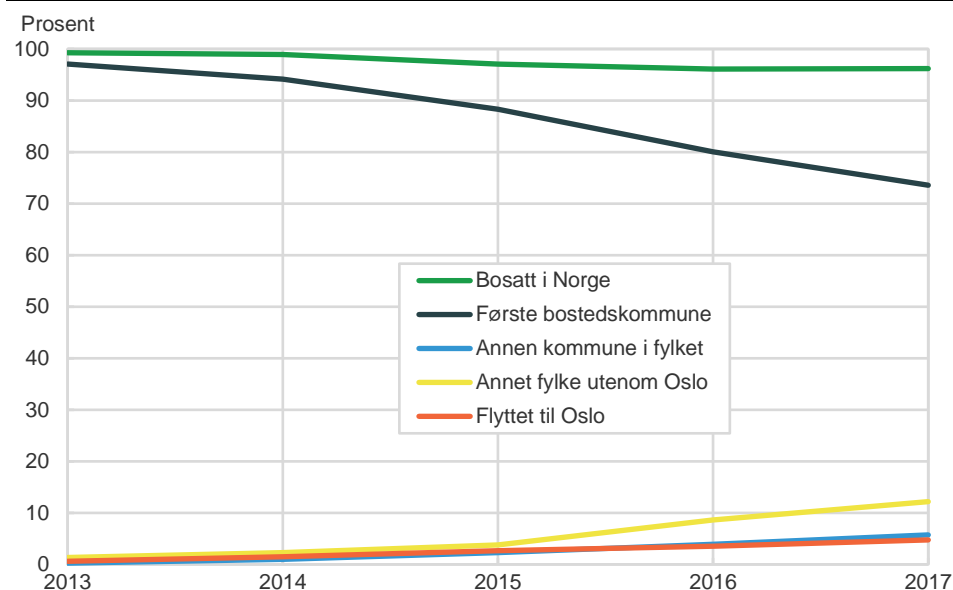
Kohort	Personer med flyktningbakgrunn i alt Antall	1.1.2017	Bosettings- året	Prosent									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
2007	403	54	2	6	12	18	24	29	38	44	49	54	
2008	506	48	3	7	12	20	28	34	39	43	48		
2009	1 185	44	2	4	9	19	27	34	41	44			
2010	1 063	42	2	5	10	19	28	36	42				
2011	992	36	3	6	11	18	28	36					
2012	821	26	3	6	12	20	26						
2013	659	17	2	5	12	17							
2014	446	10	1	4	10								
2015	819	4	2	4									

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant afghanere er det også få som flytter i løpet av det første bosettingsåret, og også etter to år er det få som har flyttet. Andelen som flytter øker imidlertid med økende botid også for afghanere. For de som har bodd i Norge lenger, ser det ut til at det etter hvert blir større andeler som flytter for de nyere kohortene. For eksempel ser vi at det i 2011-kohorten var 36 prosent som flyttet i år 6, mens andelen for 2007-kohorten var på 29 prosent i år 6. På den måten skiller afghanerne seg fra somaliere og eritreere, der det er en større stabilitet for eldre og nyere kohorter. Ni år etter bosetting hadde nesten halvparten av afghanerne som kom i 2007- og 2008-kohortene flyttet ut av bosettingskommunen.

I figur 7.4 ser vi nærmere på bosettingsmønsteret til afghanere i 2012-kohorten.

Figur 7.4 Personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant afghanere som ble bosatt i 2012, hadde 26 prosent forlatt sin første bostedskommune innen 1.1.2017. 4 prosent hadde utvandret, og i alt 23 prosent hadde flyttet til en annen kommune. 17 prosent flyttet ut av bosettingsfylket sitt. Afghanere flyttet i større grad til en kommune i et annet fylke utenom Oslo (12 prosent), sammenlignet med både somaliere og eritreere. 5 prosent hadde flyttet til Oslo. 6 prosent hadde flyttet til en annen kommune i fylket.

Personer med flyktningbakgrunn fra Irak

I perioden 2007 til 2012 ble det bosatt 3 700 personer med flyktningbakgrunn fra Irak. De fleste, vel 400, ble bosatt i Oslo. Deretter var det Akershus og Hordaland som bosatte flest, med nesten 350 personer i hvert av disse fylkene. Det ble bosatt færrest i Sogn og Fjordane, med under 50 personer. Også i Aust-Agder og Finnmark ble det bosatt få personer med flyktningbakgrunn fra Irak disse årene, under 100 personer. Etter fem år hadde fem prosent av irakerne som ble bosatt mellom 2007 og 2012 utvandret.

Tabell 7.8 Personer med flyktningbakgrunn fra Irak bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent

	Første bostedsfylke	Bosted etter fem år Antall	Netto innflytting	Prosentvis endring Prosent
Alle	3 673	3 500	-173	-5
Østfold	284	390	106	37
Oslo	426	537	111	26
Rogaland	166	190	24	14
Vestfold	204	222	18	9
Akershus	344	346	2	1
Buskerud	233	223	-10	-4
Vest-Agder	159	143	-16	-10
Telemark	169	152	-17	-10
Oppland	177	153	-24	-14
Møre og Romsdal	180	155	-25	-14
Hordaland	339	293	-46	-14
Sør-Trøndelag	177	148	-29	-16
Aust-Agder	54	43	-11	-20
Hedmark	134	107	-27	-20
Finnmark	82	61	-21	-26
Sogn og Fjordane	38	27	-11	-29
Troms	172	111	-61	-35
Nordland	233	141	-92	-39
Nord-Trøndelag	102	58	-44	-43

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant irakerne som ble bosatt i Norge mellom 2007 til 2012, har det vært størst vekst i Oslo og Østfold, hvor det var bosatt over 100 flere personer med flyktningbakgrunn fra Irak etter fem år. Den største prosentvise veksten var i Østfold. Etter fem år bodde det 37 prosent flere irakere i Østfold enn ved første bosettingstidspunkt. Også i Rogaland, Vestfold og Akershus har det vært en positiv vekst, mens det i de andre fylkene har vært en negativ endring, altså nettoutflytting. Størst fraflytting i antall var det i Nordland, der nesten 100 personer hadde flyttet fra fylket. Størst prosentvis fraflytting finner vi i Nord-Trøndelag, med 43 prosent.

Tabell 7.9 Personer med flyktningbakgrunn fra Irak bosatt 2007-2015 som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

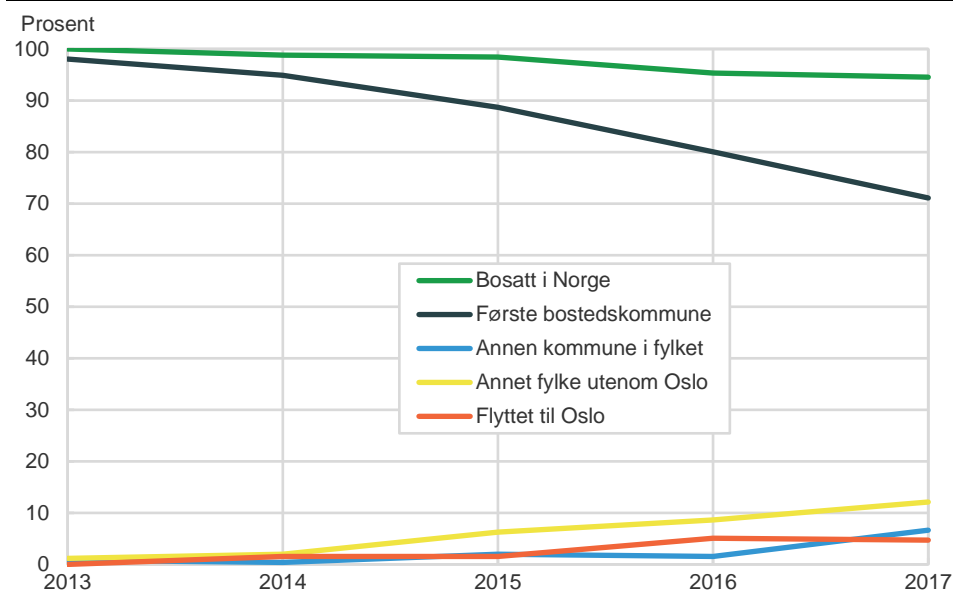
Flyktninger i alt	Alle som hadde forlatt første bostedskommune innen utgangen av											
	1.1.2017	Bosettings- året	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
Kohort	Antall	Prosent										
2007	589	45	2	9	13	22	27	32	37	39	42	45
2008	1 005	44	3	7	11	18	25	31	36	41	44	
2009	994	42	1	7	13	22	27	34	37	42		
2010	536	38	3	7	12	18	24	32	38			
2011	293	36	1	7	14	22	29	36				
2012	256	29	2	5	11	20	29					
2013	252	24	2	6	18	24						
2014	186	16	2	8	16							
2015	102	7	-	7								

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I likhet med somaliere, eritreere og afghanere er det svært få irakere som flytter i løpet av sitt første bosettingsår. Irakerne skiller seg imidlertid ut fra de andre landgruppene vi ser på her, ved at det er større andeler som flytter innen utgangen av år 2.

Også irakere flytter etter som de får lengre botid i Norge. Nesten 30 prosent av irakerne som ble bosatt i 2011 og 2012 hadde flyttet fra sin første bostedskommune innen seks år. Dette er omtrent like store andeler som for afghanere, men større enn for somaliere og eritreerne. Heller ikke irakerne hadde nedgang i sekundærflytting fra tidligere til nyere kohorter.

I figur 7.5 ser vi nærmere på bosettingsmønsteret til irakere i 2012-kohorten.

Figur 7.5 Personer med flyktningbakgrunn fra Irak bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Selv om irakerne utgjør en stor gruppe av personer med flyktningbakgrunn som kom til Norge i perioden 2007-2012, har det kommet færre de siste årene. Når vi ser på dem som ble bosatt i 2012, er det få personer med flyktningbakgrunn fra Irak, sammenlignet med Somalia, Eritrea og Afghanistan, bare 256 personer.

Blant irakerne som ble bosatt i 2012, hadde 29 prosent forlatt sin første bostedskommune innen 1.1.2017. Knappt 5 prosent hadde utvandret i løpet av femårsperioden, mens vel 23 prosent hadde flyttet til en annen kommune. Flyttemønsteret til irakerne ligner på afghanernes, ved at en relativt stor andel (12 prosent) har flyttet til en kommune i et annet fylke utenom Oslo. 5 prosent hadde flyttet til Oslo, og 7 prosent hadde flyttet til en annen kommune i fylket.

8. Bydelene i Oslo

Frøydis Strøm

8.1. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i Oslo i 2011 og 2012, bosted etter fem år

Det har blitt mindre sekundærflytting i hele landet de siste årene. Oslo er den kommunen som har flest bosatte personer med flyktningbakgrunn, og som over tid har hatt størst grad av bofasthet, med en liten nedadgående trend fra 2005 (95 prosent) til 2012 (90 prosent). Vi vil i dette kapitlet se på hvordan bofasthet, inn- og utflytting i bydelene i Oslo ser ut for 2011- og 2012-kohortene sammenslått.

For 2005- og 2006-kohortene var det i snitt 95 prosent bofaste i Oslo kommune, det samme for 2007- og 2008-kohortene. For 2009- og 2010-kohortene var andelen bofaste 93 prosent, og for 2011- og 2012-kohortene var det i snitt 91 prosent bofaste i kommunen (se kapittel 4). Det har derimot vært mindre bofasthet og større variasjoner fra kohort til kohort når vi ser på andelen bofaste i bydelene i Oslo. Fra 2005/2006-kohortene (Andreassen 2013) gikk andelen ned fra 63 prosent til 53 prosent for 2007/2008-kohortene (Thorsdalen 2014). Deretter økte andelen til 59 prosent for 2009/2010-kohortene (Ordemann 2017). De to siste kohortene – 2011 og 2012 – har igjen hatt en liten økning til 62 prosent bofaste i bydelene. Dette er omtrent like mange som vi så for 2005- og 2006-kohortene.

Vi har sett at de fleste som bosetter seg i Oslo, blir boende i kommunen. Det er vanligere å flytte mellom bydelene enn å flytte ut av Oslo. Det er imidlertid variasjoner fra kohort til kohort, og det er forskjeller mellom bydelene.

Siden SSBs data over befolkningens bosted er påført bydelsopplysninger kun per 1. januar hvert år, har vi ikke data om bydel ved bosetting, men først 1.1. året etter bosetting. Dermed mister vi flyttingene mellom bydeler i løpet av bosettingsåret i denne analysen.

Tabell 8.1 gir tall for personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i Oslo i 2011 og 2012, og viser andel bofaste og andel som har flyttet fem år etter bosetting. De to kohortene er slått sammen for å unngå for små tall. Selv om vi slår sammen de to kohortene er det likevel noen bydeler som har svært få bosatte. Aller færrest har Ullern og Bjerke med 43 personer i hver bydel. Små tall betyr at det kan gi store utslag på den prosentvise fordelingen når bare noen få flytter. Dette gjør også at endringer fra kohort til kohort kan være tilfeldige.

Tabell 8.1 Personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i Oslo i 2011 og 2012, bydel 1. januar året etter bosetting og bosted fem år etter første bosetting. Antall og prosent

	Bosatt 1.1. året etter bosetting	Bor i samme bydel	Bor i annen bydel	Bor i annet fylke	Utvandret eller død
	Antall	Prosent			
Oslo i alt	1 021	62	29	5	4
Gamle Oslo	83	59	33	5	4
Grünerløkka	104	53	39	3	5
Sagene	73	73	18	4	5
St. Hanshaugen	82	48	48	4	1
Frogner	74	65	23	4	8
Ullern	43	60	37	2	-
Vestre Aker	52	83	13	-	4
Nordre Aker	49	82	14	2	2
Bjerke	43	44	47	-	9
Grovdal	54	65	24	7	4
Stovner	64	66	23	8	3
Alna	105	67	24	4	6
Østensjø	63	63	21	13	3
Nordstrand	57	60	28	4	9
Søndre Nordstrand	75	53	39	8	-

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Flytting mellom bydelene i Oslo

Sammenlignet med forrige monitor (2009- og 2010-kohortene) (Ordemann 2017) har andelen bofaste i bydelene i Oslo som helhet gått opp med 3 prosentpoeng, fra 59 prosent til 62 prosent. På landsbasis var andelen bofaste etter i fem år i kommunene 80 prosent for 2009-kohorten og 79 prosent for 2010-kohorten. For 2011- og 2012-kohortene er andelen henholdsvis 82 og 83 prosent. Andelen som flytter fra en bydel til en annen i Oslo er altså langt større enn andelen som flytter fra en kommune til en annen i resten av landet.

I Oslo kommune har bofastheten regnet på kommunenivået holdt seg stabilt høyt over tid. Selv om andelen som fremdeles bor i Oslo fem år etter bosetting har gått litt ned de siste årene, er det 92 prosent i 2011-kohorten og 90 prosent for 2012-kohorten som er bofaste i Oslo.

Sammenlignet med kommunene i hele landet generelt, er personer med flyktningbakgrunn langt mindre bofaste i bydelene i Oslo. Det er imidlertid variasjoner fra kohort til kohort. For 2011/2012-kohortene som ble bosatt i Oslo blir flest boende i bydelene Vestre Aker (83 prosent), Nordre Aker (82 prosent) og Sagene (73 prosent). Både Vestre og Nordre Aker hadde relativt store andeler med bofaste også for 2009/2010-kohortene, men Sagene hadde en av de minste andelen med bofaste for disse kohortene.

Blant bydeler med minst bofasthet er det flere bydeler som går igjen fra kohort til kohort. For 2011/2012-kohortene var det minst grad av bofasthet i Bjerke, med 44 prosent og St. Hanshaugen med 48 prosent. Nesten halvparten av dem som ble bosatt i disse to bydelene flyttet til en annen bydel, mens svært få flyttet ut til et annet fylke. Også Grünerløkka og Søndre Nordstrand har hatt stor utflytting til andre bydeler (39 prosent).

I tidligere monitorer har vi sett at det har vært enda større variasjoner mellom bydelene. For 2009/2010-kohortene fant vi den minste graden av bofasthet i St. Hanshaugen med 32 prosent, og den største i Ullern med 75 prosent. For kohortene før dette, 2007 og 2008, varierte graden av bofasthet fra 24 prosent (St. Hanshaugen) til 81 prosent (Nordstrand).

Det er bosatt personer med flyktningbakgrunn i alle femten bydelene i Oslo. Når vi ser på andelen bofaste i disse bydelene fra 2009-/2010-kohortene til 2011-/2012-kohortene, har sju bydeler hatt en økning i andel bofaste, og åtte har hatt en

nedgang. Den største økningen i andel bofaste hadde Sagene, med 20 prosentpoeng. Deretter hadde St. Hanshaugen en økning på 16 prosentpoeng. Størst nedgang hadde Ullern med 15 prosentpoeng. Tre bydeler hadde minst 70 prosent bofaste for 2011- og 2012-kohortene, mens det i forrige monitor var fem.

Om vi ser på dem som har flyttet til andre fylker, er tallene små, særlig om de sammenlignes med dem som er bosatt i andre deler av Norge. Østensjø er den bydelen flest har forlatt for å bosette seg i et annet fylke, 13 prosent. Fra Stovner og Søndre Nordstrand var det 8 prosent som flyttet til et annet fylke, og fra Grorud var det 7 prosent. I forrige monitor var det størst andel flyttinger til et annet fylke fra Søndre Nordstrand, også da med 8 prosent. Fra Vestre Aker og Bjerke var det ingen som flyttet fra til et annet fylke. I forrige monitor var det heller ingen utflyttinger til et annet fylke fra Vestre Aker, sammen med Ullern. Ellers ser det ikke ut til å være noen systematikk i slike flyttinger.

Flytting til bydelene

Samtidig med at det har vært mye flytting mellom bydelene, har også mange kommet flyttende til bydelene fra andre kommuner. Oslo er den kommunen som topper når det gjelder innflyttinger (se kapittel 5).

I tabell 8.2 ser vi hvilke bydeler i Oslo personene med flyktningbakgrunn ble bosatt i, og hvor de bodde fem år etter bosetting. Tabellen viser dessuten innflytting til de enkelte bydelene fra andre bydeler og kommuner.

Tabell 8.2 Personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i Oslo i 2011 og 2012, bydel 1.1. året etter bosetting. Bosted etter fem år og innflytting fra andre kommuner til bydelene. Antall og prosent

	Bosatt 1.1. året etter bosetting	Bor i samme bydel	Bor i annen bydel	Bor i annet fylke	Utvandret eller død	Fra andre bydeler	Fra andrefem kommuner	Bosatt 1.1. Bosatt fem år etter bosetting	Vekst	Prosentvis vekst
Oslo i alt	1 021	633	298	47	43	407	588	1 628	607	59
Gamle Oslo	83	49	27	4	3	62	102	213	130	157
Stovner	64	42	15	5	2	43	57	142	78	122
Grorud	54	35	13	4	2	19	49	103	49	91
Bjerke	43	19	20	-	4	25	34	78	35	81
Grünerløkka	104	55	41	3	5	45	84	184	80	77
Nordre Aker	49	40	7	1	1	19	23	82	33	67
Alna	105	70	25	4	6	40	63	173	68	65
Sagene	73	53	13	3	4	25	35	113	40	55
Søndre Nordstrand	75	40	29	6	-	25	49	114	39	52
Vestre Aker	52	43	7	-	2	17	12	72	20	38
Nordstrand	57	34	16	2	5	29	14	77	20	35
Østensjø	63	40	13	8	2	23	21	84	21	33
Ullern	43	26	16	1	-	14	9	49	6	14
Frogner	74	48	17	3	6	6	19	73	-1	-1
St. Hanshaugen	82	39	39	3	1	15	17	71	-11	-13

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Selv om det er mye flytting internt i Oslo, er likevel innflyttingen fra andre kommuner i landet større enn innflyttingen fra andre bydeler. Dette gjelder alle utenom fire bydeler: Østensjø, Nordstrand, Vestre Aker og Ullern.

Vi kan her se mønstre etter bydelenes plassering i Oslo, særlig når vi ser på øst og vest. Utflytting til andre bydeler er størst fra bydelene i vest. Nettoinnflyttingen fra andre kommuner har gått til bydelene i øst. Alle bydelene har noen som har flyttet ut av fylket, utvandret eller dødd, og det er litt mindre utflytting til andre fylker fra bydelene i vest.

Tallene i tabellen er basert på tall for bosatte, ikke flyttetall. Noen av dem som har kommet flyttende fra andre kommuner kan altså ha bodd i andre bydeler i Oslo før de kom til den bydelen der de bodde fem år etter første bosetting.

Flyttemønstre i bydelene

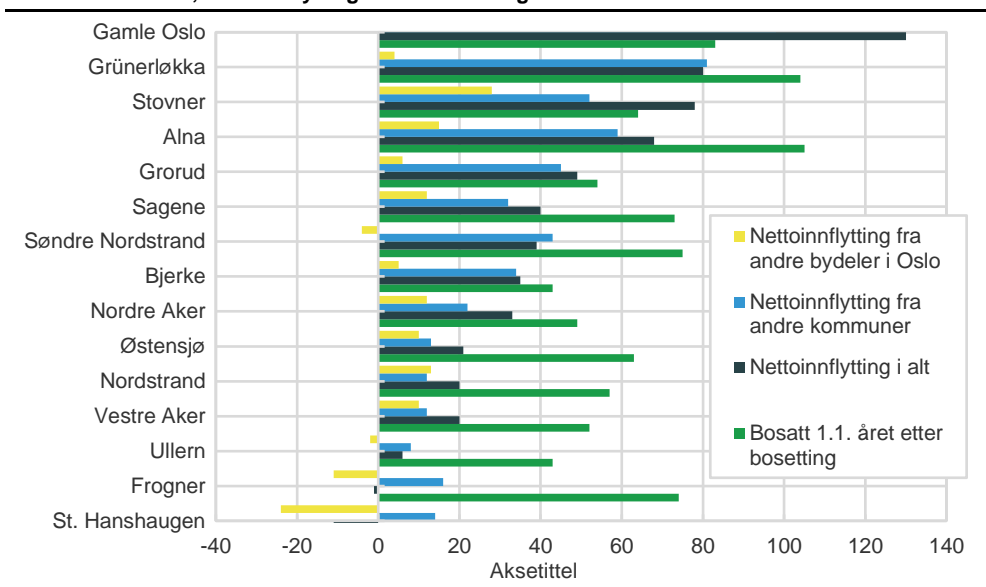
Flest personer med flyktningbakgrunn blir bosatt i bydeler som fra før har mange innvandrere. I flere bydeler i Oslo har over halvparten innvandrerbakgrunn, som Stovner, Alna og Grorud (Steinkellner 2019). Av figur 8.1 ser vi at dette er bydeler med stor nettoinnflytting av personer med flyktningbakgrunn. Fem år etter deres første bosetting er det flere som velger å bosette seg i disse bydelene. Som tidligere er det slik at sekundærflyttingene, både fra andre kommuner og mellom bydelene, bidrar til at det blir større andeler av personer med innvandrerbakgrunn i enkelte bydeler i Oslo.

Alna og Grünerløkka bosatte flest personer med flyktningbakgrunn fra 2011- og 2012-kohortene. Fra begge disse bydelene har det flyttet svært få til en annen kommune, og det har vært en vekst når vi ser på bosetting fem år etter.

Det er Gamle Oslo som har hatt størst innflytting når vi ser på situasjonen fem år etter, både målt i antall personer og prosentvis vekst. Bydelen har hatt en nettovækst på 130 personer, som utgjør 157 prosent. Også Stovner er blant bydelene som har hatt størst vekst, på 122 prosent. Deretter følger Grorud og Bjerke med prosentvis vekst på henholdsvis 91 og 81 prosent. Dette er bydeler der store andeler av befolkningen er innvandrere.

St. Hanshaugen og Frogner har hatt størst nettoutflytting til andre bydeler, med en negativ prosentvis vekst. I disse bydelene er det relativt små andeler med innvandrerbakgrunn.

Figur 8.1 Opprinnelig bosatte personer med flyktningbakgrunn i bydelene i Oslo i 2011 og 2012, nettoinnflytting internt i Oslo og i forhold til andre kommuner. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mest flytting mellom bydelene kort tid etter bosetting

Til forskjell fra flyttinger mellom kommuner, er flyttinger mellom bydelene i Oslo størst den første tiden etter bosetting, for så å avta (se tabell 8.3). Mens flyttingen ut av kommunene er på det laveste i år 2, for så å øke, er den på det høyeste for bydelene mellom år 2 og 4 og avtar deretter. Ser vi for eksempel på 2012-kohorten, hadde 14 prosent flyttet til en annen bydel i det tredje bosettingsåret. Året etter hadde andelen økt med 8 prosentpoeng, og deretter var det mindre økning i andelen som flyttet. Den første tiden flytter altså personer med flyktningbakgrunn som blir bosatt i Oslo hyppigere internt mellom bydelene enn de med flyktningbakgrunn som blir bosatt i andre kommuner flytter mellom kommuner. Deretter blir mobiliteten mer lik. Det er rimelig å tro at denne forskjellen forklares av at

personene med flyktningbakgrunn ikke mister rettigheter i introduksjonsordningen ved flytting mellom bydeler innenfor Oslo. Flytting som skjer i løpet av et år blir først registrert 1.1. året etter flytting.

Tabell 8.3 Personer med flyktningbakgrunn bosatt i en annen bydel enn den de bodde i 1. januar året etter første bosetting, etter kohort og botid. Kohortene 2011-2015. Kumulativ prosent

	Bosatt i Oslo, antall	Bydel 1.1. år 2, antall	Bodde i en annen bydel 1.1. Prosent				
			År 3	År 4	År 5	År 6	År 7
2011	589	498	13	20	27	31	36
2012	572	526	14	22	25	28	
2013	575	541	18	23	31		
2014	602	550	10	16			
2015	772	718	10				

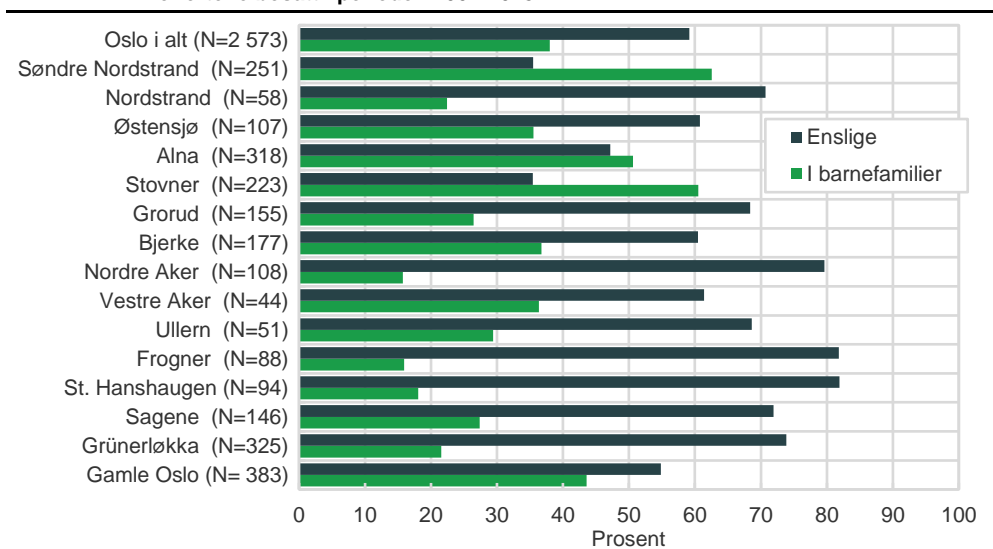
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Stor forskjell mellom hvilke bydeler barnefamilier og enslige innflyttere velger å flytte til

Vi skal nå se på familietyperne til personer med flyktningbakgrunn som flytter fra andre kommuner til Oslo og bydelene her. Vi lager en grov inndeling, og ser på enslige og barnefamilier (samboere/ektepar med barn og enslige mødre og fedre). Utvalget i tabellen er basert på målgrupper, bestående av flere kohorter sammen. Her gjelder det alle som ble bosatt i perioden 2007–2015, som inkluderer flere kohorter med flyttinger opptil seks år etter bosetting.

Blant innflytterne til Oslo er det store forskjeller når vi ser hvilke bydeler barnefamilier og enslige helst slår seg ned i (figur 8.2). Vi har tidligere sett at enslige flytter i større grad enn personer som tilhører barnefamilier, og at mange av dem flytter til Oslo. De enslige som flytter til Oslo er i flertall i de fleste bydelene. Størst forskjeller finner vi i St. Hanshaugen, Frogner og Nordre Aker, hvor mer enn 80 prosent av innflytterne er enslige. Bare i Søndre Nordstrand, Stovner og Alna er det større andeler av barnefamilier enn enslige. Disse bydelene går igjen også i de to foregående monitorene. For 2008-2012-kohortene var det dessuten noen flere bydeler som hadde et flertall av barnefamilier; Vestre Aker, Østensjø og Bjerke.

Figur 8.2 Enslige og personer i barnefamilier som andel av innflytterne til Oslo 2012-2016 for kohortene bosatt i perioden 2007-2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå
N = Alle innflyttere til bydelen i perioden 2012-2016

9. Økonomiske levekår før og etter sekundærflytting

Mads Ivar Kirkeberg og Jon Epland

Et viktig mål for integreringspolitikken er å sikre økonomisk selvforsørging gjennom deltakelse i arbeidsmarkedet (se f.eks. <https://www.imdi.no/sysselsetting-og-arbeidsliv/>). Blant innvandrere er det store forskjeller i hvilke forutsetninger man har for å komme inn på det norske arbeidsmarkedet, avhengig av blant annet innvandringsgrunn, utdanning og språkkunnskaper. Inntektsstatistikken til SSB har gjennom flere år vist at det er store forskjeller i de økonomiske levekårene hos ulike grupper innvandrere, og at et viktig skille går mellom de som har en tilknytning til arbeidslivet, og de som står utenfor, og som derfor er avhengige av ulike former for stønader. Inntektsnivået til stønadsmottakere vil som hovedregel ligge lavere enn den inntekten man kan oppnå som arbeidstaker. Statistisk sentralbyrås årlige sosiale rapportering over ulike lavinntektsgrupper, viser at personer med flyktningbakgrunn er en gruppe hvor en høy andel har en svak eller manglende tilknytning til arbeidsmarkedet, og hvor mange er avhengige av ulike økonomiske stønader som for eksempel sosialhjelp. Denne gruppen er sterkt overrepresentert nederst i inntektsfordelingen (se f.eks. Omholt 2019).

I dette kapitlet skal vi se nærmere på eventuelle forskjeller i de økonomiske levekårene til personer med flyktningbakgrunn *før og etter* sekundærflytting. Ved hjelp av paneldata fra SSBs inntektsstatistikk for husholdninger følger vi inntektssituasjonen til personer med flyktningbakgrunn over flere år. Vi ser først og fremst på den samlede inntekten til husholdningen som vedkommende tilhører. De økonomiske levekårene sammenlignes med bofaste personer med flyktningbakgrunn - de som fortsetter å bo i bosettingskommunen. Vi ser på ulike variabler som landbakgrunn, botid og husholdningsstørrelse. Kapitlet forsøker å gi noen svar på hvilke økonomiske konsekvenser det har å flytte fra bosettingskommunen. Medfører det at en flytter til et annet sted i landet en inntektsforbedring for eksempel ved at yrkesinntektene øker, eller er det motsatte tilfelle ved at stønadsandelen øker? I hvilken grad kan en observere en endring i flytternes inntekts sammensetning sammenlignet med de som ikke flytter? Medfører en flytting forbedret husholdningsøkonomi, eller øker sannsynligheten for å tilhøre lavinntektsgruppen? Kan det være slik at de uten jobb (og yrkesinntekt) ser sterkere grunner til å flytte enn de som er etablert på bosettingskommunens arbeidsmarked? I kapitlet ser vi også litt på om det er forskjeller i økonomiske levekår ut i fra hvilke deler av landet man flytter til.

Det har tidligere vært foretatt en analyse av hvordan personer med flyktningbakgrunn som flytter greier seg økonomisk sammenlignet med de som ikke flytter. Høydahl (2007) undersøkte sammenhengen mellom flyktningers sekundærflyttinger og graden av økonomisk selvhjulpenhet. Økonomisk selvhjulpenhet er i undersøkelsen definert som den andelen som yrkesinntekt utgjør av samlet inntekt. Høy andel yrkesinntekt betyr høy grad av selvhjulpenhet. Høydahl finner at det å flytte, i mange tilfeller fører til en raskere vei til økonomisk selvhjulpenhet. Men en viktig sammenheng er at de flyktningene som flytter, i utgangspunktet er mer økonomisk selvhjulpne enn de som blir boende i sin bosettingskommune. De som har flyttet blir fortore selvhjulpne enn de bofaste, men på lengre sikt utjevnes forskjellene ved at yrkesinntekten øker for både de som har flyttet og de som ikke har flyttet. Men undersøkelsen peker også på at det er til dels store forskjeller etter flyktningenes landbakgrunn, og til hvor i landet man flytter.

9.1. Hvordan måle økonomiske levekår?

Det er mest vanlig å benytte husholdningens samlede inntekter når man ønsker å måle økonomiske levekår. Den økonomiske velferden til de fleste av oss bestemmes ut fra de inntektene som mottas av den husholdningen vi tilhører. Inntekt blir som oftest registrert på individnivå, men blir som regel delt med andre medlemmer i husholdningen. Personer som selv tjener lite eller ingenting kan nyte godt av å bo sammen med husholdningsmedlemmer som tjener mer (Epland og Kirkeberg 2018). Vi benytter i dette kapitlet husholdningens *inntekt etter skatt*. Dette inntektsbegrepet vil være jevnere fordelt mellom husholdninger enn for eksempel kun yrkesinntekt, siden denne inntekten også omfatter ulike typer av sosiale stønader som pensjoner, barnetrygd, kontantstøtte, bostøtte, sosialhjelp med videre. I tillegg er den utlignede skatten fratrukket. Dette inntektsbegrepet viser med andre ord hva husholdningen har disponibelt til forbruk og sparing.

For å kunne sammenligne inntektsnivået til ulike typer husholdninger er det vanlig at man justerer husholdningsinntekten ved hjelp av såkalte ekvivalensskalaer eller forbruksvekter. Man beregner da *inntekt etter skatt per forbruksenhet*. En ekvivalensskala gir uttrykk for hvor stor inntekt en husholdning på for eksempel fire personer må ha, for å ha samme levestandard eller økonomiske velferd som en enslig person. Det må imidlertid bemerkes at når en benytter slike ekvivalensskalaer, forutsetter en at all husholdningsinntekt blir likt fordelt på alle husholdningsmedlemmer. Forbruksvektene skal både ta hensyn til at store husholdninger trenger høyere inntekt enn mindre husholdninger for å ha tilsvarende levestandard, men også at store husholdninger vil ha stordriftsfordeler når det gjelder flere goder (for eksempel TV, vaskemaskin, bredbåndstilknytning, avis, elektrisitetsting etc.). Det eksisterer flere typer ekvivalensskalaer. I denne rapporten benytter vi den såkalte EU-skalaen, som beregnes ved at første voksne husholdningsmedlem får vekt lik 1,0, mens neste voksne får vekt lik 0,5 hver og barn vekt lik 0,3 hver. Etter denne ekvivalensskalaen vil for eksempel en husholdning med to voksne og to barn ha til sammen $(1+0,5+0,3+0,3) = 2,1$ forbruksenheter. En slik tobarnsfamilie må da ha en inntekt etter skatt tilsvarende 2,1 ganger inntekten til en enslig, for å ha samme økonomiske levestandard.

Vi skal benytte Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger som kilde (nærmere omtalt i avsnitt 1.1). Som en husholdning regnes alle personer som er fast bosatt i boligen. Vi benytter begrepet privathusholdning. Privathusholdninger inkluderer ikke personer som er registrert bosatt på institusjon. Både SSBs husholdningsstatistikk og inntektsstatistikk for husholdninger tar utgangspunkt i personenes folkeregistrerte adresse. I inntektsstatistikken for husholdninger gjøres det i tillegg også bruk av opplysninger om studie-/arbeidssted for studenter og unge arbeidstakere som har lang vei fra folkeregistrert bosted, og det dannes såkalte faktiske adresser basert på opplysninger om skole-/arbeidskommune for disse. Det fanges også opp flere samboere i inntektsstatistikken ved hjelp av opplysninger om felles formue/gjeld i skattemeldingen. Datagrunnlaget er organisert som et heldekkende panel med årlig registrert inntekt for hvert individ i befolkningen, og også den samlede inntekten til den husholdningen som individet tilhører ved utgangen av året. Opplysninger om endringer i husholdningens størrelse og sammensetning registreres hvert år, og benyttes i beregningen av årlig ekvivalentinntekt (inntekt etter skatt per forbruksenhet).

Vi måler inntektsnivået i dette kapitlet ved hjelp av medianen. Medianinntekten er det inntektsbeløpet som deler en gruppe i to like store halvdel, etter at inntekten er sortert stigende (eller synkende). Det vil altså være like mange personer med en inntekt over som under medianinntekten.

9.2. Husholdningsinntekter

I kapittel 3 så vi på årlige flyttinger for ulike bosettingskohorter. Det generelle bildet var at det nå er en forholdsvis beskjeden sekundærflytting i selve bosettingsåret og de to påfølgende år. Tallene viste en avtagende trend i andelen som flytter de første årene etter bosetting for hver ny kohort (se avsnitt 3.1). Mye av dette kan tilskrives innføringen av introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere. De som flytter fra første bostedskommune i løpet av de første to årene, mister retten til introduksjonsprogram og den tilhørende økonomiske stønaden. Det er med andre ord et forholdsvis sterkt økonomisk insentiv til å bli værende i bosettingskommunen de første årene. Flyttefrekvensen er nå lavere de første årene etter bosetting, og den prosentvise andelen som flytter fra første bosettingskommune er samlet sett på et lavere nivå i senere bosettingskohorter sammenlignet med tidligere kohorter. Men fortsatt viser statistikken at en relativt høy andel har flyttet fra bosettingskommunen etter en del år.

I dette kapitlet har vi valgt å se nærmere på de seks bosettingskohortene 2007-2012, og følge årlig inntektsutvikling fra bosetting og frem til 2018 - for henholdsvis de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen. Valget av kohorter er gjort ut fra et ønske om å kunne følge inntektsutviklingen til de som flytter, gjennom noen år etter flytting.

Før vi definerer de to gruppene i hver kohort - de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen - fjerner vi alle personer som har uoppgitt kommunenummer i ett eller flere av årene vi studerer. Dette vil hovedsakelig være personer som har utvandret eller som ikke lever lengre. Vi mister i tillegg noen få personer i analysen som har utvandret, og så kommet tilbake til Norge igjen, men i et inntektspanel som vi nå skal benytte er det ønskelig med registrerte (inntekts)opplysninger i hele perioden.

Etter at utvandrede og døde er fjernet fra panelet, definerer vi de som *ikke flytter* som å ha *bostedskommune lik bosettingskommunen i alle årene* i hele tidsperioden vi følger inntektsutviklingen - frem til og med inntektsåret 2018.

De som *flytter* er da øvrige personer i kohorten, og som på *et eller annet tidspunkt har flyttet fra bosettingskommunen og til en annen norsk kommune*. Gruppen for de som flytter vil med andre ord også omfatte de som flytter i selve bosettingsåret og i løpet av de to påfølgende årene - og for noen da uten avsluttet introduksjonsprogram i bosettingskommunen.

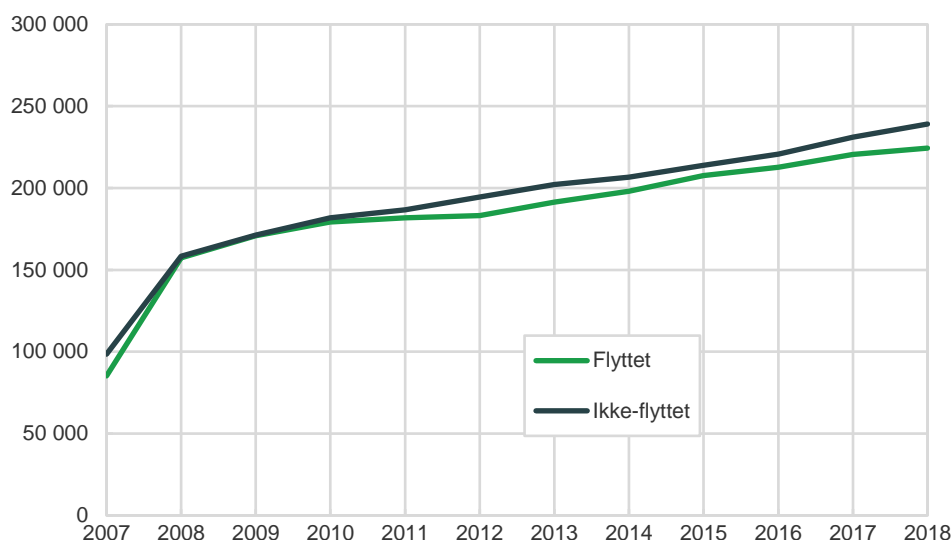
2007-kohorten

Figur 9.1 viser inntektsutviklingen fra 2007 til 2018 for personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2007. De som ikke flytter er de som har bodd i bosettingskommunen sin i alle årene 2007-2018 – til sammen 2 369 personer. De som har flyttet på et eller annet tidspunkt i disse årene til en annen norsk kommune utgjør til sammen 2 015 personer².

Vi måler inntektsnivået til de to gruppene ved å se på median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Ved å bruke en slik ekvivalentinntekt korreterer vi for eventuelle forskjeller i husholdningsstørrelse og -sammensetning i de to gruppene - og også endringer i husholdningene over tid.

² Bosettingskohorten i 2007 utgjør til sammen 4 384 personer. Tidligere i rapporten har vi sett at 2007-kohorten var på 5 087 personer. Utvandrede, døde samt krav til registreringer i inntektspanelet for alle årene 2007-2018 forklarer forskjellen.

Figur 9.1 Bosettingskohort 2007. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2007-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Som vi ser i figur 9.1 ligger inntektsnivået lavere blant de som flytter i denne kohorten sammenlignet med de som blir værende i bosettingskommunen. I selve bosettingsåret, 2007, ligger medianinntekten hele 16 prosent lavere blant de som senere flytter. Også for senere kohorter skal vi se at inntektsnivået allerede i bosettingsåret ligger lavere, og for noen kohorter betydelig lavere, blant de som velger å flytte sammenlignet med de som velger å bli boende. Vi har ingen opplysninger om når på året flyktningene er blitt bosatt, og dermed hvor lenge man har hatt mulighet til å stå med registrert inntekt i selve bosettingsåret. Men med unntak av 2008-kohorten, skal vi se at det er en påfallende stor inntektsforskjell i bosettingsåret mellom de som senere flytter og de som blir værende i bosettingskommunen. Dette kan muligens være en medvirkende årsak til at disse personene med flyktningbakgrunn velger å flytte på et senere tidspunkt.

I de to påfølgende årene, 2008 og 2009, ligger medianinntekten på samme nivå i de to gruppene «flyttet» og «ikke-flyttet». Her vil nok svært mange, i begge grupper, delta i introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger. Deltakelse i kommunale introduksjonsprogram er obligatorisk for personer med flyktningbakgrunn mellom 18 og 55 år. Siden programmet varer hele året og regnes som et fulltidsprogram, og hvor man mottar en fast økonomisk stønad, vil dette bidra til at inntektsnivået utjevnes.

Fra 2010, hvor de fleste skal ha avsluttet introduksjonsprogrammet i bosettingskommunen, begynner inntektsforskjellene å øke noe mellom de som flytter og de som blir værende. Vi så tidligere, i kapittel 3, at flyttingen øker en del fra 2010 og utover for 2007-kohorten. I alle årene fra 2010 til 2018 ligger median ekvivalentinntekt høyere blant de som er bofaste sammenlignet med de som flytter fra bosettingskommunen. Inntektsforskjellene ligger for flere år på rundt 4-6 prosent. Som det fremgår av figur 9.1 øker forskjellene på slutten av perioden, og i 2018 har de som fortsatt bor i bosettingskommunen en medianinntekt som ligger 7 prosent høyere enn blant de som har flyttet til en annen kommune.

Hva er det som karakteriserer de som flytter i 2007-kohorten sammenlignet med de som blir værende i bosettingskommunen? Kan noe av dette forklare et lavere inntektsnivå blant de som flytter?

Forskjeller i husholdningsstørrelse

Noe av denne inntektsforskjellen kan forklares ut fra forskjeller i husholdningsstørrelse og husholdningssammensetning hos de som flytter og de som ikke flytter. Blant de som flytter er husholdningene generelt mindre og langt færre av disse husholdningene har mindreårige barn. Disse husholdningene er med andre ord mer mobile. Dette gjelder for nesten alle årene 2007-2018. Gjennomsnittlig husholdningsstørrelse blant de som flytter hvert år varierer fra 3,5 til 3,9 personer, mens blant de som blir boende ligger gjennomsnittlig husholdningsstørrelse på rundt 4 personer. Større husholdninger med barn medfører kontantoverføringer som barnetrygd og kontantstøtte. I tillegg vil større husholdninger ha muligheten for flere yrkesaktive. Vi skal lenger ned i kapitlet se nærmere på kvinner og menns individuelle yrkesinntekter blant de som flytter sammenlignet med de som blir værende i bosettingskommunen.

Mer flytting blant somaliere, irakere og afghanere

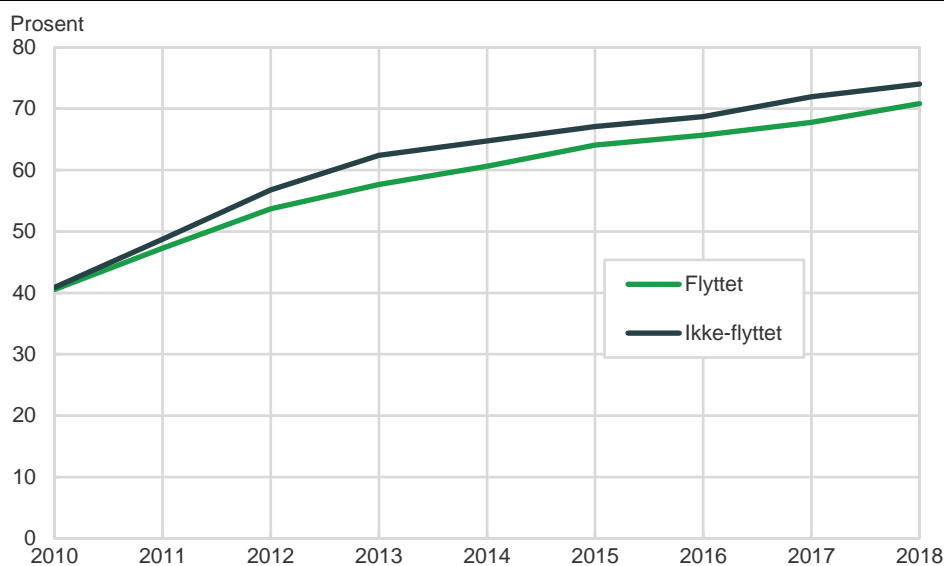
Hvis vi ser nærmere på landbakgrunnen til de personene som flytter sammenlignet med de som blir boende, er det en større andel med somalisk, irakisk og afghansk bakgrunn som flytter. Blant de som flytter har 42 prosent bakgrunn fra disse tre landene sammenlignet med 33 prosent blant de som blir boende i bosettingskommunen. Inntektsstatistikken for husholdninger viser at personer med flyktningbakgrunn spesielt fra Somalia, men også fra Afghanistan og Irak, generelt har en svakere tilknytning til arbeidsmarkedet og er sterkt overrepresentert i lavinntektsgruppen sammenlignet med mange andre grupper av flyktninger (se for eksempel Omholt 2019).

Svakere tilknytning til arbeidsmarkedet blant de som flytter

At de som flytter i 2007-kohorten har en noe svakere tilknytning til arbeidsmarkedet underbygges av figur 9.2. Figuren viser yrkesinntektens betydning for husholdningens samlede inntekt (før skatt) for de som henholdsvis flytter og ikke flytter i denne kohorten. Vi sammenligner her fra og med 2010 og fremover da de fleste i denne kohorten skal ha avsluttet sitt introduksjonsprogram.

I 2010 utgjør yrkesinntekten i gjennomsnitt 41 prosent av husholdningens samlede inntekt for både de som flytter og de som blir i bosettingskommunen. I påfølgende år får yrkesinntekten en større inntektsmessig betydning for de som ikke flytter sammenlignet med de som forlater bosettingskommunen. I 2012 utgjør yrkesinntekten 57 prosent av samlet inntekt blant de bofaste sammenlignet med 54 prosent blant de som flytter. Men som det fremgår av figuren øker graden av selvforsørgelse klart blant begge grupper med økende botid, men yrkesinntektens andel ligger i hele perioden 3-4 prosentpoeng høyere hos de som blir værende i bosettingskommunen sin. I 2018 har yrkesinntektens betydning for husholdningsøkonomien steget til 71 og 74 prosent blant de som har henholdsvis flyttet og de som har blitt boende.

Figur 9.2 Bosettingskohort 2007. Husholdningens yrkesinntekt som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2010-2018

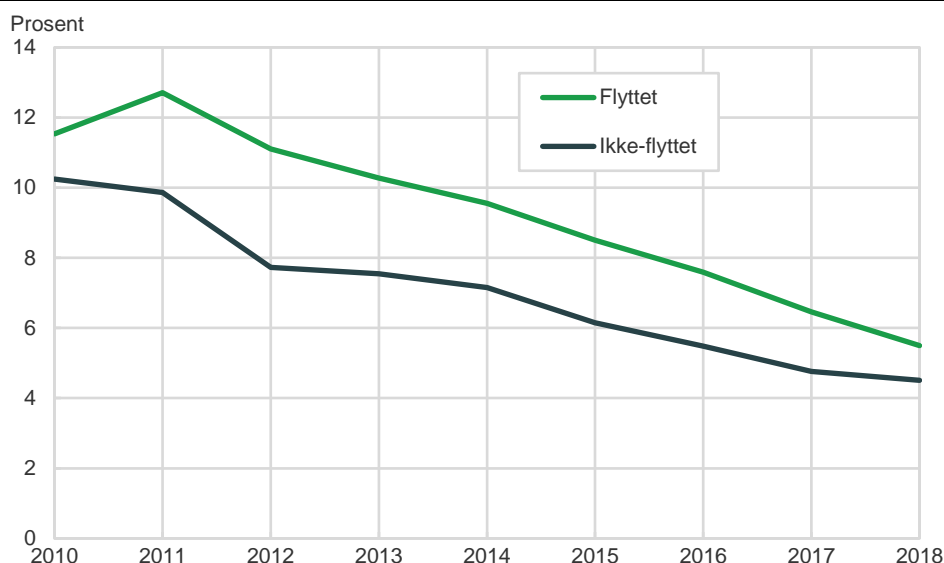
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Hvis vi heller ser på yrkesinntekten i kronebeløp fremfor dens relative betydning for husholdningens samlede inntekt, vises også klare forskjeller mellom de som flytter og de som ikke flytter. I det siste året vi studerer, 2018, utgjorde gjennomsnittlig yrkesinntekt 422 000 kr blant de som hadde flyttet, og 487 000 kr (15 prosent høyere) blant de som har blitt værende i bosettingskommunen i alle årene 2007-2018. Også i mange av årene før 2018 ligger husholdningens gjennomsnittlige yrkesinntekt en god del lavere blant de som har flyttet sammenlignet med de bofaste flyktninghusholdene.

Sosialhjelp noe mer vanlig blant de som flytter

Figur 9.3 viser gjennomsnittlig mottatt sosialhjelp som andel av den samlede inntekten til husholdningen for de som henholdsvis flytter og ikke-flytter. Igjen ser vi på årene 2010-2018. Figuren illustrerer at de personene med flyktningbakgrunn som velger å flytte, i noe større grad er avhengig av denne økonomiske støtten sammenlignet med de som blir i bosettingskommunen. Men forskjellene er ikke store. Sosialhjelpens betydning for husholdningsøkonomien faller med økende botid for begge grupper, men har noe større inntektsmessig betydning for de som flytter i alle årene frem til og med 2018. Sosialhjelpen har størst inntektsmessig betydning for begge grupper i tiden etter at introduksjonsprogrammet er avsluttet. I årene 2010-2011 utgjør økonomisk sosialhjelp i gjennomsnitt 12-13 prosent av husholdningsinntekten til de som flytter mot 10 prosent blant de som blir i bosettingskommunen. Forskjellen minsker med økende botid. I 2018 har disse relative andelene falt til henholdsvis 4 og 5 prosent av husholdningens samlede inntekt.

Figur 9.3 Bosettingskohort 2007. Mottatt sosialhjelp som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2010-2018

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Andelen som mottar sosialhjelp i årene 2010-2018 ligger også noe høyere blant de som flytter sammenlignet med de som blir værende i bosettingskommunen, men andelen faller mye med økende botid. I 2010 mottok 66 prosent av de som flyttet sosialhjelp, mens andelen var 64 prosent blant de bofaste flyktingene. Midt i perioden, i 2014, var disse andelene henholdsvis 49 og 46 prosent. I 2018 tilhørte om lag hver tredje person i begge grupper en husholdning som mottok økonomisk sosialhjelp i løpet av året. Vi finner med andre ord ingen store forskjeller i mottak av sosialhjelp blant de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen.

Små forskjeller i utdanningsnivå

En undersøkelse av utdanningsnivå viser at det er små forskjeller i oppnådd utdanning mellom de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen³. Begge grupper av personer med flyktningsbakgrunn har en like høy andel med uoppgitt utdanning – om lag 45 prosent. Om lag én av fire har fullført ungdomsskole, og 6 prosent har fullført videregående utdanning i begge grupper. Både blant de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen har hver tiende person fullført høyere utdanning. Det er derfor liten grunn til å tro at forskjeller i utdanningsnivå betyr noe som forklaring på forskjeller i inntekt mellom de to gruppene.

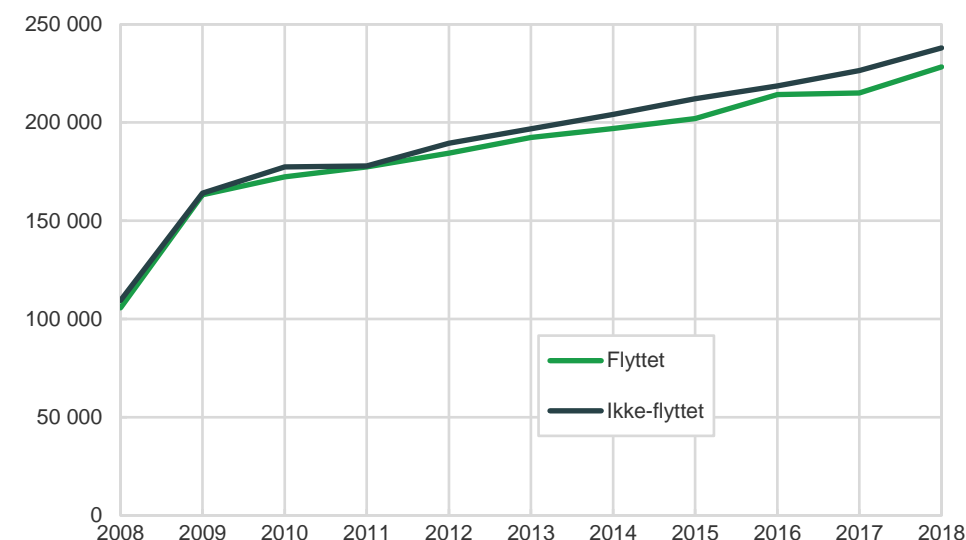
2008-kohorten

Figur 9.4 viser inntektsutviklingen fra 2008 til 2018 for personer med flyktningsbakgrunn som ble bosatt i 2008. De som ikke flytter er de som har bodd i bosettingskommunen i alle årene 2008-2018 – til sammen 2 934 personer. De som har flyttet på et eller annet tidspunkt i disse årene til en annen norsk kommune utgjør til sammen 2 045 personer⁴.

³ Tallene er for kohortene 2007-2010 slått sammen. Tall på utdanningsnivå i enkeltkohorter gir samme resultat.

⁴ Bosettingskohorten i 2008 utgjør til sammen 4 979 personer. Tidligere i rapporten har vi sett at 2008-kohorten var på 6 055 personer. Utvandrede, døde samt krav til registreringer i inntektspanelet for alle årene 2008-2018 forklarer forskjellen.

Figur 9.4 Bosettingskohort 2008. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2008-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden

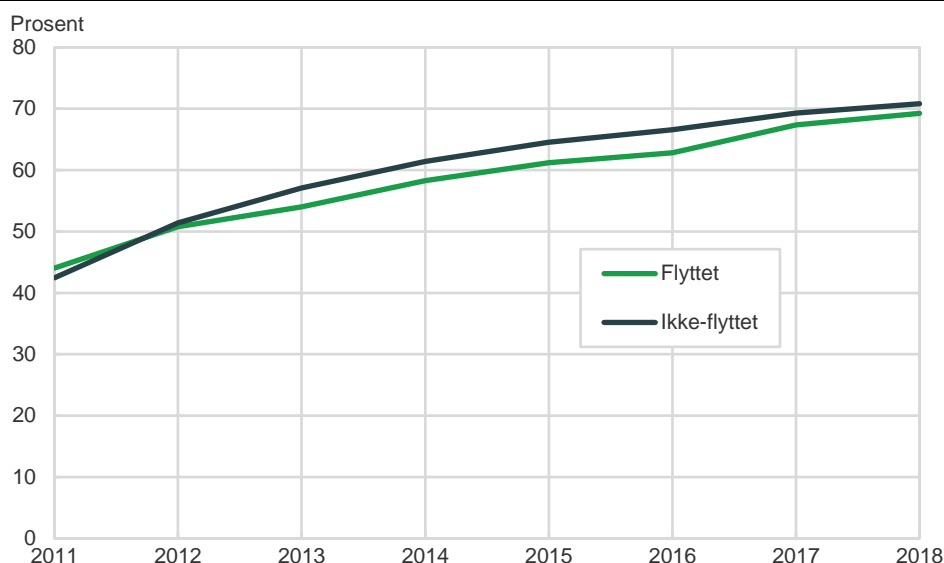
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Som vi ser i figur 9.4 ligger inntektsnivået noe lavere blant de som flytter i denne kohorten sammenlignet med de som blir værende i bosettingskommunen. I selve bosettingsåret, 2008, ligger medianinntekten 4 prosent lavere blant de som senere flytter, mens inntektsnivået ligger om lag på samme nivå de neste to-tre årene hvor mange gjennomfører introduksjonsprogrammet.

Fra 2012 øker inntektsforskjellene noe mellom de som flytter og de som blir værende. Medianinntekten til de som flytter ligger på det meste rundt 4-5 prosent under medianinntekten til de som blir boende i bosettingskommunen hele perioden. Forskjellen er altså noe mindre enn i forrige kohort.

Figur 9.5 viser yrkesinntektens betydning for husholdningens samlede inntekt (før skatt) for de som henholdsvis flytter og ikke-flytter. Vi sammenligner her fra og med 2011 og fremover da de fleste i denne kohorten skal ha avsluttet sitt introduksjonsprogram. Som figuren viser har yrkesinntekten en noe større inntektsmessig betydning for husholdningsøkonomien blant de som ikke flytter sammenlignet med de som forlater bosettingskommunen. I likhet med 2007-kohorten, øker graden av selvforsørgelse klart blant begge grupper med økende botid. Yrkesinntektens andel av husholdningens samlede inntekt ligger i det meste av perioden 3-4 prosentpoeng høyere hos de som blir værende i bosettingskommunen.

Figur 9.5 Bosettingskohort 2008. Husholdningens yrkesinntekt som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2011-2018

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

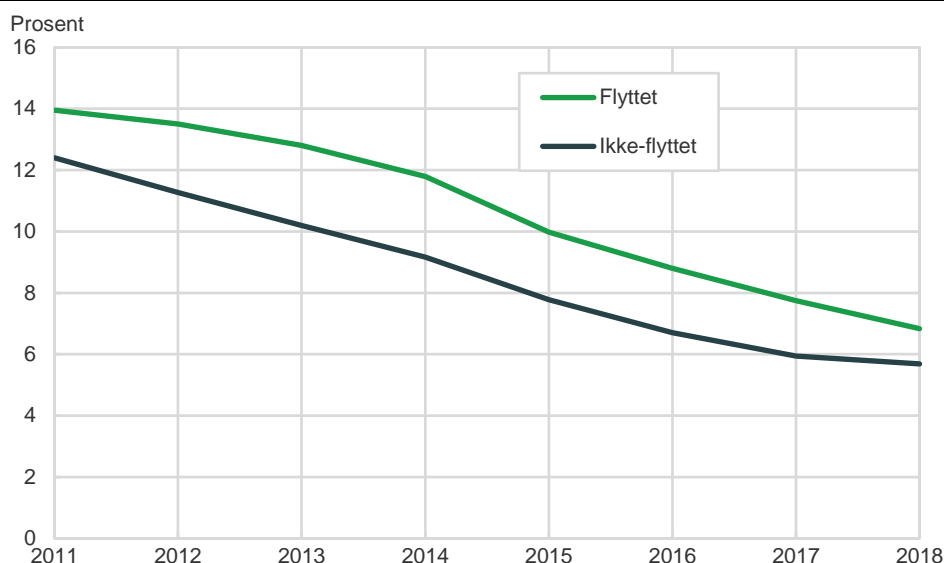
I det siste året vi har tall for, 2018, utgjør yrkesinntekten henholdsvis 69 og 71 prosent av husholdningsinntekten til de som har flyttet og de som har blitt boende.

Hvis vi i stedet ser på yrkesinntekten i kroner og øre, så ligger gjennomsnittlig yrkesinntekt for husholdningene også lavere blant de som flytter sammenlignet med de bofaste flyktninghusholdene, og denne inntektsforskjellen er økende med botiden. I 2011 ligger yrkesinntekten 3 prosent lavere, og denne forskjellen øker til 23 prosent i 2018. Noe av årsaken ligger i forskjellig husholdningsstørrelse hos de som flytter og de som blir i bosettingskommunen. Blant de som flytter ligger gjennomsnittlig husholdningsstørrelse på rundt 3,5 personer til og med 2014, og reduseres deretter for hvert år til 3,1 personer i 2018. Flyktninghusholdene som blir i bosettingskommunen er mer barnerike – gjennomsnittlig rundt 4 personer i husholdet.

Hvis vi måler avhengighet av sosialhjelp som andel av samlet husholdningsinntekt, viser det også at graden av selvforsørging øker klart med økende botid blant både de som flytter og de som blir boende (figur 9.6). Men økonomisk sosialhjelp har en noe større betydning for husholdningsøkonomien til de som flytter. Andelen faller fra 14 prosent i 2011 til 7 prosent i 2018 blant de som flytter, og fra 12 til 6 prosent i samme periode blant de som blir værende i bosettingskommunen.

I likhet med 2007-kohorten, viser også 2008-kohorten en større flyttefrekvens blant de største flyktninggruppene i denne kohorten. Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia, Irak og Afghanistan utgjør 46 prosent blant de som flytter i årene etter bosetting og frem til 2018. Blant de som blir værende i bosettingskommunen er tilsvarende andel 38 prosent.

Figur 9.6 Bosettingskohort 2008. Mottatt sosialhjelp som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2011-2018

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

2009-kohorten

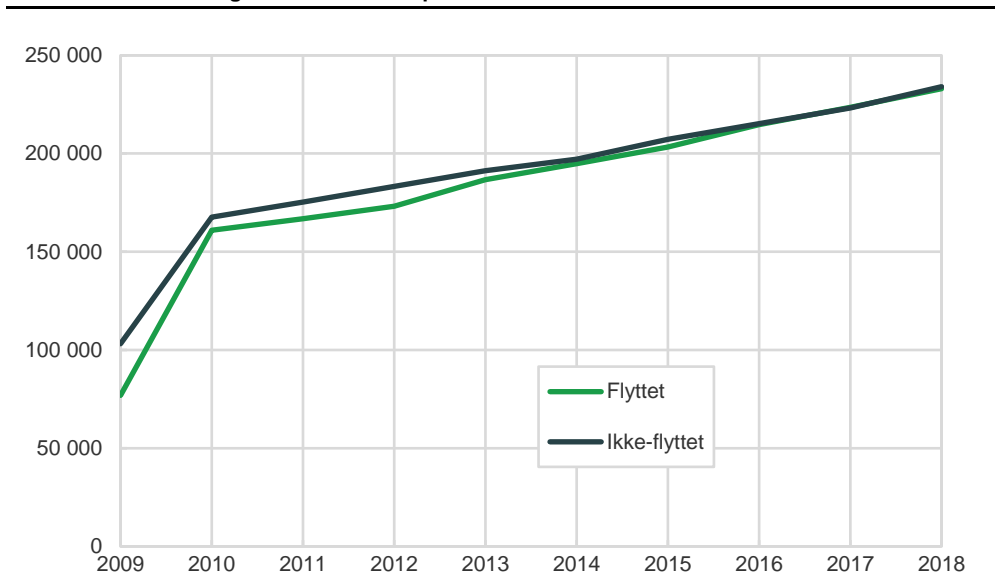
Vi har til nå vist at inntektsnivået ligger lavere blant de som flytter sammenlignet med de som ikke flytter – i både 2007- og 2008-kohortene, og at det er forskjeller i inntektsnivået i hele perioden vi måler – frem til og med inntektsåret 2018. For de neste bosettingskohortene, 2009-2012, skal vi se at det bildet endres ved at utviklingen i median husholdningsinntekt utjevnes raskere mellom de som flytter og de som blir værende i sin bosettingskommune.

Figur 9.7 viser inntektsutviklingen fra 2009 til 2018 for personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i 2009. De som ikke flytter er de som har bodd i bosettingskommunen sin i alle årene 2009-2018 – til sammen 3 925 personer. De som har flyttet på et eller annet tidspunkt i disse årene til en annen norsk kommune utgjør til sammen 2 894 personer⁵.

Igjen ser vi at medianinntekten i selve bosettingsåret ligger langt lavere blant de som senere flytter sammenlignet med de bofaste – 34 prosent lavere inntekt. Men inntektsnivået utjevnes forholdsvis raskt. I de 2-3 årene etter første bosetting ligger medianinntekten rundt 5 prosent lavere blant de som har flyttet, men fra og med 2013 er median husholdningsinntekt om lag den samme i de to gruppene (i årene 2016-2018 helt lik). Den samme utviklingen viser seg også når vi ser på graden av selvforsørging; yrkesinntekten som andel av samlet husholdningsinntekt ligger på om lag 50 prosent i begge grupper i 2013 for å øke gradvis til 70 prosent i 2018 – både for de som har flyttet og de som har blitt boende (se figur 9.8).

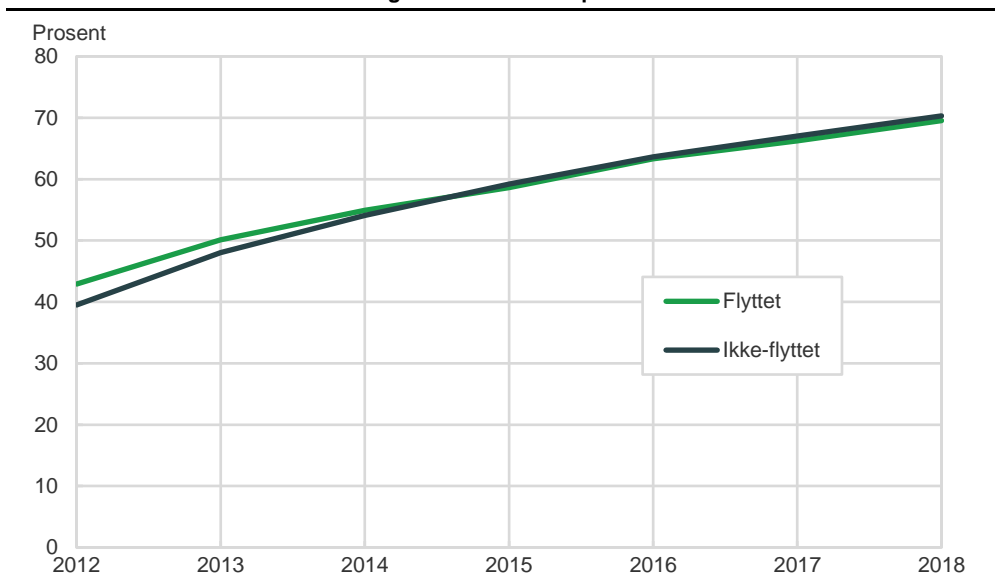
⁵ Bosettingskohorten i 2009 utgjør til sammen 6 819 personer. Tidligere i rapporten har vi sett at 2009-kohorten var på 7 792 personer. Utvandrede, døde samt krav til registreringer i inntektspanelet for alle årene 2009-2018 forklarer forskjellen.

Figur 9.7 Bosettingskohort 2009. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2009-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

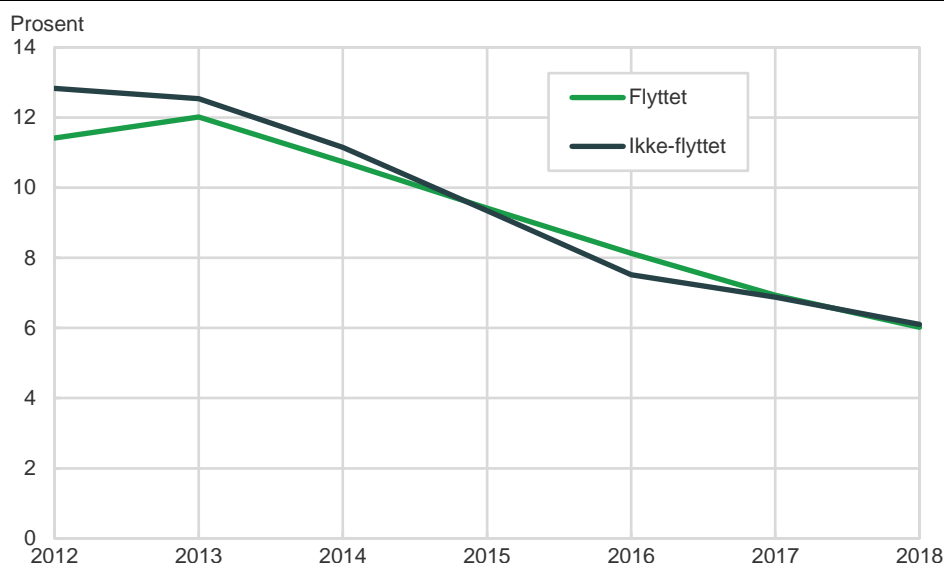
Figur 9.8 Bosettingskohort 2009. Husholdningens yrkesinntekt som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2012-2018

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Figur 9.9 som viser hvor mye mottatt økonomisk sosialhjelp utgjør av husholdningens inntekt, viser også små forskjeller mellom de som flytter og de som ikke flytter i 2009-bosettingskohorten. Mens sosialhjelp hadde en større betydning for husholdningsøkonomien blant de som flyttet i både 2007- og 2008-kohortene, finner vi nesten ingen forskjeller mellom de som flytter og de som blir boende i 2009-kohorten. I takt med økende yrkesinntekter i husholdningen reduseres sosialhjelpen fra rundt 12 prosent i 2012 til 6 prosent for begge grupper i 2018.

Figur 9.9 Bosettingskohort 2009. Mottatt sosialhjelp som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2012-2018

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Hva skyldes at de som flytter i 2009-kohorten har en større likhet i inntektsnivå og inntektssammensetning med de som ikke flytter sammenlignet med de to foregående bosettingskohortene? Det er vanskelig å peke på noen klare årsaker, men kohortens sammensetning med hensyn på andelen barnefamilier og flyktingenes landbakgrunn kan kanskje forklare noe. I tillegg kan det være forskjeller i de økonomiske konjunktorene som møter de ulike kohortene. Både 2007- og 2008-kohorten ble i noen grad sterkere påvirket av finanskrisen når de skulle ut i jobb, enn 2009-kohorten.

Også i 2009-kohorten er det til dels store forskjeller i husholdningsstørrelse og -sammensetning mellom de som flytter og de som blir boende. Men i begge grupper er det en klart lavere andel barnefamilier sammenlignet med de som ble bosatt i 2007 og 2008. Om lag halvparten av de som flytter tilhører en husholdning uten mindreårige barn, mens to av tre som blir værende i bosettingskommunen tilhører en barnefamilie. Gjennomsnittlig husholdningsstørrelse blant de som flytter ligger i hele perioden 2011-2018 på rundt 3 personer, sammenlignet med rundt 3,7 personer i hele perioden blant de som ikke flytter. I 2007-kohorten varierer gjennomsnittlig husholdningsstørrelse fra 3,5 til 4 personer blant de som flytter, og fra 3,8 til 4,1 personer blant de som blir boende. Større husholdninger med flere barn utløser større kontantoverføringer i form av barnetrygd, bostøtte, kontantstøtte mv.

Som vist i kapittel 2 var somaliere den største gruppen som ble bosatt i 2007, mens året etter var somaliere og irakere de største flyktninggruppene. I 2009 ble det bosatt flest flyktninger fra Eritrea og Afghanistan. Dette gir seg også utslag i en lavere andel somaliere og irakere blant de som flytter i 2009-kohorten. I 2007- og 2008-kohortene utgjorde irakere og somaliere om lag en tredel av de som flyttet. I 2009-kohorten er tilsvarende andel 26 prosent. Blant de i 2009-kohorten som blir værende i bosettingskommunen hele perioden 2009-2018 utgjorde flyktninger med irakisk eller somalisk bakgrunn 22 prosent. Eritreere utgjorde 20 prosent av de som flyttet i 2009-kohorten sammenlignet med kun 4 og 9 prosent i henholdsvis 2007- og 2008-kohortene. SSBs inntektsstatistikk for husholdninger viser at eritreere er en flyktninggruppe som har en klart høyere inntektsmobilitet med økende botid sammenlignet med flyktninger fra Somalia og Irak (Omholt 2019).

Kohortene 2010-2012

De tre figurene 9.10-9.12 viser inntektsutviklingen fra bosettingsåret og til og med 2018 for henholdsvis de tre bosettingskohortene 2010, 2011 og 2012. Vi ser fortsatt på median inntekt etter skatt per forbruksenhet.

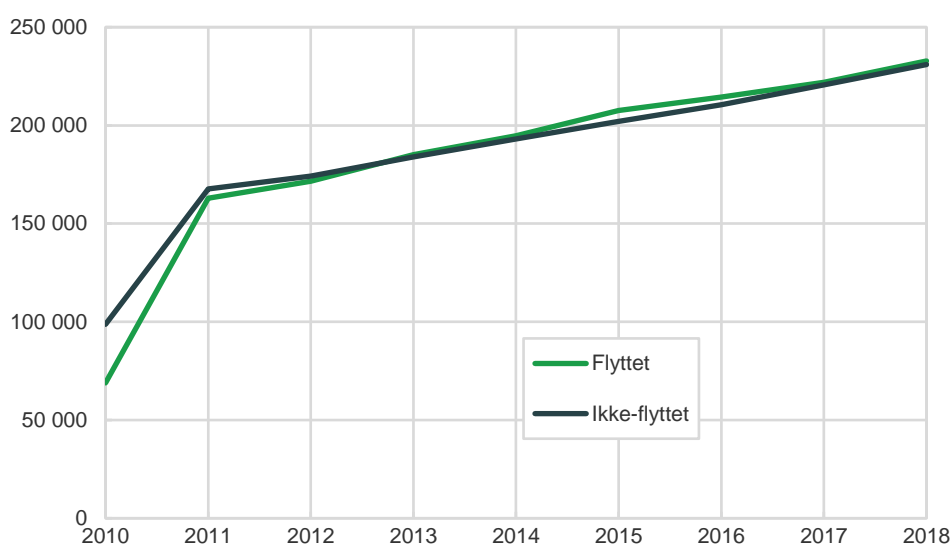
Utviklingen i inntektsnivået til de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen følger stort sett det samme mønsteret for alle disse tre kohortene. De som senere flytter har, som også vist for tidligere kohorter, en klart lavere medianinntekt i selve bosettingsåret. I 2010-kohorten ligger medianinntekten hele 43 prosent lavere i bosettingsåret blant de som senere flytter sammenlignet med de som blir værende i bosettingskommunen. Dette skyldes først og fremst store forskjeller i husholdningsstørrelse. Blant de som senere flytter er gjennomsnittlig husholdningsstørrelse i 2010 på 2,4 personer, sammenlignet med 3 personer blant de flyktninghusholdene som blir boende. I tillegg til at disse sistnevnte husholdningene mottar mer i introduksjonsstønning på grunn av at flere husholdningsmedlemmer deltar i ordningen, mottar de også langt mer i ulike kontantoverføringer som barnetrygd, bostøtte og sosialhjelp på grunn av flere barn i husholdningen.

I 2011- og 2012-kohortene er tilsvarende inntektsforskjeller i selve bosettingsåret henholdsvis 25 og 13 prosent. Også i disse kohortene finner vi husholdninger med flere barn, og dermed høyere kontante overføringer, blant de som blir boende sammenlignet med de som senere flytter fra bosettingskommunen.

Året etter bosetting, da de aller fleste er i introduksjonsprogrammet, er inntektsforskjellen nesten utlignet. Etter avsluttet introduksjonsprogram viser medianinntekten en nesten identisk utvikling for de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen.

Vi finner heller ingen forskjeller i sosialhjelpens inntektsmessige betydning for de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen i disse tre kohortene. Sosialhjelpens andel av husholdningens samlede inntekt reduseres for begge grupper fra 12-13 prosent etter avsluttet introduksjonsprogram til 7-8 prosent i 2018.

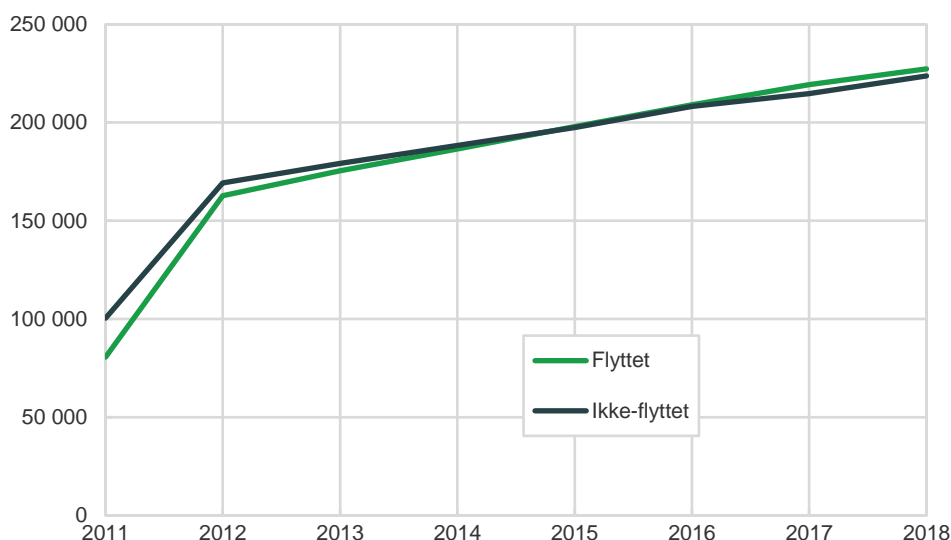
Figur 9.10 Bosettingskohort 2010. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden¹

¹ De som ikke flytter er de som har bodd i bosettingskommunen sin i alle årene 2010-2018 – til sammen 3 565 personer. De som har flyttet på et eller annet tidspunkt i disse årene til en annen norsk kommune utgjør til sammen 2 631 personer. Bosettingskohorten i 2010 utgjør til sammen 6 196 personer. Tidligere i rapporten har vi sett at 2010-kohorten var på 6 961 personer. Utvandrede, døde samt krav til registreringer i inntektspanelet for alle årene 2010-2018 forklarer forskjellen.

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

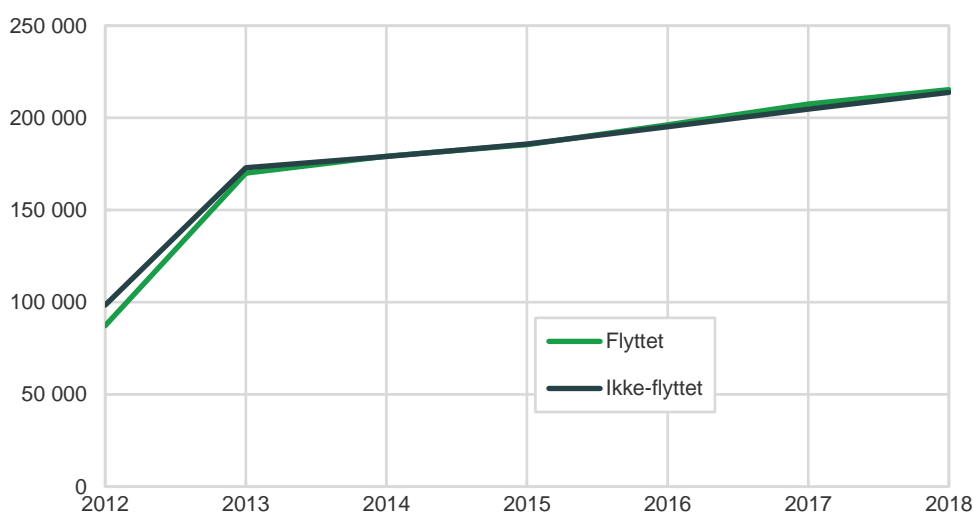
Figur 9.11 Bosettingskohort 2011. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2011-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden¹

¹ De som ikke flytter er de som har bodd i bosettingskommunen sin i alle årene 2011-2018 – til sammen 3 580 personer. De som har flyttet på et eller annet tidspunkt i disse årene til en annen norsk kommune utgjør til sammen 2 010 personer. Bosettingskohorten i 2011 utgjør til sammen 5 590 personer. Tidligere i rapporten har vi sett at 2011-kohorten var på 6 933 personer. Utvandrede, døde samt krav til registreringer i inntektspanelet for alle årene 2011-2018 forklarer forskjellen.

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Figur 9.12 Bosettingskohort 2012. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2012-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden¹

¹ De som ikke flytter er de som har bodd i bosettingskommunen sin i alle årene 2012-2018 – til sammen 4 780 personer. De som har flyttet på et eller annet tidspunkt i disse årene til en annen norsk kommune utgjør til sammen 1 757 personer. Bosettingskohorten i 2012 utgjør til sammen 6 537 personer. Tidligere i rapporten har vi sett at 2012-kohorten var på 7 220 personer. Utvandrede, døde samt krav til registreringer i inntektspanelet for alle årene 2012-2018 forklarer forskjellen.

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Hvorfor følger de som flytter bedre inntektsmessig med de som blir boende i disse senere kohortene sammenlignet med de tidligere kohortene? Sammenlignet med de første kohortene vi så på i dette kapitlet har kohortene 2010-2012 en litt annen sammensetning med hensyn til landbakgrunn. Disse senere kohortene har blant annet et langt høyere innslag av eritreere blant de som flytter. Mens eritreere utgjorde under 5 prosent blant de som flyttet i 2007-kohorten, ligger andelen over 20 prosent i de senere kohortene. For personer med flyktningbakgrunn fra Irak er det motsatt. Irakere utgjorde under 5 prosent av de som flyttet i de to siste

kohortene (2011 og 2012), mens andelen var om lag tre ganger høyere i de to første bosettingskohortene (2007 og 2008). Andelen somaliere som flytter varierer også en del, men ligger relativt høyt i alle kohorter. Hvis vi ser på andelen somaliere og irakere blant de som flytter og de som blir boende, er de tidlige kohortene kjennetegnet av en høyere flyttefrekvens blant disse gruppene sammenlignet med de senere bosettingskohortene. I f.eks. 2007-kohorten utgjorde somaliere og irakere om lag 32 prosent av de som flyttet sammenlignet med 27 prosent blant de som ble værende. I de senere kohortene finner vi ikke slike forskjeller. Forskjellig sammensetning i de ulike kohortene av flyktninggrupper med ulik tilknytning til arbeidsmarkedet, og ulik inntektsmobilitet med økende botid, kan forklare noe av inntektsforskjellene mellom de som flytter og de som blir boende.

Bosettingskohortene 2010-2012 har en klart lavere andel barnefamilier blant de som flytter sammenlignet med de tidligere kohortene. Om lag 45 prosent av de som flytter i f.eks. 2011-kohorten tilhører en husholdning uten mindreårige barn, mens to av tre som blir værende i bosettingskommunen tilhører en barnefamilie. Gjennomsnittlig husholdningsstørrelse blant de som flytter i disse senere kohortene ligger rundt 2,6-2,7 personer, sammenlignet med 3,5-3,6 personer blant de som ikke flytter. Det er en klar trend i at forskjellen i husholdningsstørrelse mellom de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen, øker fra de tidlige til de senere kohortene – også når vi sammenligner etter samme botid. En av forklaringene på denne utviklingen er at de første kohortene hadde en stor andel flyktninger med bakgrunn fra Somalia og Irak, to grupper som gjennomgående har store familier – også blant dem som flyttet. I senere kohorter er andelen flyktninger fra disse landene klart lavere. I disse kohortene – der for eksempel mange kommer fra Eritrea - er det i større grad de store barnefamiliene som blir, mens de små husholdningene oftere er blant de som flytter.

Oppsummering så langt

Når vi sammenligner median ekvivalent husholdningsinntekt til de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen, viser de ulike bosettingskohortene 2007-2012 et noe ulikt mønster. Felles for alle kohorter (med unntak av 2008-kohorten) er en betydelig lavere medianinntekt i selve bosettingsåret blant de som senere flytter sammenlignet med de som blir boende i bosettingskommunen i hele perioden vi studerer. For de to tidligste kohortene (2007-2008) ligger inntektsnivået blant de som flytter lavere enn blant de som blir boende, og denne inntektsforskjellen vedvarer så langt vi studerer frem til og med 2018. For de senere kohortene (2009-2012), etter avsluttet introduksjonsprogram, viser medianinntekten en nesten identisk utvikling for de som flytter og de som blir værende i bosettingskommunen. De ulike bosettingskohortenes sammensetning med hensyn på landbakgrunn og husholdningsstruktur kan forklare noe. I de tidligste kohortene finner vi en høyere andel av personer med flyktningbakgrunn fra Somalia og Irak blant de som flytter sammenlignet med de som blir boende. I de senere kohortene finner vi ikke tilsvarende forskjeller. Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia og Irak har generelt en svakere tilknytning til arbeidsmarkedet, og en lavere inntektsmobilitet, selv etter flere års botid sammenlignet med flere andre flyktninggrupper.

9.3. Individuelle yrkesinntekter

I innvandringspolitikken er tilknytning til arbeidslivet et viktig mål på integrering. I tillegg til at en selv blir økonomisk uavhengig, fører dette til at det blir mindre behov for kompenserende stønader fra det offentlige.

Vi har allerede sett på hvilken betydning husholdningens samlede yrkesinntekt har på husholdningsøkonomien – hvordan denne betydningen øker med økt botid. Vi

skal nå se på de individuelle yrkesinntektene for menn og kvinner i de ulike flyktningekohortene.

Ideelt sett skulle vi belyst inntektsnivået ved hjelp av medianen. Imidlertid er det for flere av årene vi ser på, både blant kvinner og menn, mindre enn halvparten som er registrert med yrkesinntekter. I disse tilfellene vil medianen være lik null. Som et alternativ benyttes derfor gjennomsnittet, selv om dette i noen tilfeller kan føre til at noen ekstremobservasjoner kan påvirke inntektsnivået for hele gruppen.

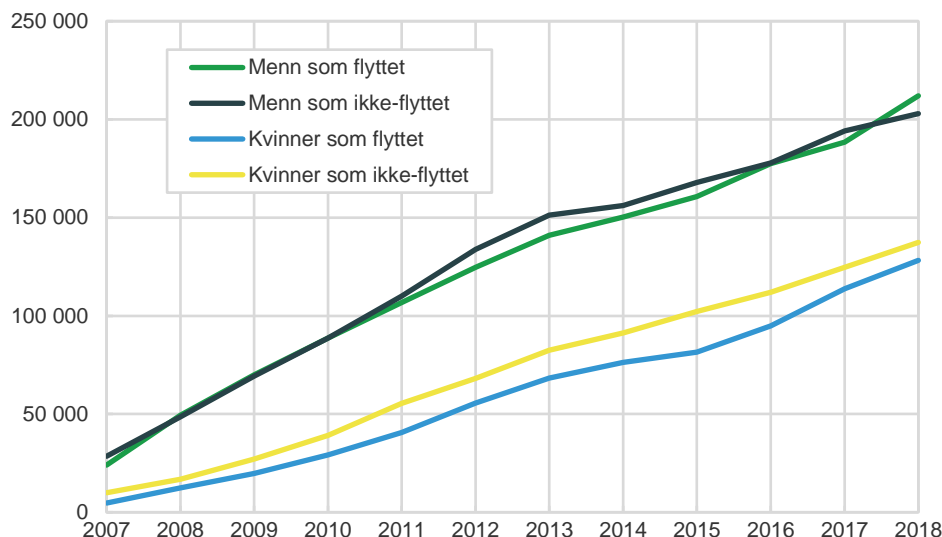
2007-kohorten

For alle de flyktningekohortene vi ser på, er det til dels store forskjeller på yrkesinntektene til menn og kvinner. I tillegg er yrkesinntektene svært lave – også for dem med lang botid. Mens gjennomsnittlig yrkesinntekt for menn i yrkesaktiv alder (20-60 år) var på over 500 000 kroner i 2018, lå gjennomsnittlig yrkesinntekt blant menn i flyktningekohorten som ble bosatt i 2007 på langt under halvparten av dette nivået i 2018. Forskjellen er enda større blant kvinnene. Mens gjennomsnittlig yrkesinntekt for alle kvinner 20-60 år var på om lag 350 000 kroner i 2018, lå gjennomsnittsinntektene til flyktningkvinner som ble bosatt i 2007 på under en tredjedel av dette nivået i 2018.

Det ser videre ut til at menn i 2007-kohorten som flyttet fra bosettingskommunen oppnår noe større yrkesinntekter enn de som valgte å bli. I 2018 var gjennomsnittlig yrkesinntekt blant menn som flyttet på 212 000 kroner, mens tilsvarende nivå for de som ikke flyttet lå på 203 000 kroner.

For kvinnene er bildet motsatt. Her er det de kvinnene som valgte å bli i bosettingskommunen som har de høyeste inntektene. Forskjellen i gjennomsnittsinntekter for de to gruppene var om lag 9 000 kroner i 2018.

Figur 9.13 Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2007. Kroner

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Senere kohorter

Tendensen til at menn som flytter oppnår større yrkesinntekter enn de som blir, og at kvinner som blir har større inntekter enn kvinner som flytter, blir gjentatt og forsterket i senere flyktningekohorter.

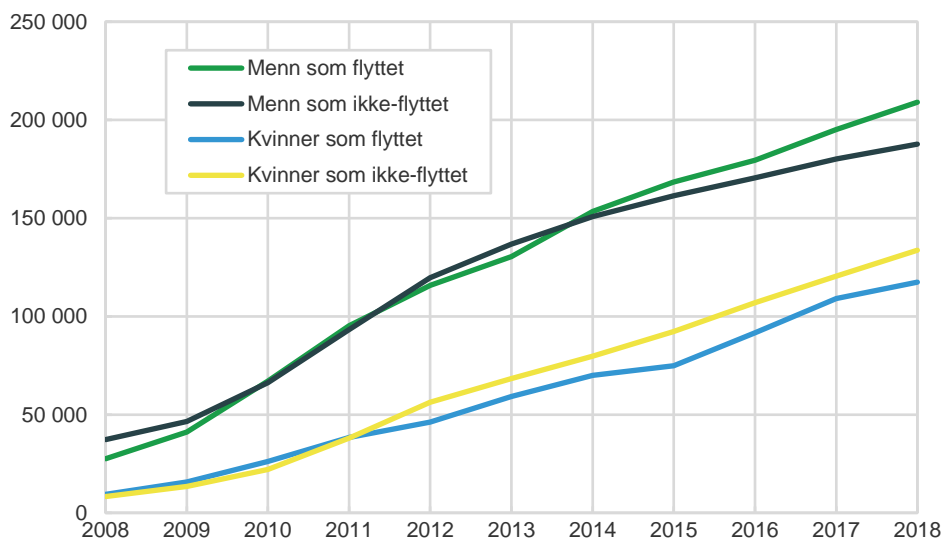
I både 2008-, 2009- og 2010-kohorten er det en klar tendens til at yrkesinntektene til menn stiger raskere i slutten av perioden blant dem som flyttet, sammenlignet med dem som ble i bosettingskommunen. Vi ser også at inntektsnivået blant menn i

2009- og 2010- kohorten – på tross av kortere botid - ligger noe høyere i 2018, enn det de eldre kohortene (2007- og 2008-kohortene) gjør. Dette kan selvsagt skyldes tilfeldigheter, for eksempel det at noen få i denne gruppen har oppnådd svære høye inntekter som påvirker gjennomsnittet for hele gruppen, men dette kan også tyde på at flere i denne gruppen har blitt sysselsatt i bedre betalte jobber enn menn i eldre kohorter. Dette kan igjen skyldes ulike konjunkturer ved ankomsttidspunktet, eller når de skal ut på arbeidsmarkedet. Både 2007- og 2008-kohortene ble trolig i større grad offer for finanskrisen (2008-10) som gjorde det vanskeligere å komme inn på arbeidsmarkedet, enn hva tilfelle var for dem som kom til landet i påfølgende år.

Når det gjelder kvinnene er som nevnt utviklingen annerledes. Her ser det ut som at de som ble i bosettingskommunen ser ut til å «tjene» på dette inntektsmessig. Vi ser også at for kvinnene så øker gjennomsnittsinntektene med økt botid. Dette gjelder både for dem som flyttet og dem som ble. Det er 2007-kohorten – de med lengst botid - som hadde de høyeste gjennomsnittsinntektene i 2018, etterfulgt av kvinnene i 2008-, 2009 og 2010-kohorten.

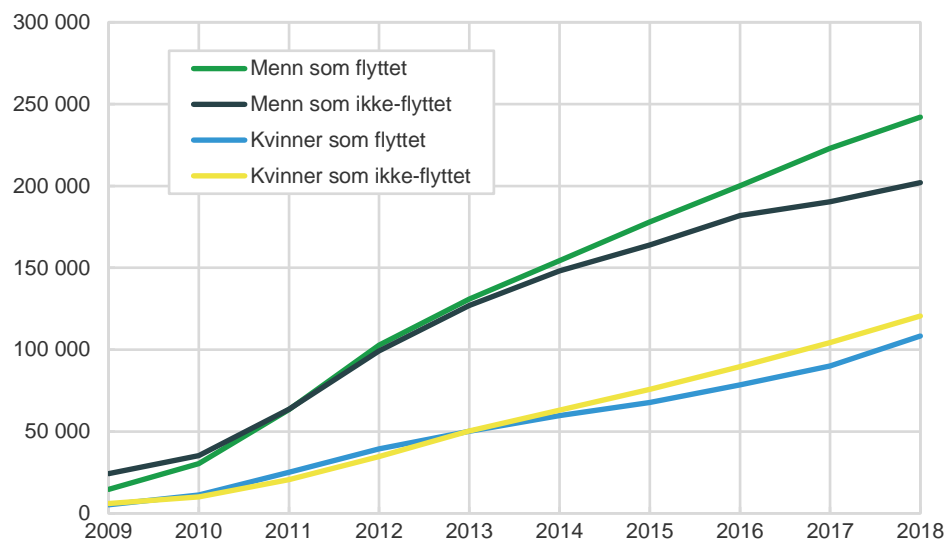
Vi vet ikke sikkert hvorfor kvinnene som flytter eller ikke flytter har en annen inntektsutvikling enn mennene. Men kanskje kan forklaringen ligge i at de kvinnene som er gift flytter på grunn av ektefellens arbeidsforhold? De kvinnene som ikke flytter vil dermed dra fordel av at de over tid skaffer seg et større kontaktnett etter hvert som de blir bedre kjent i bosettingskommunen. Dermed åpner dette også for bedre muligheter til å skaffe seg inntektsgivende arbeid. Dette er i kontrast til de kvinnene som flytter til en annen kommune og dermed må starte denne prosessen på nytt.

Figur 9.14 Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2008. Kroner

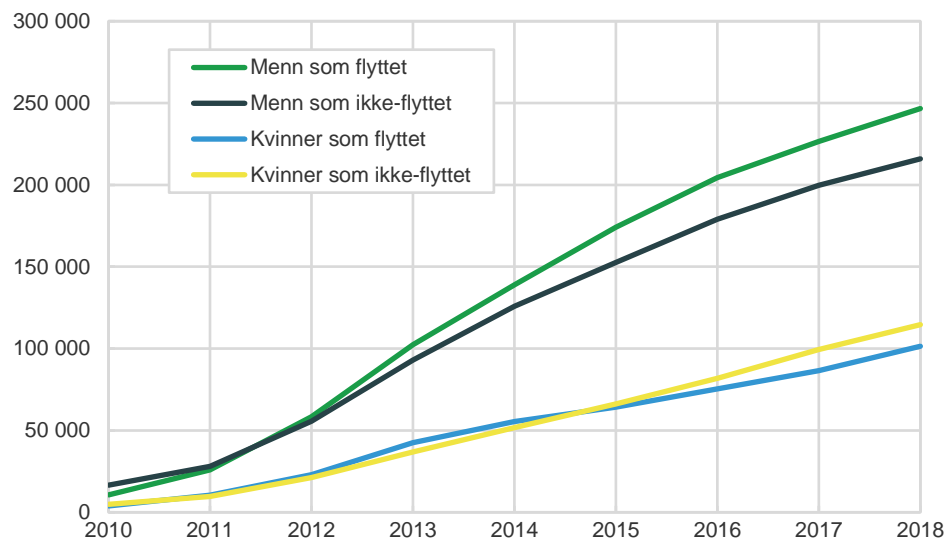
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Figur 9.15 Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2009. Kroner

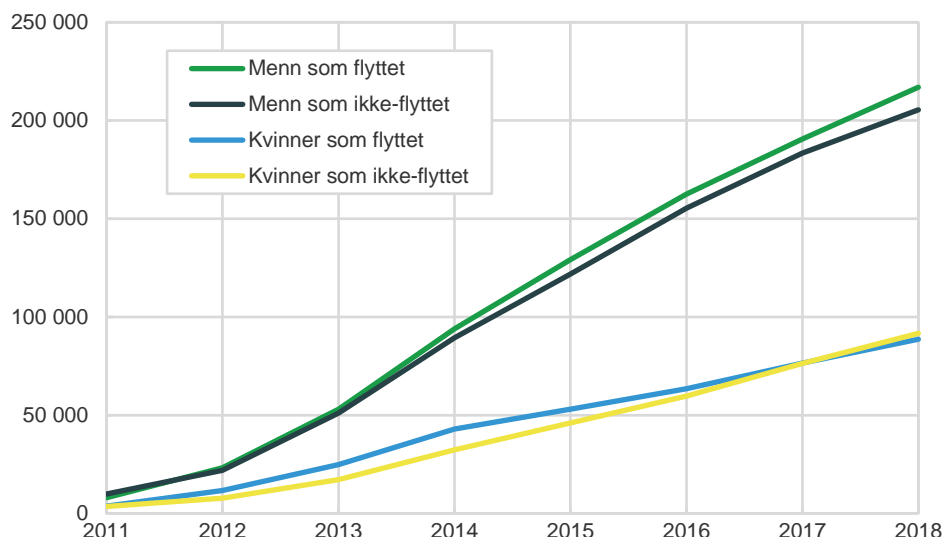

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Figur 9.16 Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2010. Kroner

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Figur 9.17 Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2011. Kroner

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

9.4. Betyr det noe hvor en flytter?

Som tidligere nevnt kan det være ulike motiver for hvorfor noen flyktninger velger å flytte bort fra bosettingskommunen. Det snakkes gjerne om ulike «push» og «pull» faktorer som ligger bak slike valg. Det kan for eksempel være forhold ved bosettingskommunen som virker mindre forlokkende enn forholdene ved den kommunen en velger å flytte til. Dette kan skyldes økonomiske forhold, for eksempel det at arbeidsmarkedet er bedre dit en flytter, eller sosiale forhold som for eksempel det at en har slekt eller bekjensker i en annen kommune som trekker en mot samme området. Fra vårt naboland Sverige er det i tillegg blitt kjent at noen mottakerkommuner aktivt har jobbet for at flyktninger skal bosette seg i en annen kommune (SOU 2020: 46), uten at vi kjenner til tilsvarende eksempler fra Norge.

Mange av de flyktningene som velger å forlate bosetningskommunen flytter til de største og mest sentrale kommunene i landet. Ser vi på alle de nær 11 000 flyktningene som ble bosatt i årene 2007-10 og som siden flyttet til en annen kommune, bodde nær halvparten, om lag 5 000, i en av landets mest sentrale kommuner i 2018. Dette var klart flere enn i befolkningen generelt der om lag en tredel av alle som flyttet i 2018 havnet i én av disse kommunene. Som det går fram av tallene som presenteres, er det likevel store forskjeller i inntektsutviklingen til de som flytter, avhengig av hvor i landet de velger å bosette seg.

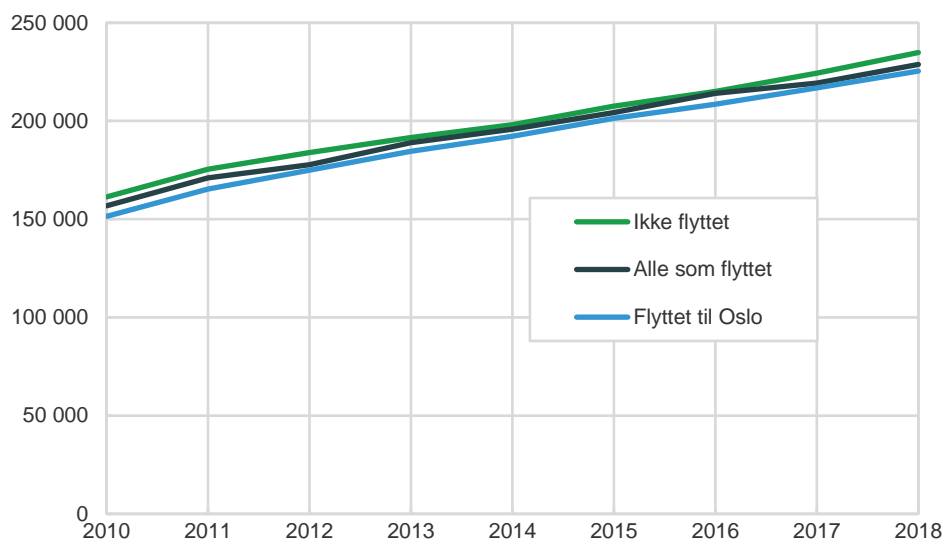
Samtidig vil det gå fram at selv om dette er personer som i 2018 hadde en botid i landet på nærmere ti år, så framstår inntektsnivået, målt som median ekvivalentinntekt, som svært lavt. I 2018 hadde personer i denne flyktningekohorten et økonomisk velferdsliv som kun lå på 60 prosent av nivået i befolkningen generelt.

Hver fjerde flyttet til hovedstaden

Det er Oslo som er den største mottakeren av flyktninger som velger å forlate bosetningskommunen. Nesten en av fire av alle i 2007-10 kohortene som flyttet fra bosetningskommunen var bosatt i hovedstaden i 2018. Som det går fram av figur 9.18, er det lite som tyder på at denne flyttingen medførte noen umiddelbar økonomisk forbedring, for dem som tok dette valget. Inntektsnivået til dem som flyttet til Oslo, målt som median ekvivalentinntekt, ligger klart lavere enn nivået til alle dem som ikke flyttet fra sin bosetningskommune i perioden 2010-18. Det går

også fram av figuren at inntektene til disse som flyttet til hovedstaden ligger noe under nivået til dem som flyttet til andre deler av landet. I hele perioden vi ser på ligger inntektsnivået til de som flyttet til Oslo på vel 95 prosent av nivået til dem som ikke flyttet.

Figur 9.18 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Oslo i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

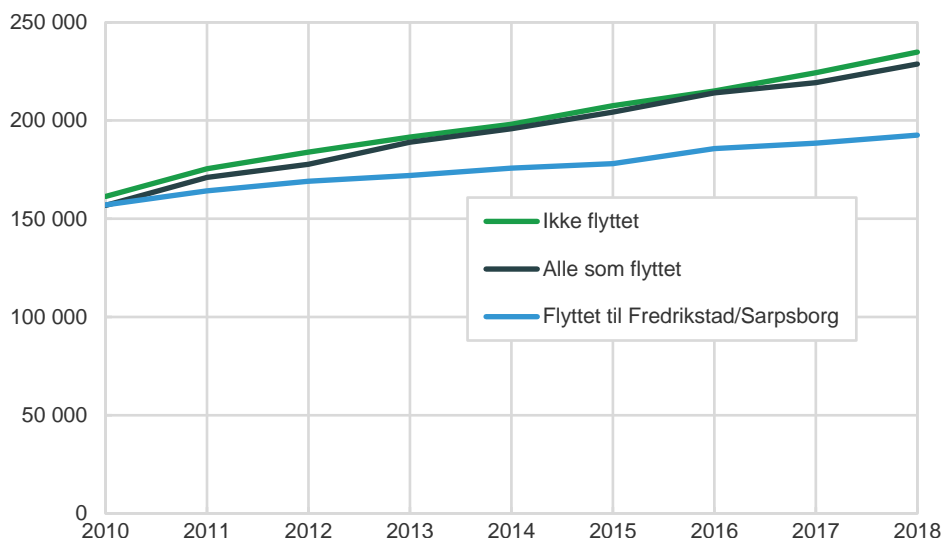
Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Svært dårlig inntektsutvikling for dem som flytter til Fredrikstad og Sarpsborg

Et annet geografisk område som virker attraktivt for mange flyktninger er Østfoldbyene Fredrikstad og Sarpsborg. Nesten 8 prosent av alle dem som flyttet var bosatt i disse to byene i 2018. Inntektsnivået til de som flyttet hit er imidlertid svært lavt og utviklingen klart dårligere sammenlignet både med dem som flytter til andre deler av landet, og framfor alt de som valgte å fortsette å bo i bosettingskommunen. Som figur 9.19 viser, lå inntektsnivået til de som flyttet til disse to byene på om lag 93 prosent av inntektsnivået til de som ikke flyttet i begynnelsen av perioden. I slutten av perioden har inntektsnivået til denne gruppen falt til å utgjøre kun 82 prosent av nivået til dem som ikke flyttet.

Tallene i figur 9.19 er basert på nominelle verdier. Hadde en i stedet regnet om inntektene til såkalte faste priser, det vil at en hadde tatt hensyn til prisstigningen i perioden, ville det gått fram av tallene at de som flyttet til Fredrikstad og Sarpsborg reelt sett hadde mindre å rutte med i 2018 enn det de hadde tilbake i 2012. At flyktninger som bosetter seg i denne delen av landet har lave inntekter, er imidlertid ingen ny utvikling, men er allerede påpekt av Høydal (2007).

Figur 9.19 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Fredrikstad/Sarpsborg i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

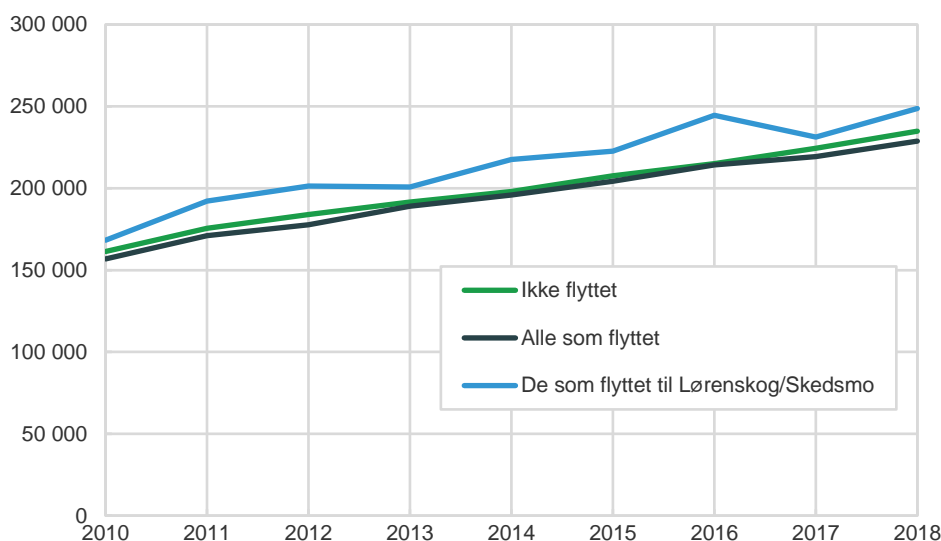

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Bedre i Lørenskog og Skedsmo

Sammenlignet med de som flyttet til Oslo eller Fredrikstad/Sarpsborg, går det merkbart bedre økonomisk med dem som flytter til noen av de andre store kommunene i landet. Dette gjelder for eksempel for dem som flyttet til kommunene Lørenskog eller Skedsmo. Inntektsnivået for disse flyktningene er gjennomgående mye høyere enn hos både de som ikke flyttet og fremfor alt de som flyttet til andre deler av landet. Som figur 9.20 viser, hadde for eksempel de som flyttet til Lørenskog/Skedsmo et økonomisk velferdsnivå som lå nesten 9 prosent over nivået til dem som flyttet til andre kommuner. Sammenlignet med de andre tilflyttingskommunene vi ser på, er det ingen som hadde høyere inntekt i 2018 enn dem som flyttet til Lørenskog/Skedsmo.

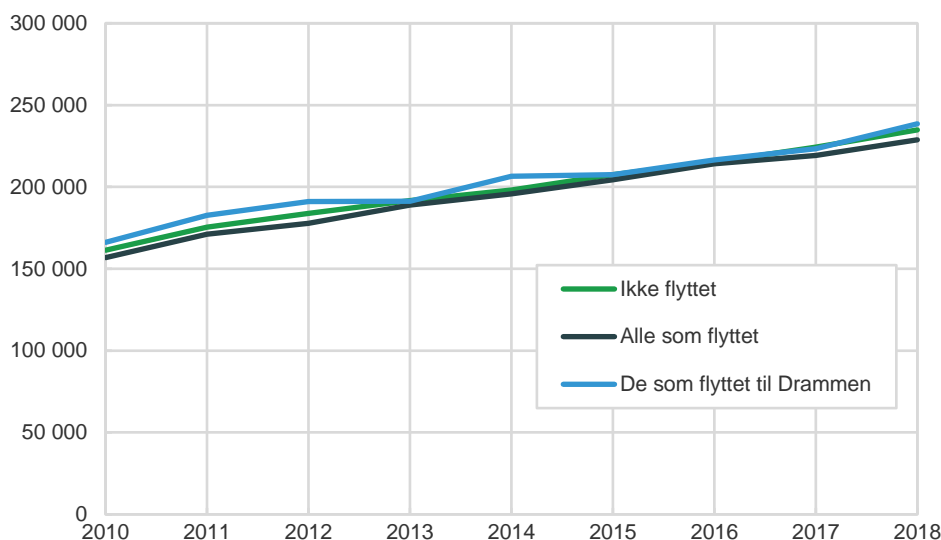
Figur 9.20 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Lørenskog/Skedsmo i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Også de som valgte å flytte til Drammen har gjort det relativt bra økonomisk sammenlignet med de som flyttet til flere andre steder i landet. Disse flyktningene hadde en inntektsutvikling som var noe bedre enn dem som ikke flyttet fra bosettingskommunen fram til om lag 2015, men deretter er inntektsnivået sammenfallende for disse to gruppene. Sammenlignet med dem som flyttet til andre områder i landet, hadde derimot de som flyttet til Drammen en bedre inntektsutvikling og hadde en medianinntekt i 2018 som var om lag 4 prosent høyere enn andre «flyttere». Studerer vi landbakgrunnen til de som flytter til Drammen er andelen somaliere og irakere langt lavere enn i Østfold-byene og i hovedstaden.

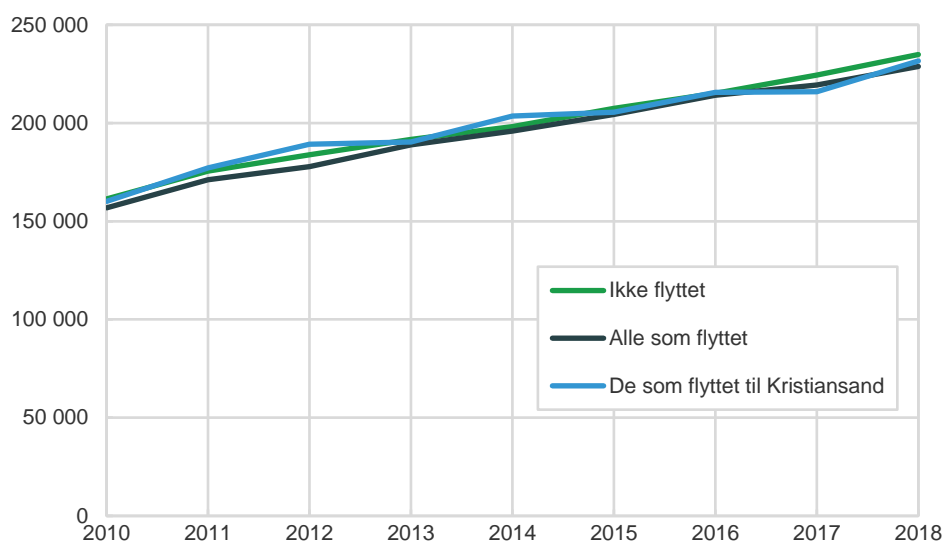
Figur 9.21 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Drammen i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

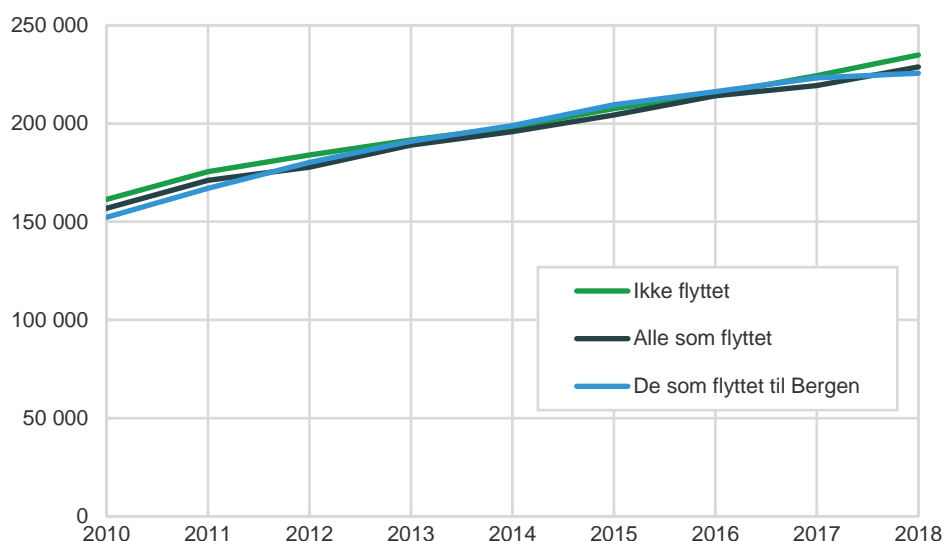
De som valgte å bosette seg i Kristiansand eller Bergen har omtrent hatt samme inntektsutvikling, men nivået er noe høyere for dem som valgte Kristiansand. Begge disse gruppene hadde en inntektsutvikling fram til og med 2015 som var omtrent den samme som blant de som ikke flyttet. Men etter 2015 vokste husholdningsinntektene klart saktere for de som bosatte seg i disse to byene, slik at medianinntekten i 2018 ligger noe under nivået til de som ikke flyttet.

Figur 9.22 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Kristiansand i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Figur 9.23 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Bergen i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

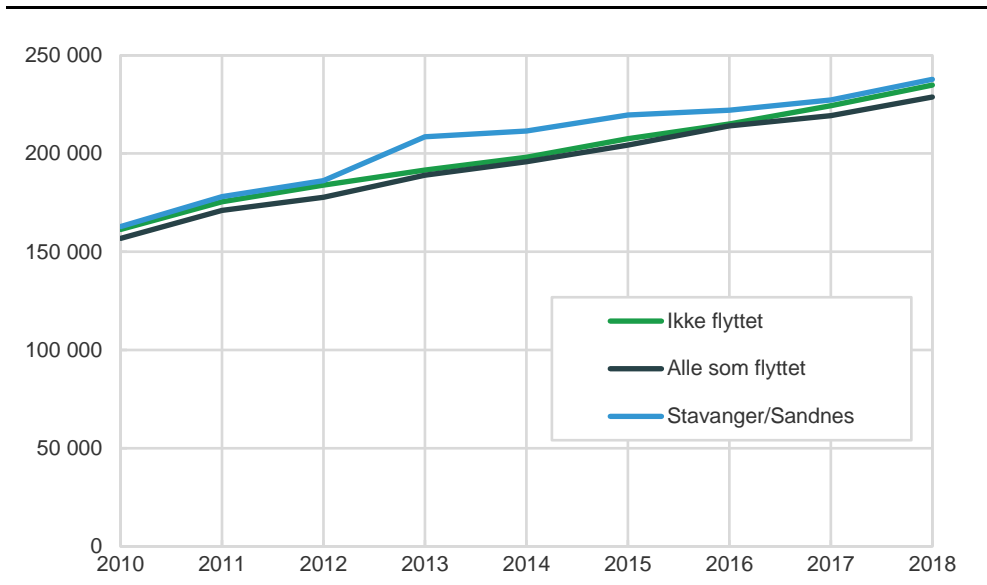

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Påvirker oljedetturen inntektene til de som flyttet til Rogalandsbyene?

Vel fem prosent av alle i bosettingskohortene 2007-10 valgte å flytte til en av Rogalandsbyene Stavanger eller Sandnes. Inntektsutviklingen til denne gruppen av flyktninger påvirkes trolig mye av den særegne økonomiske utviklingen i denne regionen i denne perioden. Som det går fram av figur 9.24, økte inntektene til disse flyktningene betydelig mer enn blant andre flyktninger fra om lag 2012 og fram til 2015. Deretter flater inntektsveksten ut og ligger i 2018 bare litt over inntektsnivået til de som ikke valgte å forlate bosettingskommunen. Den svake inntektsveksten etter 2015 skyldes for en stor del ettervirkningene av «oljesjokket» i 2014 som medførte en stor nedgang i medianinntekten i påfølgende år for husholdningene i disse byene (se <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/betydelig-realinntektsnedgang>).

Figur 9.24 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Stavanger/Sandnes i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

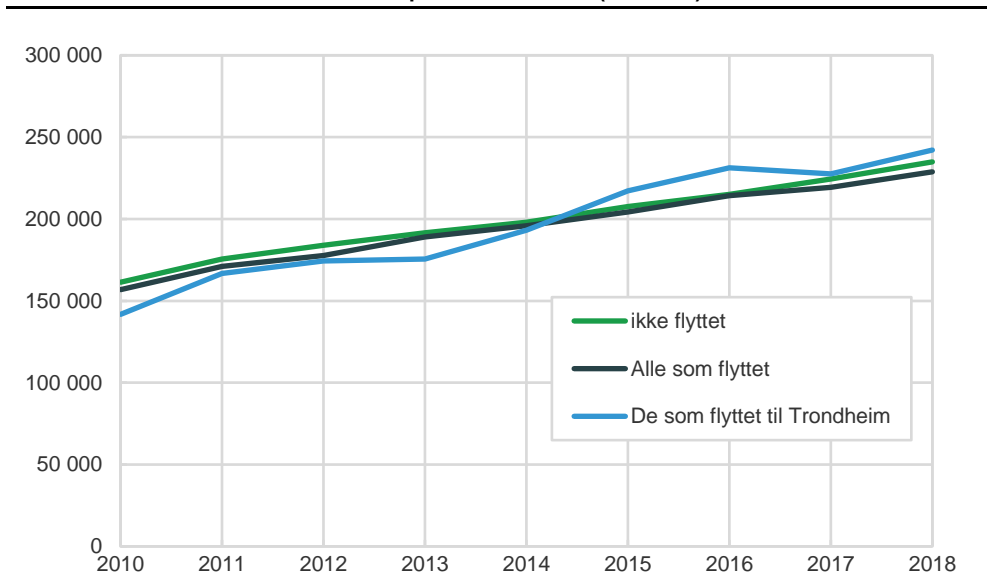

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Trondheim: Best av de store byene

Vi ser avslutningsvis på de som valgte å flytte til Trondheim. Inntektsutviklingen for disse flyktningene er mer preget av svingninger enn de andre gruppene vi har sett på. Dette kan skyldes at det er få som flyttet til Trondheim. Bare to prosent av alle som flyttet i 2007-10 kohortene flyttet hit. Vi ser at inntektene økte raskt mellom 2013 og 2016, for deretter å flate noe ut. Inntektene til denne gruppen ligger likevel i 2018 noe over nivået til de som ikke flyttet, og klart høyere enn inntektsnivået til de som flyttet til andre deler av landet (figur 9.25). Sammenlignet med de som flyttet til Oslo, Bergen eller Stavanger/Sandnes er det de som flyttet til Trondheim som har høyest medianinntekt i 2018.

Figur 9.25 Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Trondheim i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Samme utviklingstrekk når det gjelder lavinntekt

Vi ser også på hvor mange av de flyktningene som flytter fra bosettingskommunen som har så lave husholdningsinntekter at de befinner seg i lavinntektsgruppen. Vi definerer her det å ha lavinntekt som det å ha en husholdningsinntekt etter skatt per forbruksenhet lavere enn det beløpet som utgjør 60 prosent av medianinntekten i befolkningen i 2018. Denne lavinntektsgrensen var på 228 000 kroner for en enslig person eller 480 000 kroner for et par med to barn.

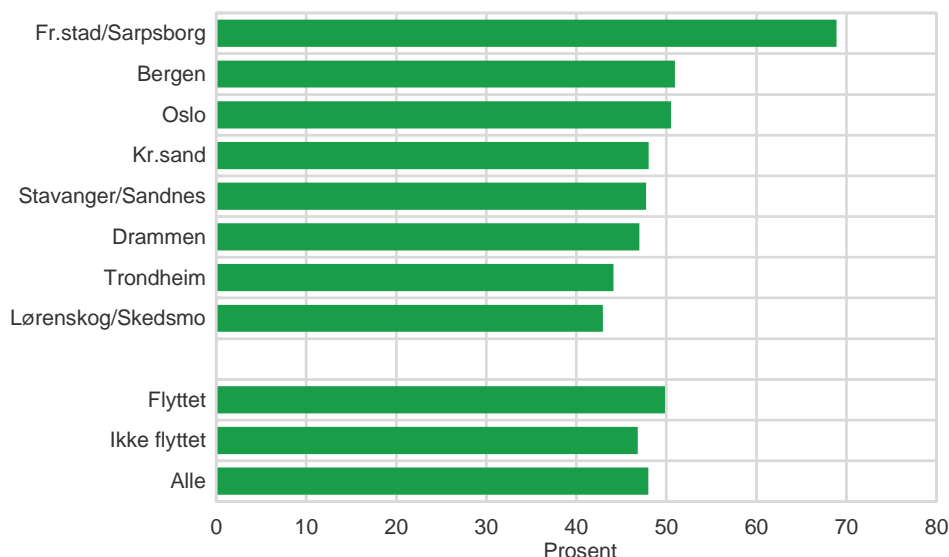
Som det går fram av figur 9.26 er lavinntektsandelen ekstremt stor blant de flyktningene vi ser på, uansett om de flytter eller blir i bosettingskommunen. Nesten halvparten, 48 prosent, av alle i flyktningekohortene 2007-10 var i lavinntektsgruppen i 2018. Til sammenligning var det kun 11 prosent i befolkningen totalt som hadde så lav inntekt i 2018, og om lag 30 prosent av alle personer med innvandrerbakgrunn.

Vi får igjen bekreftet at det økonomisk sett ikke går noe særlig bedre for dem som velger å flytte enn for de som velger å bli, snarere tvert imot. De som flyttet fra bosettingskommunen har en lavinntektsandel som er noe større enn de som valgte å bli i bosettingskommunen, henholdsvis 50 prosent og 47 prosent.

Vi finner videre det samme mønsteret for lavinntekt som vi allerede har sett for medianinntektsnivået for de ulike gruppene av flyktninger etter hvor de velger å flytte. Det er igjen de som flyttet til Fredrikstad og Sarpsborg som skiller seg ut ved å ha en svært stor andel i lavinntektsgruppen, hele 69 prosent i 2018. Dette står i kontrast til de som flyttet til Lørenskog/Skedsmo der 43 prosent var i lavinntektsgruppen.

Det går for øvrig fram av figuren at det bare er de som flyttet til Lørenskog/Skedsmo eller Trondheim som har en mindre andel i lavinntektsgruppen enn de som valgte ikke å flytte fra bosettingskommunen.

Figur 9.26 Flyktninger bosatt i årene 2007-2010 med en annen bostedskommune i 2018 enn første bosettingskommune. Andel med ekvivalentinntekt under 60 prosent av medianen. 2018

Kilde: Inntektsstatistikk for husholdninger og befolkningsstatistikk. Statistisk sentralbyrå.

Har landbakgrunn betydning for inntektsnivået?

Det kan være flere ulike grunner til at inntektsnivået varierer så mye mellom flyktninger som bosetter seg i ulike kommuner i landet, alt i fra hvor godt det lokale arbeidsmarkedet fungerer, eller i hvor stor grad en lykkes med å få flyktningene i jobb. Det er likevel godt dokumentert i dag (se f.eks. NOU 2011:7, Kornstad m. fl. 2016, Omholt 2019 og Brovold 2020) at inntektsnivå, sysselsettingsnivå og sannsynligheten for å havne i lavinntektsgruppen, varierer mye med flyktningenes landbakgrunn. Dette ser også ut til å forklare mye av den store forskjellen vi ser innen de ulike kommunene.

Det området som skiller seg mest negativt ut når det gjelder flyktningenes økonomi, Fredrikstad og Sarpsborg, kjennetegnes blant annet av at nesten halvparten av flyktningene som bosatte seg her (48 prosent), har bakgrunn fra enten Somalia eller Irak. Dette er en klart større andel enn i noen av de andre kommunene vi ser på - selv om andelen også er relativt stor i Oslo (38 prosent). Flyktninger med bakgrunn fra disse landene gjør det gjennomgående klart dårligere på en rekke økonomiske indikatorer, sammenlignet med andre flyktninger. Gruppen er blant annet kjennetegnet av den uheldige kombinasjonen av at mange tilhører store familier med en svak yrkestilknytning blant de voksne.

Til sammenligning er andelen med bakgrunn fra disse to landene bare 20 prosent blant de flyktningene som valgte å bosette seg i Lørenskog og Skedsmo. Der er det i stedet en større spredning med hensyn til landbakgrunn blant de tilflyttede - andelen med bakgrunn fra land som Iran, Russland og Eritrea er relativt stor. Flyktninger med slik bakgrunn gjør det gjennomgående bedre enn de fra Irak og Somalia når en ser på inntekt og yrkesdeltaking, og dette bekreftes også av tallene her.

Referanser

- Brovold Hrafn, Christian (2020): En analyse av innvandreres inntektsutvikling basert på ankomstkohortene 1993, 2000 og 2005. Økonomisk integrering for innvandrere over tid. Rapport 2020/20. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/okonomisk-integrering-for-innvandrere-over-tid>
- Epland, Jon og Kirkeberg, Mads Ivar. (2018): Store inntektsforskjeller blant norskfødte med innvandrerforeldre. SSB Analyse 2018/10. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-ogpublikasjoner/store-inntektsforskjeller-blant-norskfodte-medinnvandrerforeldre>
- Høydahl, Even (2007): Sekundærflytting og økonomisk selvhjulpenhet. Flyktninger bosatt i Norge 1995-2003. SSB-Notater 2007/26. Hentet fra: https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200726/notat_200726.pdf
- Kirkeberg, Mads Ivar og Lunde, Harald (2020): Enslige mindreårige flyktninger 1996-2018. Demografi, utdanning, arbeid og inntekt. (Rapporter 2020/13) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/416335?ts=1711597fb30>
- Kornstad, Tom, Skjerpen, T. og Telle, K. (2016): Selvforsørging etter botid blant ikke-nordiske innvandrere. Økonomiske analyser 2016/4. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/attachment/278297?ts=1572e35cf88>
- Lunde, Harald og Lysen, Jinghui (2019): Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2016. (Rapporter 2019/38) Oslo/Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/tidligere-deltakere-i-introduksjonsordningen-2005-2016>
- Nerland, Sølve Mikal, Aurdal, Per Svein, og Horgen, Erik Herstad. (2011): System for persondata - versjon 9: Dokumentasjon av årgangene 2008-2009. (Notater 47/2011) Hentet fra: https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_201147/notat_201147.pdf
- NOU (2011:7): Velferd og migrasjon - den norske modellens framtid. Utredning fra utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon av 6. mai 2009. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2011-07/id642496/>
- Omholt, Elisabeth Løyland. (red.) (2019): Økonomi og levekår for lavinntektsgrupper 2019. Rapport 2019/33. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-ogpublikasjoner/attachment/401236?ts=16e12ba0ff0>
- Ordemann, Adrian Haugen (2017): Monitor for sekundærflytting. Sekundærflytting blant personer med flyktningbakgrunn bosatt i Norge 2005-2014. Rapport 2017/18. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/314462?ts=15cef8e2810>
- SOU (2020: 46): En gemensam angelägenhet. Betänkande av Jämlikhetskommissionen. Stockholm. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/08/sou-202046/>
- Statistisk sentralbyrå. (2019): Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger. Hentet fra: <https://www.ssb.no/ifhus>

- Steinkellner, Alice (2019): Lavere vekst i antall innvandrere
<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/lavere-vekst-i-antall-innvandrere>
- Strøm, Frøydis (2020): Fortsatt svak vekst i antall personer med flyktningbakgrunn. Statistisk sentralbyrå. Hentet fra:
<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/fortsatt-svak-vekst-i-antall-personer-med-flyktningbakgrunn>
- Thorsdalen, Bjørn (2014) Monitor for sekundærflytting blant personer med flyktningbakgrunn bosatt i Norge i 2003-2012, Statistisk sentralbyrå, Rapport 2014/21. Hentet fra: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/177877?ts=14613a1cb88>

Figurregister

Figur 2.1	Personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i perioden 2007-2016, etter landbakgrunn ¹	14
Figur 3.1	Personer med flyktningbakgrunn som har forlatt første bostedskommune, etter botid. Ulike bosettingskohorter.....	17
Figur 3.2	Mobiliteten i restbefolkningen av personer med flyktningbakgrunn. Årlig utflytting fra første bostedskommune som andel av de som bodde i kommunen ved inngangen av året. Ulike bosettingskohorter	19
Figur 4.1	Antall personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012 etter fylker.....	24
Figur 4.2	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 etter bosted 1.1.2016. Prosent av opprinnelige bosatte	25
Figur 4.3	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 etter bosted 1.1.2017. Prosent av opprinnelige bosatte	26
Figur 4.4	2011-kohorten etter første bostedsfylke (2011) og bostedsfylke fem år etter (1.1.2016). Antall	29
Figur 4.5	Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011, med samme bostedskommune og -fylke 1.1.2016. Fylker	29
Figur 4.6	Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 som hadde samme bostedsfylke 1.1.2016. Fylker. Prosent	30
Figur 4.7	Personer med flyktningbakgrunn bosatt (utenfor Oslo) i 2011 som bodde i Oslo 1.1.2016. Fylker. Prosent	33
Figur 4.8	Andel flyttinger til Oslo 2011-2016. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og hele befolkningen, etter fraflyttingsfylke. Prosent av innenlands flyttinger mellom fylker	33
Figur 4.9	2012-kohorten etter første bostedsfylke og bostedsfylke 1.1.2017	34
Figur 4.10	Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 som hadde samme bostedsfylke 1.1.2017. Fylker	35
Figur 4.11	Andel personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 som hadde samme bostedsfylke 1.1.2017. Fylker. Prosent	36
Figur 4.12	Personer med flyktningbakgrunn bosatt (utenfor Oslo) i 2012 som bodde i Oslo 1.1.2017. Fylker. Prosent	38
Figur 4.13	Andel flyttinger til Oslo 2012-2017. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 og hele befolkningen, etter fraflyttingsfylke. Prosent av innenlands flytting mellom fylker	38
Figur 4.14	Kommuner med ti eller flere personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011. Andel fortsatt bosatt i 2016. Prosent.....	42
Figur 4.15	Kommuner med ti eller flere personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012. Andel fortsatt bosatt 1.1.2017. Prosent.....	43
Figur 5.1	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011, vekst i kommuner per 1.1.2016. Antall.....	46
Figur 5.2	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012, vekst i kommuner per 1.1.2017. Antall.....	48
Figur 5.3	Økning i antall personer med flyktningbakgrunn i de viktigste innflyttingskommunene, fem år etter bosetting for kohortene bosatt i 2004 til 2012, som andeler av kohortstørrelsen	49
Figur 5.4	Sentralitet for første bostedskommune og bokommune fem år etter, personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012. Prosent	52
Figur 6.1	Menn og kvinner med flyktningbakgrunn, 18 år og eldre ved bosetting, bofaste i første bosettingskommune etter fem år. Kohorter	54
Figur 6.2	Hele befolkningen 1.1.2011 og 1.1.2012 etter andel som har flyttet hhv. 1.1.2016 og 1.1.2017, og personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og 2012 etter andel som hadde flyttet hhv. 1.1.2011 og 1.1.2012, etter alder i 2011 og 2012	56
Figur 7.1	Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2016. De ti største gruppene etter landbakgrunn og bosettingsår. Antall.....	61
Figur 7.2	Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017.....	64
Figur 7.3	Personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017.....	66
Figur 7.4	Personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017.....	68
Figur 7.5	Personer med flyktningbakgrunn fra Irak bosatt i 2012, etter bosted 1.1.2013-1.1.2017.....	70
Figur 8.1	Opprinnelig bosatte personer med flyktningbakgrunn i bydelene i Oslo i 2011 og 2012, nettoinnflytting internt i Oslo og i forhold til andre kommuner. Antall.....	74

Figur 8.2	Enslige og personer i barnefamilier som andel av innflytterne til Oslo 2012-2016 for kohortene bosatt i perioden 2007-2015	75
Figur 9.1	Bosettingskohort 2007. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2007-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden	79
Figur 9.2	Bosettingskohort 2007. Husholdningens yrkesinntekt som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2010-2018.....	81
Figur 9.3	Bosettingskohort 2007. Mottatt sosialhjelp som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2010-2018.....	82
Figur 9.4	Bosettingskohort 2008. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2008-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden	83
Figur 9.5	Bosettingskohort 2008. Husholdningens yrkesinntekt som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2011-2018.....	84
Figur 9.6	Bosettingskohort 2008. Mottatt sosialhjelp som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2011-2018.....	85
Figur 9.7	Bosettingskohort 2009. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2009-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden	86
Figur 9.8	Bosettingskohort 2009. Husholdningens yrkesinntekt som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2012-2018.....	86
Figur 9.9	Bosettingskohort 2008. Mottatt sosialhjelp som andel av den samlede inntekten til husholdningen. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden. 2012-2018.....	87
Figur 9.10	Bosettingskohort 2010. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2010-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden ¹	88
Figur 9.11	Bosettingskohort 2011. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2011-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden ¹	89
Figur 9.12	Bosettingskohort 2012. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet 2012-2018. De som har flyttet fra bosettingskommunen, og de som har bodd i bosettingskommunen hele perioden ¹	89
Figur 9.13	Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2007. Kroner	91
Figur 9.14	Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2008. Kroner	92
Figur 9.15	Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2009. Kroner	93
Figur 9.16	Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2010. Kroner	93
Figur 9.17	Gjennomsnittlig yrkesinntekt for kvinner og menn med bosettingsår 2011. Kroner	94
Figur 9.18	Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Oslo i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner.....	95
Figur 9.19	Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Fredrikstad/Sarpsborg i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner.....	96
Figur 9.20	Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Lørenskog/Skedsmo i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner.....	96
Figur 9.21	Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Drammen i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner.....	97
Figur 9.22	Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Kristiansand i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner	98
Figur 9.23	Flyktninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Bergen i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner.....	98

Figur 9.24	Flykninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Stavanger/Sandnes i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner.....	99
Figur 9.25	Flykninger som flyttet fra bosettingskommunen og som bodde i Trondheim i 2018. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala). Nominelle kroner.....	99
Figur 9.26	Flykninger bosatt mellom 2007-2010 med en annen bostedskommune i 2018 enn første bosettingskommune. Andel med ekvivalentinntekt under 60 prosent av medianen. 2018	100

Tabellregister

Tabell 2.1	Personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i perioden 2007-2016, etter landbakgrunn. Antall.....	14
Tabell 3.1	Personer med flyktningbakgrunn som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid ¹ . Antall og prosent.....	17
Tabell 3.2	Andel av personene med flyktningbakgrunn bosatt i første bostedskommune 1. januar hvert år, og som flyttet fra kommunen i løpet av året. Bosettingskohortene 2007-2016. Antall og prosent	18
Tabell 3.3	Personer med flyktningbakgrunn som hadde flyttet fra bosettingskommunen til en annen kommune i fylket innen utgangen av år N etter bosetting. Bosettingskohortene 2007-2016. Andel av opprinnelig kohort.....	20
Tabell 3.4	Personer med flyktningbakgrunn som sekundærflyttet fra bosettingskommunen til en annen kommune i fylket som andel av alle som sekundærflyttet. Bosettingskohortene 2007-2016. Prosent	21
Tabell 3.5	Personer med flyktningbakgrunn som hadde flyttet fra bosettingskommunen til Oslo innen utgangen av år N etter bosetting. Bosettingskohortene 2007-2016. Andel av opprinnelig kohort.....	22
Tabell 3.6	Personer med flyktningbakgrunn som sekundærflyttet fra bosettingskommunen til Oslo som andel av alle som sekundærflyttet. Bosettingskohortene 2007-2016. Prosent.....	23
Tabell 4.1	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i Norge fra 1995-2012, etter bosted fem år etter bosetting. Prosent av dem som fremdeles er bosatt i Norge. Antall og prosent	27
Tabell 4.2	Flytting innen fylket, til annet fylke og til Oslo, som andeler av innenlands flytting, fem år etter første bosetting. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 1999-2012. Prosent.....	27
Tabell 4.3	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 etter hvor de bodde 1.1.2016, etter fylker. Antall og prosent	31
Tabell 4.4	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 etter hvor de bodde per 1.1.2016.....	32
Tabell 4.5	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 etter hvor de bodde 1.1.2017. Fylker. Prosent.....	35
Tabell 4.6	Personer med flyktningbakgrunn i 2012-kohorten som flyttet, etter hvor de hadde flyttet per 1.1.2017. Fylker. Prosent	37
Tabell 4.7	Personer med flyktningbakgrunn som bodde i første bostedskommune etter fem år, som andel av hele kohorten. Fylker. Prosent.....	39
Tabell 4.8	Personer med flyktningbakgrunn som har flyttet til Oslo fem år etter bosetting, som andel av hele kohorten. Fylker. Prosent	40
Tabell 4.9	Kommuner med 30 eller flere bosatte i 2012, sortert etter størst andel bosatte etter fem år. Antall og andeler av dem som fremdeles bor i Norge fem år i kohortene 2010, 2011 og 2012	41
Tabell 4.10	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 og 2006 etter folketall ¹ i kommunen og andel fortsatt bosatt fem år etter bosetting. Antall og prosent	44
Tabell 5.1	Antall personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011 og antall fra denne kohorten bosatt 1.1.2016. Kommuner med vekst på fem eller flere. Antall og prosent.....	50
Tabell 5.2	Antall personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012 og antall fra denne kohorten bosatt 1.1.2017. Kommuner med vekst på fem eller flere. Antall og prosent.....	50
Tabell 6.1	Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting, etter alder ved bosetting. Prosent	55
Tabell 6.2	Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting, fordelt etter alder ved bosetting og kjønn. Gjennomsnitt for personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012. Prosent.....	57
Tabell 6.3	Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2011, familietyper i 2016. Prosent	58
Tabell 6.4	Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting. Personer med flyktningbakgrunn bosatt i 2012, familietyper i 2017. Prosent	58
Tabell 6.5	Bosted for personer med flyktningbakgrunn fem år etter første bosetting, etter flyktningstype ¹ og kjønn. Personer med flyktningbakgrunn bosatt 2007-2012, 18 år eller eldre ved bosetting. Prosent	60
Tabell 7.1	Personer med flyktningbakgrunn etter bosted fem år etter første bosetting, for de største gruppene bosatt 2007-2012. Antall og prosent	62

Tabell 7.2	Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent	63
Tabell 7.3	Personer med flyktningbakgrunn fra Somalia bosatt 2007-2015, som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent.....	63
Tabell 7.4	Personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent	65
Tabell 7.5	Personer med flyktningbakgrunn fra Eritrea bosatt 2007-2015, som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent	65
Tabell 7.6	Personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent	67
Tabell 7.7	Personer med flyktningbakgrunn fra Afghanistan bosatt 2007-2015 som hadde forlatt sin første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent.....	67
Tabell 7.8	Personer med flyktningbakgrunn fra Irak bosatt 2007-2012, etter første bostedsfylke og bostedsfylke etter fem år. Antall og prosent	69
Tabell 7.9	Personer med flyktningbakgrunn fra Irak bosatt 2007-2015 som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent	69
Tabell 8.1	Personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i Oslo i 2011 og 2012, bydel 1. januar året etter bosetting og bosted fem år etter første bosetting. Antall og prosent.....	72
Tabell 8.2	Personer med flyktningbakgrunn som ble bosatt i Oslo i 2011 og 2012, bydel 1.1. året etter bosetting. Bosted etter fem år og innflytting fra andre kommuner til bydelene. Antall og prosent	73
Tabell 8.3	Personer med flyktningbakgrunn bosatt i en annen bydel enn den de bodde i 1. januar året etter første bosetting, etter kohort og botid. Kohortene 2011-2015. Kumulativ prosent.....	75

© Statistisk sentralbyrå, 2020

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1184-8 (trykt)

ISBN 978-82-587-1185-5 (elektronisk)

ISSN 0806-2056